

Kadlinský, Felix

Přístup k této knižce Zdoro- aneb Duchovní Slaviček řečené : [text]

In: Kadlinský, Felix. *Zdoroslaviček Felixe Kadlinského*. Kopecký, Milan (editor). Vyd. 1. Brno: Universita J.E. Purkyně, 1971, pp. 13-168

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/120736>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

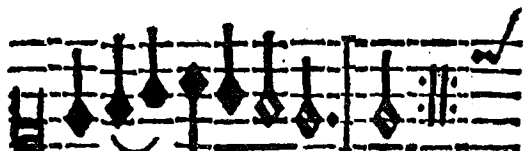
I

PŘÍSTUP K TĚTO KNIŽCE
ZDORO- ANEB DUCHOVNÍ
SLAVÍČEK ŘEČENÉ

Přístup k této Knižce Zdoro-
aneb Duchovní Slaviček
řečené.

Dyť se den z rána krásný
Břázu ge/ a ga sný

barevně přístrojen/
jíž s Nocí rozdělen/

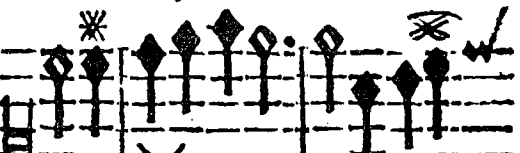
ma

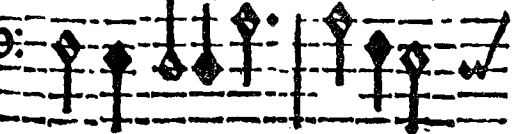
má mysl mne do háje

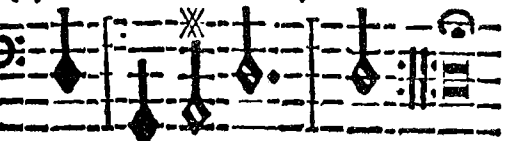
nu stá je le né ho/ tdes

Ptactvo ča su Má ge gest spē=

tu lí bé ho.

- [1] Když se den z rána krásný
barevně přístrojen
ukazuje a jasný
jíž s / nocí rozdělen, /
5 má mysl mne do háje
nutká zeleného,
kdež ptactvo času máje
jest spē/vu libého.

- [12] Tuť to pernaté množství
10 rozličně šacené,
každé v svém příslušenství
pěkně ozdobené,
k libeznému spívání
hlas ostří a usta
15 a spívá bez ustání
mnohý, mnohý zhusta.
- [13] Les prázdný se rozlihá
od jejich zpívání,
a když se vítr zdvihá,
20 jest koncertování;
když pak i vody k tomu
míší své šuštní,
nechce se více domu
lidskému stvoření.
- [4] 25 A když libý větříček
svá křídla rozvíjí, /
pohybujíc větviček
mimo uši míjí,
tuť i ty ratolesti
30 muziku provádí,
přidávajíc radosti,
z zármutku vyvodí.
- [15] Jest však nad tu muziku
jedna lahodnější,
35 kterou, a to bez křiku,
v tesknosti vezdejší
spusobit může ptáček,
jenž dnem nocí zpívá,
jméno zdoroslaviček
40 všem na truc užívá.
- [16] Zdoroslaviček sluje,
jest raněn od lásky,
tu ránu obnovuje
skrz své libé hlásky;
45 čest, slávu toho světa
pokládá za smeti,
chce po všeckna svá léta
Boha mít v paměti.
- [17] Kam se zahodí koli,
50 chce jen Boha vzývat,
buď v lese aneb v poli,
kde se trefí zpívat,
na stromích i na zemi,
na horách, v oudolí, /
55 i kde jest pusto velmi,
na loukách, na roli.
- [18] Umí proměnit místa,
i také povětrí,
kde voda teče čistá
60 najdeš ho, i ve kří;
tuto samotný zpívá,
tam s křivánkem pěje,
tak Boha svého vzývá,
až se srdce směje.
- [19] 65 Někdy na vrbu sedá
a chce být s pastýři,
u Cedronu se shledá
někdy i s žoldnýři,
časem se vznáší vzhůru
70 na vrch Kalvarije,
časem ho najdeš v kůru,
ježž Ježíš zpravuje.
- [10] Na Olivetské hoře
dá se vidět časem,
75 osvědčuje své hoře,
pěje truchlým hlasem;
na suchý dub se sází,
žalostivě touží,
od kříže neodchází,
80 tak se láskou souží.
- [11] S tím se já chci spojit
slavičkem, čtenáři,
chvály Božské začít,
vím, žeť se podaří, /
85 když jen i ty ochotně
s námi budeš zpívat,
a tak všudy nábožně
Boha srdcem vzývat. Amen.
(Str. 1—6)

II

NEVĚSTA JEŽÍŠOVA
 VYCHVALUJE SVĚHO MILEHO
 LASKAVÝM ZPÍVÁNÍM

Nevěsta Ježíšova rychwally
 ge swého Mileho laskawým
 zpíwáním.

1.

Nitdy tak rannj Dennice
 Nitdy na Jaro Kwětnice

ne by la otkášená /
 Kwětjím tak ozdobená /

nab Snjž zabutj by leg štj

negfau ta té bě lo štj

Waprštkowé u.) gasněgštj

ne ma gj té ga sno štj.

Na Listu. Napraw.

7.

- [1] Nikdy tak ranní denice
nebyla okrášlená,
nikdy na jaro květnice
kvítím tak ozdobená, /
5 nad sních labutí bělejší
nejsou také bělosti
papršlkové nejjasnější, /
nemají té jasnosti,
- [2] jak jest tvář, čelo Ježíše
10 okrášleno milostí,
sama jej láska nejspíše
ozdobila s pilností;
již, již jest mé srdce zranil,
již ve mně střely vězí.
15 Kdo by se jemu obránil?
Onť raní, jak chce brzy.
- [3] Co světlé perly vejchodní
slzy mi z očí plynou
a jako krůpěje vodní
20 tvář smáčejí, když kanou;
o lásko čisté milosti,
v těch slzích svlaž tvé střely,
nebť od té prudké horkosti
ve mně kosti zemdlely.
- [4] 25 Tvůj oheň jest pronikavý,
střely jsou velmi rychlé,
dopřej jim prosím zastavy
v těch slzích za půl chvíle; /
- 30 snad tak tvou přísnost snadněji
snesu a strpím rány,
bys mne tím ohněm častěji
pálil, z které chceš strany.
- [5] O ruce nad sních bělejší,
o prsty Ježíšové!
35 Mne, mne se chopte, měkčejší
nad peři labuťové!
Jen se chopte túze čistě,
ať mé srdce ucítí,
vím, žeť se rozplyne jistě,
40 byť mělo tvrdší býti.
- [6] Ach, Ježíši, reku krásný,
dlouhá chvíle již mrzí,
láska tráví život časný,
ach kyž ty přijdeš brzy!
45 Ach kyž tebe již objímám,
kyž tě na prsích držím!
Všeckna žalost, kterou jen mám,
zmizela by, toť věřím.
- [7] V toběť mé odpočinutí
50 jest, můj Pane, nejlepší,
tuť mne tvá láska raniti
může, i ta největší,
neb v tobě, s tebou umřítí
sobě za zisk pokládám,
55 ach dejž mi toho dojíti,
můj Bože, když tak žádám.
- Amen. /
(Str. 6—9)

III

NEVĚSTA JEŽÍŠOVA VYPRAVUJE SVOU SRDEČNOU HORLIVOST

Zpívá se jako
Když se den z rána krásný etc.

* 10 *

Nevěsta Ježíšova vypravuje svou srdečnou horlivost. Zpívá se jako: Když se den z rána krásný / etc.

- [1] Hned rychle jak se z rána
den poukazuje
a noc ze tmy setkaná
slunci ustupuje,
5 láska oheň v mém srdci
pilně podpaluje,
byť hořel dnem i nocí,
o to usiluje.
- [2] A bychť chtěla zbouřiti
10 snad větry ze všech stran,
nedá se uhasiti,
chce sám být v srdci pán.
Ach ouve! Tomu ohni
kdož může odolat!
15 Bude-li tak den po dni,
musím touže volat.
- [3] Když se pak nachylený
den blíží k skonání
a slunce unavený
20 jde k odpočívání,

můj však oheň nehasne,
hoří každou chvíli, /
pravíc mé srdce šťastné,
když se plamen sílí.

- [4] 25 Ten plamen, ježž já minim,
jest jméno Ježíše,
toť tráví pronikáním
mocnosti mé duše.
O sladkosti s bolestí,
30 o bolest s sladkostí!
Ach zůstávej v mém srdci
na věčné věčnosti.
- [5] A ač tak v tom trápení
můj život pomíjí,
35 když tak bez ulevení
ve mně střely číjí,
však od lásky Ježíše
víc síly nabývám,
než ji potratí duše,
40 když od rán umdlívám.
- [6] O plamene libezný,
smíšený s hořkostí,
ty mi kvasy tělesný
činíš k ošklivosti!
45 Když mysl zapaluješ,
srdci žalost plodíš,
a když krev ochlazuješ,
zas radost uvodíš.
- [7] Žehnám se s tebou, světe,
50 zatím na tisíc let, /
nechť ti tvé štěstí kvete,
nevrátím se nazpět;
již v lásce Ježíšové
živa věčně budu,
55 té milosti stredové
nikdy nepozbudu. Amen.

(Str. 10—12)

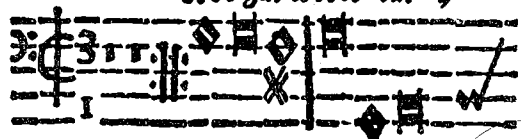
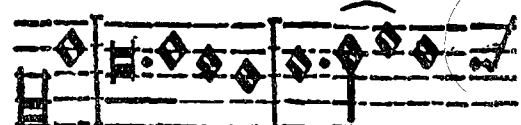
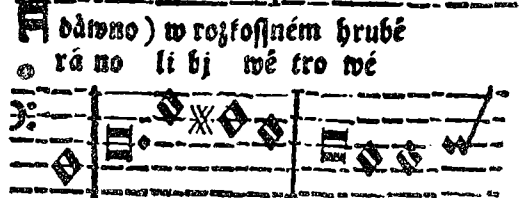
IV

NEVĚSTA JEŽÍŠOVA
MÁ SVOU KRATOCHVÍLI V HÁJI
S ECHO ANEB S HLAHOLEM

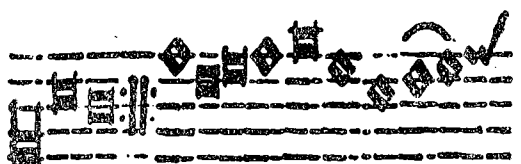
Nevěsta Ježíšova má svou
Kratochvilu v Háji s Echem
aneb s Hlaholem.

Se dě la gsem (a ne-
Kde gal večer tak y

nedávno) v rozkošném hrubě
rá no lí bj vě tro vě

Háji/
hraji/ Podčítá mímno se fan:

ch/ v šim su sti la ho-

dně pramýnet s bůry plinauch/

D čim slau ji

pobo dí ně.

- 11) Seděla jsem (a nedávno)
v rozkošném hrubě / háji,
kde jak večer, tak i ráno,
libí větrové / hraji.

- 5 Potůček mimo tekoucí
uším šustí lahodně,
pramínek z hůry plynoucí /
očí slouží pohodlně.
- [2] Již se jaro počínalo,
10 bylo měsíce dubna,
již se listem zelenalo
dříví i země bujná.
Tu jsouc láskou přinucená
vzkřikla jsem: „Ach, Ježíši!“
15 A hle slyším předěšená
zase křik: „Ach, Ježíši!“
- [3] Řekla jsem u sebe sama:
Jest tuto někdo v lese, /
jenž z mého křiku posměch má,
20 budu volati zase.
A hned, a drobet touzejí
„Ach, Ježíši!“ volám zas,
tu opět také zvučnější
„Ach, Ježíši!“ slyším hlas.
- [4] 25 Tu jsem sobě pomyslíla,
že jest tu někdo z lidí,
jehož láska podpálila
Ježíše, a se stydí!
Abych ho mohla poznati,
30 počnu volati: „Hola!“
Slyším se zas ozejvati
a zas volati: „Hola!“
- [5] Tu řeknu: „Sem, sem, pomalu
přiblíž se, milý hosti,
35 působme společnou chválu
nejvyšší velebnosti.“
A slyším zas rovně týž hlas
„Sem, sem“, jak jsem volala,
a ač jsem hleděla v ten čas,
40 však jsem nic neshledala.
- [6] „Ach ukaž se“, křičím zase,
„neb tebe smutná hledám!
Leč tě najdu a vynajdu,
sobě pokoje nedám.“
- 45 „Ukaž se zas“, slyším ten hlas,
„neb tebe smutná hledám, /
leč tě najdu a vynajdu,
sobě pokoje nedám.“
- [7] Přišlo mi to k podivení,
50 že co koliv promlouvám,
podobné slyším mluvení,
jak se koliv ozejvám.
Dím zas: Co kdyby byl Ježíš,
jehožto láskou hořím?
55 Tuť bych ho zejskala nejspíš,
když se tak pro něj soužím.
- [8] „Ty-li jsi? Tys, můj Ježíši?“
181 vzkřikla jsem z pouhé lásky.
„Ty-li jsi“, zas se hlas slyší,
60 opakujíc otázky.
„Ukaž se mi“, žádám velmi,
„pokudž jsi ty, můj milý!“
Všecko zas tak a nejinák
hlas mi zavzněl v tu chvíli.
- [9] 65 Pozdvíhší hlasu vysoce
„Ach, Ježíši!“ jsem vzkřikla,
„Ach, Ježíši!“ hned široce
podobná píseň vznikla.
Teprv mi přišlo na mysl:
70 Jest to posměch tvé noty,
pokudž máš dospělý smysl,
zanechej ty roboty.
- [10] Nevědouc, co mám činiti
1301 v takové pochybnosti, /
75 uminila jsem odjítí,
jsouc sytá té hry dosti;
však ještě již naposledy,
abych nětco dovedla,
pro mé užitečné zvědy
80 otázku jsem provedla:
- [11] „Nevíš-li aspoň, ptám se tě,
1111 kde bych Ježíše našla?
Pro něhož bych v zimě v létě
i na onen svět zašla?“

- 85 „Šla“, na to dává odpověď,
tak mne smíchem odbejvá,
i posla jsem odsud i hned,
vidouc, že dne ubejvá.
- 112| A když odcházím, s bolesti
90 dím „Ach! Ach!“ mnohokráte,
a že jsem řekla s zvučností,
slyším zas tolikráte.
A že mne již promrzelo,
řekla jsem „Již buď konec“,
95 a hle rovně tam zaznělo
a bylo slyšet „konec“.
- 113| „Umlkní již jednou aspoň“,
řekla jsem, a již s hněvem,
a slyším zas od skály ton
100 jednostejný s mým spěvem.
I dím zas sama u sebe:
Již, již poznávám dosti, /
že se nedoptám u tebe,
co tak hledám s chtivostí.
- 114| 105 Na jinou stranu obrátím
můj oumysl a můj hlas,
k tobě se zase navrátím,
když na dubě vzroste klas.
A jak jsem se obrátila,
110 křičím, co hrdlo stačí,
a nic jsem víc necítila,
jednom štěbety ptačí.
- 115| A zase jsem se uhnula
drobet na levou stranu,
115 odkudž vodička plynula
k libosti svému Pánu;
a hned jak jsem zas začala
tůze jak prve volat,
tak jsem rychle uslyšala
120 na druhé straně konat.
- 116| Teprv mi přišlo na pamět,
že jest to jen pouhý hlas,
ví o něm dávno celý svět,
hlahol má jméno u nás;
- 125 řekla jsem: „Nu hrejmež tehdy
a intonujme sobě,
jestlis byl spěvákem někdy,
trefíš i v této době.
- 117| Naše muteta ta bude
130 „Ach, Ježíši! Ježíši!“, /
nic proměněná nebude,
pokud on neuslyší,
to jen budem opakovat
„Ach, Ježíši! Ježíši!“,
135 jak já budu intonovat,
tvůj hlas za mnou pospíší.
- 118| O jméno nad stred sladčejší!
Pěknější nad vši pěknost!
Jméno nad balsam vonnější!
140 Jasnější nad vši jasnost!
Tak ty mne svým hlasem stíhej,
tak opakuj Ježíše,
tak za mnou svou notu zdvíhej,
snad tak přijde tím spíše.
- 119| 145 Již jsem sobě uložila
zde tisíckrát volat
„Ježíši!“, ach, kdybych mohla
jen se tebe dovolat!
Naplním hory i doly
150 toužebným nařikáním,
kam se pohnu odsud koli,
budu se sytit lkáním!
- 120| O Ježíši! Viz srdce mé,
an k tobě láskou hoří!
155 Ach kyž se ozveš duši mé,
když se tak tobě koří!
Kyž ty jí tak vinšující
(vzbuď ve mně, Kriste, plamen /
tvou láskou vždycky hořící)
160 šťastně odpovíš Amen.“

(Str. 12–20)

V
NEVĚSTA JEŽÍŠOVA
TOUŽÍ PO SVĚM CHOTI
A UVODÍ SE V KRATOCHVÍLNÉ
JEDNÁNÍ S SLAVIČKEM

Nevěsta Ježíšova touží po
svěm Choti/a vřodí se v krato-
chvilné ednání s Sla-
vičkem.

Ach tyj se gednau můg
Ach tyj se to ge dnau

Pane na mne o fem obhlidneš?
stane/ je na mne mile vzhlidneš?

Když to bude můg Ježíš/je mne za-

se obeg meš/a mau gij tesklivau

dusš zas na svou milost přigmeš?

- 4) Ach kyž se jednou, můj Pane,
na mne okem obhlidneš?
Ach kyž se to jednou stane,
že na mne mile vzhlidneš? /
- 5) Když to bude, můj Ježíši,
že mne zase obejměš
a mou již tesklivou duši
zas na svou milost přijmeš? /
- 12) Přid sem, ó slavičku milý,
10 a tvou loutnu libeznou,
spěváčku stokrát spanilý,
naprav na notu zvučnou,
volej mi mého Ježíše
a volej bez přestání,
15 někdy tůze, někdy tíše,
kdyby snad byl při spání.
- 13) „Ježíši!“ často opakuj,
abys ho snad nezmeškal,
i nočním časem ponocuj,
20 bys ho tvým hlasem zejskal,

neb jestliže ho přivoláš
tim tvým libezným hlasem,
mzdu zaslouženou, to poznáš,
budeš míti svým časem.

141 25 Dobře jest: již jest mou žádost
vyrozuměl slaviček,
již ve mně vzbuzuje radost
ten spěvu milovniček!
Hlasu zvučně pozdvihuje,
30 až se všechno rozlíhá,
bez přestání prospěvuje,
hlas hlasu skoro stíhá.

151 A že hlas pouští zvučnějí,
dostává tovaryše,
35 a jde muzika libějí,
takť sluší na Ježíše. /
Nebo jak slaviček pěje
a jak svůj hlásek točí,
tak, dřív než se kdo naděje,
40 hlaholu hlas vyskočí.

161 Dobře si v notu trefují
hlahol a můj slaviček,
a když hlasu pozdvihují,
znějí co cimbáliček:
45 jestli slaviček umlkne,
umlkne hlahol taky,
jest to štymování pěkné
mezi těmi spěváky.

171 Jestli se slaviček zhůru
s svým spíváním vynáší,
50 hlahol podobně v svém kůru
tenkou notu přednáší;
jestli slavík koleruje
a proměňuje hlásek,
55 i hlahol tak prospěvuje,
nechybuje za vlásek.

181 Tuť títo muzikantové
zpívají všemi hlasy
a své zpívání medové
60 skládají z pouhé krásy;

může se srdce rozplynout
od také libeznosti,
musí smysl zapomenout
všecky jiné radosti. /

191 65 Však při té sladké muzice
nemůže být bez žluči,
ačkoliv se krýje sice,
však předce u vnitř bručí;
slaviček jméno od slávy
70 že své po rodu vede,
aby ponížil své hlavy,
žádný ho nenavede.

101 Vždy vejš a vejš se vypíná,
byť byl nad hlahol vyšší,
75 v malé postavě hrdina
nechce mít místo nižší;
hlasu víc a víc vypouští
a chce hlahol přemoci,
jako by sám byl v tom houšti,
80 tak užívá své moci.

111 Až od velkého násilí
v něm umdlelo srdéčko,
tu ten spěváček spanilý
svěsil své křídeličko.
85 A pomalu zemdlívaje,
na zem upadl dolu,
přestal zpívat umíraje,
jak on, tak hlahol spolu.

121 Ach, můj spěváčku rozmilý,
90 kdož mi dá slzí dosti,
bych oplakala v tu chvíli
tvé smrti do sytosti! /
S tebouť jsem na tom zůstala,
bys mi tvým libým hlasem,
95 jehož jsem vždycky žádala,
Ježíše zejskal časem.

131 Ach kyž aspoň hlasu tvého
mne učiníš oučastna!
Abych tak Ježíše mého
100 mohla zejskati šťastná!

Zde, zde bude mé obydlí,
kdes ty dokonal život,
snad tu nedaleko bydlí
Ježíš, můj pravý klinot.

[14] 105 Tuť zas budu opakovat
„Ježíši!“ jako prvý,
lásku smutně obnovovat
teď mezi těmi drvy.
Aniž volat nepřestanu,
110 pokud duch bude ve mně,
umru-li, s tebou zůstanu,
nebs i ty umřel pro mne.

[15] A to před nebem osvědčím,
i před tím hájem hustým,
115 že pro Ježíše umírám
na tomto místě pustým.

Ach umírám, ó Ježíši!
Teď umírám pro tebe!
Ach kyž to celý svět slyší,
120 že pro tě zmařím sebe! /

1161 Ach kdož mi tuto napiše
tento nápis hrobový:
Tu umírá pro Ježíše
z lásky právě medový
125 nevěsta, tu ho hledajíc,
tu unavená padla!
Odpočinutí nemajíc,
tu od milosti schřádla!

(Str. 20–26)

VI

NEVĚSTA JEŽÍŠOVA NAŘÍKÁ,
ŽE ODPOČINUTÍ NEMÁ

*Nevěsta Ježíšova naríká / že
odpočínutí nemá.*

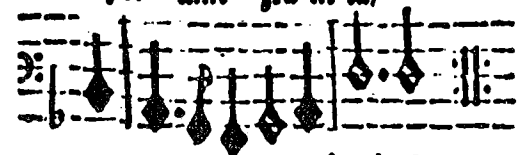
1.

*lá s ka bez lu ku / z bro je /
Ne mo hu mít po ko je /*

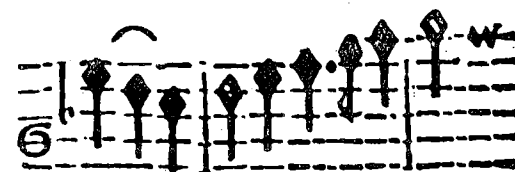
*m ne js i pod má ni la /
těž ce m ne z ra ni la /*

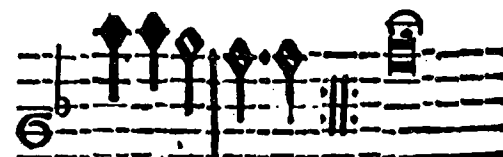
m á sv ětř sk ě pů vod z vý so sti

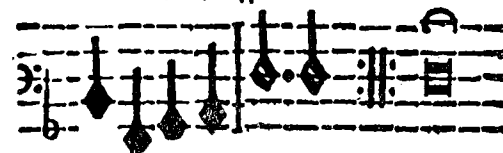
pr ěc / pr ěc /

pr ěc sv ětř sk ě mar no sti h ně te

od mé Du še.

- 12) Láska bez luku, zbroje, /
mne jsi podmánila,
nemohu mít pokoje, /
těžce mne zranila,
5 má svůj původ z výsosti,
plyne od Ježíše;
prěc, / prěc, světské marnosti,
hněte od mé duše.
- 12) Sama tu vládne láska,
10 kterou řídí Ježíš,
tať jest pobožných částka;
skus, kdo to nevěříš;

ona vnitřnost proniká,
nic tak skryté není, /
15 čeho se nedotýká,
má v tom zalíbení.

[13] Hned od samého rána,
ano ještě dříve,
již mne ta svírá rána,
20 již ten oheň žive
a trvá tak do noci,
an i v noci pálí,
tráví mé všechny moci
ještě pozustalý.

[4] 25 Nedá odpočinití,
nedá tiché chvíle,
tak mne k té válce nutí,
tak k té půtce milé;
není to okamžení,
30 není ta hodina,
v níž by toho plamení
přestala příčina.

[5] Již i u prostřed kosti
cítím to pálení,
35 a bychť chtěla říct dosti,
nic to platno není.
Již mi ustává síla,
již moci klesají,
ach ulev, lásko milá!
40 Ať ještě trvají.

[6] Aspoň na malou chvíli
ustup od přísnosti, /
a nabudeš zas síly,
i mé zmocní kosti.
45 Však i ten vítr prudký,
ač dost vztekle bouří,
popouští ty své luky,
a ne vždycky kouří.

[7] Což můž být vzteklejšího
50 nad moře zbourené?
Což najít hroznějšího,
když jest zkormoucené?

A však i tu svou vzteklost,
i to své zbourení
55 někdy změňuje v tichost
a jest v utišení.

[8] Ano i ten pocestný,
jenž se bere cestou,
ač má již cíl jistotný
60 a hospodu jistou,
však někdy z unavení
na cestě posedá,
zase po občerstvení
jak prv práci veda.

[9] 65 Proč pak láska na chvílku
nemá mít pokoje?
A svírat tak milenku,
činíc ji od boje?
Srdce od té horkosti
70 zapáleně bíje, /
v tom ohni té milosti
s salamandrou žije.

[10] Jižť vidím, že jest pravda,
co se vůbec mluví,
75 kdo milovati žádá,
co jest kříž, se doví;
neb láska bez bolesti
nechce se najíti,
hořkost s touto sladkostí
80 musí se smísiti.

[11] Popel byl místo chleba
někdy Davidovi,
a když pit bylo třeba
mdlému miláčkoví,
85 slzami se napájel
v té své prudké žízni,
tak ten plamen zapájel
Bohu milý bližni.

[12] Tak i já zde na poušti
90 tím se krmím chlebem,
slzy se mne nepouští
zde pod širým nebem,

těmíť se do sytosti
v své žížni napájím,
95 tak svůj život v hořkosti
přes moc smrti hájím.
[13] Ach když se pak promění
ta má těžká žalost! /
A přijde potěšení
100 aspoň pro mou stálost!
Ach když se zas v mém srdci,
Ježíši, ukážeš?
Když mne, svou milovnici,
k sobě láskou svážeš?

[14] 105 Tak abych v tvé milosti
jsouc již upevněná
nedbala na žalosti,
tebou posilněná.
Až bych z této ouzkosti
110 na místo šťastnější
k tobě do tvé radosti
přišla, nejmilejší. Amen.

(Str. 26–32)

VII

NEVĚSTA JEŽIŠOVA
PŘEDCE NA SVOU LÁSKU
SOBĚ STĚŽUJE

Nevěsta Ježíšova předce na
svoou lásku sobě stěžuje.

1.

Hned gat se den z temnosti

men

wca po wy sry tu ge z ra=

K tobě pje má naděje,

na/ tu má Dusse

Tak v násilí již za chvíli

na Ge j. se vzpomina swes

ho Pá na.

- (1) Hned jak se den z temnosti /
ven povyskytuje z rána,
tu má duše na Ježíše
vzpomíná, své/ho Pána.
- (2) 5 K tobě pje má naděje,
k tobě, jediný Bože,
k tobě zření má své v bdění,
a když povstávám z lože.
- (3) K tobě touží, když se souží,
10 a přimísuje slzy.
Nemá lepší rozkoš větší,
jako když tě má brzy.
- (4) Tak v násilí již za chvíli
15 trvajíc dnem i nocí,
leč jí, milý, dodáš síly,
zemdlí od té své moci.

- [5] Pohnulo se ve mně zase
srdce, a měří k tobě.
Již o tom víc nezoufá nic,
20 že tě tak zejská sobě.
- [6] Cítím jakýs plamen, zdá mi s',
vím, žeť pochází z lásky, /
to plamení, to pálení
jsou tvoje, Kriste, svazky.
- [7] 25 Tvoje střely, Spasiteli,
z tvého lučiště vyšly,
rychlý co pták orel, luňák
do mého srdce přišly.
- [8] Je zranily, podmánily
30 tvé spasitedlné lásce,
však se těším, když rozmejším,
že tebe mám za střelce.
- [9] Jest pravda sic, mohu to říc,
že ty tvé střely, Pane,
35 v prostřed srdce tak vězíce,
mne svírají náramně.
- [10] Byla jsem šla, na poušť zašla,
bych tam pokoj užila,
a hle i tam, k tomu se znám,
40 mne tvá láska ssoužila.
- [11] Chtěla jsem zas za moře v čas
a někam jíti dále,
bych se snad tak jak koliv pak
skryla té lásce stálé.
- [12] 45 Ale i tam, i kde jinam
láska potrefí za mnou
a mne stíhne, kdož jí vyhne?
Má rychlost nevymluvnou.
- [13] To dychtění, to úpění
50 po tobě, ach, můj milý! /
To stejskání, to vzdychání
působí kratochvíli!
- [14] Ač jest bolest, není v tom lest,
však radosti dodává;
55 ač radost jest, však i bolest
s tou radostí zůstává.
- [15] Zdraví, nemoc mění svou moc
ve mně co tráva v poli,
tu jsem zdravá, tu nastává
60 nemoc, a všecko bolí.
- [16] Kdo by tomu věřil komu,
že můž být oheň s vodou?
A hle v srdci jako v kleci
jest to obé s pohodou.
- [17] 65 Láska srdce, velmi prudce
ač ohněm zapaluje,
však když jen chce, zas je lehce
radostí obvlažuje.
- [18] Láska tehdy jest ovšem vždy
70 oheň, jest také pramen,
ona srdce hřeje prudce,
ona zas hasí plamen.
- [19] Všecky žíly, všecky síly
ve mně pro radost skáčí,
75 když říkám: Ach! Můj milý, ach!
Těť mám s sebou nejradčí.
- [20] Jméno samé tvé, ó Pane,
dražší nad všecky perly, /
víc mne těší na mé duši,
80 než krále jejich berly.
- [21] Když vzpomínám, v noci zpínám
své ruce k tobě, Pane,
tuť pro radost, vroucnou žádost
voda mi z očí kane.
- [22] 85 O milosti! Ó žádosti!
Ach kdo se ti obrání?
Tyť vše můžeš a přemůžeš
s tou tvou milostnou zbraní.

[23] **Jižs mne zmohla i přemohla,**
[30] **již vládneš všemi smysly!**
Již má síla ustoupila,
jsem raněná na mysli!

[24] **Tak zraněná a zemdlená**
od milosti upadám!
[35] **Na svědectví, ó můj choti,**
že tě milovat žádám!

(Str. 32—37)

VIII

PÍSEŇ MILOSTNÁ NEVĚSTY
JEŽÍŠOVÉ V PODLETÍ

Píseň milostná Nevěsty Ježíš-
šové v Podletí.

Gíj g-ř zma pomí mlá /

Šavráneš se na vra cy /

gíj gešř řudenost žhynula /

gíj žas žpi wa gi Ptáčy /

Dřív j se líštem pomalu gíj

žas se přš o dj wá / máš

wždat řšowěš Wo' ř chwálu / řbyš

se

se gen na to dj wá

- 11) Již jest zima pominula, /
havránek se navrací,
již jest studenost zhynula,
již zas zpívají ptáci. /
5 Dříví se listem pomalu
již zase přiodívá,
můž vzdát člověk Bohu chválu,
když / se jen na to dívá.
- 12) Kvítičko již se rozvíjí
10 a polehku rozkvěta,
již ostrý vítr pomíjí,
již jest po zimě veta.
Již hojnější potůčkové
od hor se dolu zpouští,
15 již ustydlí pramínkové
dokonce se rozpouští.
- 13) Již se pozorní lesové
od zimy obnaženi
oblíkají v šaty nové,
20 nádherně přistrojeni.
Dyána, lesní bohyně,
zas nabývá své krásy,
již i její přítelkyně
dryades mění vlasy.
- 14) 25 Již libější větříčkové
svá křídla zas rozvíjí, /
již ti bouřliví vichrové
své měchy v chundel svíjí.
Již muziku začínají
30 v tom přemilostném háji,
stromy pomalu hejbají
a co na housle hrají.
- 15) Ptactva rozliční kůrové
svou muziku zpívají,
35 jakou největší králové
v svých palácích nemají.
I ti stromové svým hnutím
jakýs zvuk vydávají,
ty větve lehkým kynutím
40 libeznost přidávají.
- 16) Všecko radostí oplývá,
všecko jest v veselosti,
všecko zas s létem okřívá
a nabývá čerstvosti.
45 Já jednom sama v kvílení
pro tě, Bože, zůstávám,
když na tě, mé potěšení,
samého očekávám.
- 17) Já sama musím volati,
50 ach, ach, sobě stejskajíc,
sama musím naříkati,
potěšení nemajíc.
Nebť krom tebe, Bože z nebe,
nic mne nemůž potěšit, /
55 leč mi ukážeš sám sebe,
nedám se ani těšit.
- 18) Byť se celý svět vysnážil
mne smutnou potěšiti,
všecku rozkoš na to vážil,
60 chtíc mne rozveseliti,
nic dokonce nedovede,
nebť jsem všecky rozkoše,
jež on sobě draze vede,
povrhla pro Ježíše.
- 19) 65 Co mi ta jasnost slunečná,
co ty papršky zlaté,
co pomůž světlost měsíčná,
co ty hvězdy rohaté?
Co lahodní větříčkové,
70 co ten libý slaviček?
Co stříbrní potůčkové,
co zelený hájíček?
- 110) Co pomůž barevné kvítí
s tou svou vší rozličností?
75 Jenž se tak v své kráse svítí
co hvězdy na výsosti?
Leč tebe najdu, Ježíši,
což mi po té marnosti?
Tys má kratochvíl nejlepší,
80 ty má rozkoš v tesknosti.

¹¹¹ Jaro od kvítí bohaté,
jak v zahradách, tak v poli, /
ozdobnější tisíckráté
nežli král který koli,
⁸⁵ ačkoliv tou svou pěkností
mnohým rozkoš dodává,
já však nemám na tom dosti,
když Ježíš nedostává.

¹¹² Ach, Ježíši, můj poklade,
⁹⁰ již mdlím od toho lkání!
Již se síla dolu klade,
již táhne na skonání:
a však jestli jen tu tvou tvář
okem zahlídnu, Pane,
⁹⁵ krásnější nad slunečnou zář,
hned zas čerstvá povstane.

Amen.
(Str. 37–43)

IX

NEVĚSTA JEŽÍŠOVA
HLEDÁ SVĚHO MILÁČKA,
A NACHÁZÍ HO V ZAHRADĚ,
KDEŽ JEST BYL
OD BEZBOŽNÝCH ZAJATÝ

Zpívá se jako Láska bez luku etc.

*Nevěsta Ježíšova hledá svého
Miláčka / a nachází ho v Zahradě/
kdež jest byl od bezbožných zajatý.
Zpívá se jako: Láska
Bez Luku etc.*

141 Tého minulé noci,
když měsíc na nebi
dle dané sobě moci,
jak bylo potřebí, /
5 světlo na zem vypouštěl
a svět osvěcoval,
oblaky tak rozpouštěl
a tmy zapuzoval,

121 byla jsem v libém spaní,
10 jakž se pak přihází,
když někdo po ustání
do lože přichází;
a hle sen nevím jaký
mne vytrh ze spaní,
15 tuť jsem pozdvíhla ruky
k Bohu pro zastání.

131 A dychtíce po tobě,
Ježíši spanilý,
řekla jsem hned v té době:
20 „Kde jest můj rozmilý?
Pověz, měsíci světlý,
povězte vy, hvězdy,
kde můj miláček bydlí,
kde přebývá někdy?“

141 25 I zdálo mi se právě,
jako bych slyšela,
že jedna hvězda mluvě
takto se ozvala:
Tvůj milý ovce pase
30 na trávě zelené
a je v pohodlném čase
napájí z pramene. /

151 Nyní je k Olivetské
zahradě dohání,
35 přes pole Getsemanské
na hůru vyhání;
a když by chtěly pítí,
jest Cedron po straně,
můž každá k němu jítí,
40 majíc jej na ráně.

161 A když jsem to s pilností
všecko vyslyšela,
za tu správu s vděčností
jsem poděkovala,
45 a řeknu: „Ach, můj milý!
Ty-li tvé ovčičky
ženeš na pastvu? Bílý
jako sníh novičký?“

171 A ženeš je na horu
50 od oliv řečenou,
ach, měj je na pozoru,
bys nestratil žádnou!
Neb na takové poušti
zvěř hltavá ráda
55 do ovčiček se vpouští
a ubírá stáda.“

181 A v tom přijdouc k zahradě
s zármutkem spatruji,
an při tom Panském stádě
60 tesknosti panují; /
sám pastýř od tesknosti
všecek se proměnil,
svou krásu s škaredostí
žalostivě změnil.

[9] 65 **Ta tvář někdy panenská,
ach jak jest změněná!
Ta okrasa anjelská
všecka proměněná!
Oči někdy světlejší
70 nad slunce nebeské
nad měsíc jsou temnější
od krve panenské.**

[10] **Ach, přemilý Ježíši!
Nejlepší pastýři!
75 Kdež ta krása někdejší,
udatný rytíři?
Ach která jest příčina
tvého zarmoucení?
Či jest tak velká vina,
80 že jsi ty v truchlení?**

[11] **Na to jsem se chopila
svatých rukou jeho,
je mile políbila,
litujíc smutného;
85 a ej slyším za sebou
hřmot jakýs strašlivý,
jako když koho vedou
k smrti žalostivý. /**

[12] **A ohlidnouc se málo,
90 vidím, an se valí
s zbrojí lidu nemálo,
byť někoho jali;
a jako v okamžení
do zahrady vešli,
95 kdež Pána při modlení
tesklivého našli.**

[13] **A hned na nevinného
s hurtem udeřili,
jako by byl co zlého
100 spáchal Ježíš milý,
obě ruce svázali,
sem i tam smejkajíc,
jako zločince jali,
litosti nemajíc.**

[14] 105 **Vidouc já tu ukrutnost
těch lotrův bezbožných,
tu tak tyranskou přísnost
lidí nepobožných,
zkřikla jsem: „Ach upusťte
110 od té své přísnosti!
Aspoň prosím odpusťte
jeho nevinnosti.**

[15] **Ach kdož již bude pásti
to stádo milostné?
115 Kdož je těšiti v strasti
bude přežalostné? /
Kdož je před litou zvěří
napotom zastane?
Kdož před lotrovskou zběří
120 hájit nepřestane?“**

[16] **Ej hle již se ovčičky,
jak vidím, zplašily!
Již to stádo maličký
vlei rozrazili!
125 Již sám pastýř svázaný
sebe nelituje,
jen ovce rozehnaný,
jež hynout spatruje,**

[17] **řka: „Mne, mne se jen chopte,
130 mně neodpouštějte,
kde se líbí uchopte,
jen ovci šanůjte;
jáť se vám k rozsápání
svývolně rád vydám,
135 ať jen, že jsou v zastání
mé ovce, uhlídám.“**

[18] **Ach, Ježíši milostný,
předobrá pastýři!
Ty se v ruce ukrutný
140 dáváš zlostné zběří!
Abys ovce zachránil,
sám se obětuješ,
by jich někdo neranil,
sám smrt podstupuješ. /**

139] 145 **Ach, laskavý Ježíši!**
Nespustím se tebe!
Bych pak měla svou duši
položít za tebe!
Pujdu, kde koliv tebe
150 zlostníci povedou,
bude mi svědkem nebe,
jestli umru s tebou.

120] **Jestliže tě přibijí,**
Beránku, na kříži,
135 tu žádost v sobě čiji,
o, dobrý pastýři,
abych já podle tebe
na kříži visela,
a pro tvou lásku sebe
160 tak šťastně zmařila. Amen.

(Str. 43–49)

X

NEVĚSTA JEŽÍŠOVA HLEDÁ SVĚHO ŽENICHA, A NACHÁZÍ JEJ NA KŘÍŽI

Může se zpívat jako předešlá:
Této minulé etc.

*Nevěsta Ježíšova hledá svého
ženicha / a nachází jej na kříži.
Může se zpívat jako předešlá:
Této minulé / etc.*

- 11 Ještě krásné slunéčko
vězelo v temnosti,
jeho ohnivé líčko
bydlelo v skrytosti, /
5 když jsem z domu vyšedše
vzkřikla: „Můj poklade!
Tebe hledá má duše,
ach, ctnosti příklade!“
- 12 Pod rozloženým stromem
10 sedla jsem na trávě
co pod nějakým domem
v chladném stínu právě;
v tom jsem počala zdřímat,
a hned zas procítě
15 počnu Ježíše všímat
ještě na usvítě.
- 13 An se již ke mně blíží;
z jehož jasné tváře
papršlky na mne tíží
20 a směřuje záře;

z jeho očí vychází
plné ohně střely,
tyť mé srdce prochází,
nebť jim láska velí.

- 14) 25 Ty dvě oka světlejší
nad slunečnou jasnost,
nad křišťál čistotnější,
pěknější nad pěknost,
tak mi do srdce mého
30 střilejí milosti,
že mi z oka obého
plyne slzí dosti. /
- 15) Tak jsem se domnívala,
že jej již dosáhnu,
35 a když bych jej již měla,
milostně obsáhnu;
a hle odběhl co střela
z lučičtě zpuštěná,
dřív než jsem pomyslila,
40 jsem jeho zproštěná.
- 16) „Vy, vy, dcery sionské,
krásné a výborné,
vy, ozdoby panenské,
nad jiné pozorné,
45 povězte zarmoucené,
zdaliž jste viděly
mé zboží potracené,
milého, spatřily?“
- 17) Jehož já všudy hledám
50 jak ve dne, tak v noci,
pokoje sobě nedám,
pokud stačí moci;
kyž vy mi, kyž povíte,
kde on často bývá!
55 Kyž to místečko víte,
kde se někdy skrývá!“

- 181 „Kdo jest“ (řekly) „tvůj milý,
to nám nejprv pověz,
v němž máš svou kratochvíli,
60 chceš-li jej mít, to věz: /
neb sice ptáš se darmo,
kde tvůj bydlí milý,
a činíš marné lármo,
maříc čas, a chvíli.“
- 19] 65 „Milý můj jest bíličký
a spolu červený,
co pízmové kuličky
vůní naplněný,
hlava jeho skořicí
70 a ambrou zavání,
šťastní jsou milovníci,
jež on láskou raní.
- 110] Ta krásná ranní záře
co rubín červená
75 jen stín jest jeho tváře,
k ní připodobněná;
slunce, měsíc i hvězdy
ve vši své světlosti
zdají se příliš bledý
80 proti té jasnosti.
- 111] Nohy jeho a ruce
jako mramor bílý;
ach jak mi raní srdce
tou krásou můj milý!
85 Ten, ten kam jest odešel,
povězte ztrápené,
byť pak za hory zašel,
ozveť se soužené. /
- 112] Na jeho rty když patřím
90 drobet pozorněji
a na tu barvu šetřím
nětco bedlivěji,
nic červenost korální
v pěknosti neplatí,
95 tu s krásou růže polní
nemůže obstátí.“
- 113] „Jestliže jest tvůj milý,
na něhož se tak ptáš,
červený, také bílý,
100 jak sama povídáš,
barvu červenou nabyl
s svou velikou tíží,
když jest víno vytlačil
červené na kříži.
- 114] 105 Nyní se o něm dovíš
(a měj za věc pravou),
jdi jen (však nezabloudíš)
na cestu křížovou;
tamť on začasť bývá
110 a krví se potí,
tam krev slzami smývá,
tam hněv Otce krotí.
- 115] Tamť on i růže trhá
z trpkého bodláčí,
115 tamť všecku sílu mrhá,
pokud mu jen stačí, /
a ač bodláčí píchá,
když se trhá růže,
on však s radostí vzdychá,
120 že trpěti může.“
- 116] Jak jsem na cestu kříže
nejprv natrefila,
a že bych měla blíže
milého, spatřila,
125 zvolala jsem na něho,
a mimo naději
spatřuji zbarveného
nad kvítí hojněji.
- 117] Vůně z něho plynoucí
130 jest co z vonných růží,
ta mne k sobě vši mocí
přitáhla, a drží,
tuť mne můj milý objal
oběma rukama,
135 tu i za ruce pojal,
jak jsem chtěla sama.

[18] **Tu se na mne spolíhal**
jako unavený,
který na dřevě líhal
140 **postem utrápený,**
tu mou hlavu k levému
boku přiviňoval,
pro lásku zraněnému,
tak mne zamiloval. /

[19] 145 **O středová sladkosti**
s bolestí smíšená!
Již jsem tou tvou milostí
dokonce zraněná!
S tebouť mi tu zůstati
150 **jest radost, Ježíši!**
Tu můj život nechati
jest rozkoš největší. Amen.

(Str. 49—55)

XI

ZRCADLO LÁSKY
NA MAŘI MAGDALÉNĚ,
KTERÁ PO ŽIDOVSKÉM
VELIKONOČNÍM SVÁTKU
V BÍLOU SOBOTU RÁNO
SVĚHO JEŽÍŠE V HROBĚ
HLEDALA, PŘEDSTAVENĚ.
U SVATĚHO JANA
V 20. KAPITOLE

Může se zpívat jako 5. píseň.

*Zrcadlo Lásky/
Na Maří Magdaléně/ která po
Židovském Velikonočním Svátku/
v Bílou Sobotu ráno svého Ježíše
v Hrobě hledala / představeně. v
S^o Jana v 20. Kap: Mů,
že se zpívat jako 5. Píseň.*

- [1] Ještě krásné sluněčko,
včera unavené,
pozůstalo maličko
ve tmách zakuklené,
5 když jsem již Magdalénu
u hrobu stojící,
tu lásky plnou ženu
spatřil, a plačící. /
- [2] Jako když slunce z jara
10 své ohnivé střely
na zem pouští, tu pára
jde z lesu a rolí,
též sníh od té horkosti
v vody se obrácí,
15 tekou vody v hojnosti,
plní tak svou práci,

- [3] tak Maří Magdaléna
jsouc ohněm milosti
dokonce rozpálená,
20 plná horlivosti,
všecka od té horkosti
co vosk se rozpouští,
tekou slzy v hojnosti,
jež oči vypouští.
- [4] 25 „Ach ouve!“ musí volat
tím ohněm zemdlená,
byť se mohla dovolat
od lásky zraněná,
slunce jí příliš smutné
30 dlouho nevychází,
noční lucerny temné
dlouho nezachází.
- [5] „Ach vzejdí, oko zemské!“
volá s horlivostí,
35 „ukaz to světlo Panské,
již se krylo dosti, /
osvět okršlek zemský,
a nejvíc to místo,
bych zhlidla ten hrob Panský,
40 co jest v něm zajisto.“
- [6] A v tom dálejší k hrobu
drobet přikročila,
byť milého podobu
tím lépe spatřila,
45 a nachýlíc se málo
vidí dva anjely,
což se jí divné zdálo,
an v hrobě seděli.
- [7] Ne vás, ach ne vás hledá,
50 o milí anjelé!
Ne vás to srdce žádá
od lásky zranělé!
Jiný jest a jediný,
po němž ona touží,
55 pro nějž každé hodiny
tak se těžce souží.

181 Volá a bez přestání
sem i tam ho hledá,
plná jsouc naříkání
60 a od slzí bledá,
jednáť do hrobu hledí,
zdaliž by tam nebyl,
jednáť z daleka sedí
a patří, kde by byl. /

9) 65 Však to její hledání
u hrobu prázdného
jest marné pachtování
srdce horlivého,
nebo života hledá
70 v příbytku umrlych,
tamž se najíti nedá
ten život všech živých.

110 Hledá v temnostech světla,
hledá v smetích zlata,
75 a lilia rozkvětlá
z bodláčí počatá,
hledá na trní hrozny
a na vrbě růže,
myslí věci nemožný;
80 co láska nemůže!

111 O ženo od milosti
dokonce zmámená,
nečiň si víc těžkosti,
jsouc dost unavená;
85 zdaž nevíš, že vzkříšený
Pán víc neumirá,
takť nás učí křesťany
všeobecná víra.

122 Mohla jej smrt přemoci
90 jeden toliko krát,
nad tím provest své moci,
a život mu pobrat; /
ale již nad nim více
nikdy nesvítězí,
95 to oslavené srdce
střelou neprorazí.

133 Darma lučistě, střely
na něj chystáš, smrti,
nebf jsou příliš zetlely
100 k jeho zahynutí,
jeho tělo a kosti
jsou nad ocel tvrdší,
jiné všecky mocnosti
nad měď trvalejší.

14) 105 Přestaň tehdy, ó ženo,
přestaň od truchlení,
žalostná Magdaléno,
přestaň od kvilení,
přestaň v hrobě živého
110 vyhledávat Pána,
nebf nesluší na něho
víc smrtedlná rána.

15) Ach předce lkaje, kvílí
magdalénská Máří,
115 čeká, až by ji milý
potěšil svou tváří,
ptá se na svého Pána
a má za to jistě,
že jest jej někdo zrána
120 složil v jiném místě. /

16) A nechce dál od hrobu,
jak by jista byla,
že Ježíše podobu
tam uzří docela,
125 tuť její všecky smysly,
vůle i žádosti
jen na Ježíše myslí,
plní truchlivosti.

17) Sem i tam se obrací
130 na rozličné strany,
tak sobě množí práci,
obnovujíc rány;
volá s mnohým vzdycháním
na svého milého,
135 táže se s naříkáním,
kdo by ukryl jeho.

118) Byl jeho mohla dostat,
víc sobě nežádá,
chtěla by na něm přestat
140 s celým srdcem ráda,
a byt měla za sto lét
u hrobu čekati,
nic ji to nemá bolet,
můž-li ho dočkati.

119) 145 Pláče, nařiká, kvílí
co vdova hrdlice,
když jí manžel rozmilý
hyne od mrtvice, /
mohly by se pohnouti
150 od toho kvílení
nebesa, rozpuknouti
i zemské spojení.

120) A že nemůž dostati
svůj poklad stracený,
155 nechce na nebe dbáti,
ač jest ozdobený,
řkouc: „Co mi jest po kráse,
kterou nebe vládne,
leč mám Ježíše zase,
160 všeka má moc zvadne.“

121) A že jí její světlo
jest snad ukradené,
byť slunce víc nevzešlo,
nedbá to stvořené,
165 že jest jí den snad zašel,
jenž vnitř světlo dává,
nedbá, byť den nevyšel,
jejž slunce vydává.

122) Od přílišného lkání
170 jsouc již unavená,
není působná k stání;
na zem posazená
sem i tam truchlé oči
bedlivě obrácí,
175 je na vše strany točí,
zdaž se milý vrátí. /

123) A že opět nevidí
milého Ježíše,
novou žalost uvodí
180 na smysly své duše,
zas srdce smutné vzdychá
a oči slzejí,
zase k hrobu pospíchá
a hledá pilněji.

124) 185 A zase jako prvý
hrob prázdný nachází,
ođ Krista ani mrvy
z těla nenachází.
Tuť jako bez života
190 život prodlužuje,
smrt bez smrti; robota
nová následuje.

125) „O smrti, lidský kate,
živých nepříteli!
195 O ohni, dílo zlaté,
vodo, živle smělý!
O země i povětrí,
hory, pole, doly!
Nakloňte uši k mé při,
200 kam se vrhnuť koli!“

126) Ví-li, ach ví-li z vás kdo,
kde jest se mi poděl
(ach kyž mi poví někdo,
ač by jistě věděl), /
205 jenž jest nedavno v hrobě
ležel usmrcený?
Zdaliž jest zas sám sobě
dal život stracený?

127) Povyšte svého hlasu
210 a povězte jemu,
že pro tu jeho krásu,
podivnou každému,
hořím od prudké lásky
jsoucí roznicená,
215 těmi zlatými svazky
všeka zapletená.

1281 Sem, sem vonného kvítí
v hojnosti dodejte,
co se může najítí
220 od růží, přidejte;
tím mne vůkol obložte
a lože posypte,
tak mne zemdenou složte
a listím zasypte.

1291 225 Za to jsem vždycky měla
(láskou navedená,
a snad v tom příliš smělá),
že jsem ujištěná,
že mi ho neukradne
230 víc na světě žádný,
ach, mé domnění zrádné,
když hrob vidím prázdný!//

1301 Velí se hledat z rána,
kdo by ho chtěl najít;
235 ach opět nová rána!
Kdož ji může tajit!
Dříve než ráno přišlo,
jeho jsem hledala,
ještě slunce nevyšlo,
240 nic však neshledala.

1311 Málo sic před tím časem
byl mi dost náchylný,
když ho Šimon svým kvasem
byl velice pilný;
245 od té chvíle, jak nevím
a z jaké příčiny
(na komž se toho dovím?),
stratil se jediný!

1321 Pod křížem jsem vždy stála
250 slzy prolívajíc,
s nim sobě umřít přála
nohy mu líbajíc;
jeho donesla k hrobu
s jinými přátely,
255 plná smutku v tu dobu,
když jsme jej pohřbili.

1331 Po vykonaném pohřbu
zas jsem přec odběhla,
od zavřeného hrobu
260 do města doběhla, /
bych více vonných mastí
sobě opatřila,
jež bych na svaté kosti
Ježíše vylila.

1341 265 A jen že jsem přes svátek
tu v městě pobyla,
nebť jsem na Velký pátek
ještě v hrobě byla,
když se navracím k hrobu,
270 víc nevidím Pána,
ach jaká mé v tu dobu
srdce bodla rána!

1351 Ach sama jsem tím vinna,
že jsem ho stratila!
275 Ta má naděje mylná
mne k tomu nutila.
Kyž jsem se s nim společně
do hrobu složila!
Byla bych snad konečně
280 jeho nestratila.

1361 Kyž jsem se zavřít dala
v té kamenné skrejši!
Byla bych ho hlídala
v čas nebezpečnější,
285 a kdybych ho beroucím
obránit nemohla,
však bych okem vidoucím
za nim kráčet mohla. /

1371 Nespustila bych se ho,
290 jdouc za nim, bych lkála,
pokudž bych odjatého
zase nedostala;
tím mým toužebným lkáním
byl by se ukojil,
295 jenž by jej před svitáním
byl z hrobu vystrojil.

[38] Nyní pak ustraněný,
nevím, kdež zůstává,
jsa tak velmi zraněný,
300 zdaliž zas povstává;
co jsem jeho odešla
v hrobě složeného,
všecka jsem pláčem sešla,
rmoutíc se pro něho.

[39] 305 Mé ustavičné lkání,
nímž vše naplňuji,
větrové přec zahání
a v nic uvozují;
v městě ani na poli
310 nelze se dovolat,
v lese ani v oudoli,
bych chtěla touž volat.

[40] Ještě však nechci zoufat,
vrátím se k hrobu zas,
315 budu-li v něho doufat,
skusím pomoci v čas, /
snad jest posavad v hrobě,
snad jsem se zmejlila,
neb jsem slzením sobě
320 oči pokazila.

[41] Snad ležel někde v straně
rouchem přioděný
a ta velebnost Páně
skryla se zděšeny,
325 snad oko zkormoucené
nedobře patřilo,
když srdce zarmoucené
zřetel zakalilo.

[42] Můž být, že ti mládenci,
330 jenž v hrobě seděli,
bleskem podobní k slunci,
jej září zastřeli;
aneb že na svitání
hrob ještě byl tmavý,
335 odtud toto mé zdání
jest velmi vrtkavý.“

[43] V tom svém přemýšlování
magdalénská Máří
k hrobu své putování
340 obnovuje v stáří,
ale však předce Pána
v hrobě nenachází,
tu zase nová rána
jí srdce prochází, /

[44] 345 jen zase dva mládence
slávou ošacené,
z blesku na hlavě věnce
majíc postavené,
an k ní „Co pláčeš, ženo?“
350 mravně promluvili,
„Proč kvílíš, Magdaléno?“
jak by se divili.

[45] Odpověděla smutná:
„Vzali mého Pána,
355 pro něhož mé ukrutná
svírá srdce rána,
aniž vím, kde ho děli;
snad vy o něm víte,
když jste tuto seděli,
360 ach kyž mi povíte!“

[46] V tom se tak těžkém lkání
drobet obrátila,
a ej hle stojí za ní,
po němž tak dychtila,
365 však v oděvu neznámý
co zahradník jeden,
tak se ukázal samý
láskou k tomu veden.

[47] Řka: „Proč pláčeš, ó ženo,
370 proč tak hořce kvílíš?
V čemž jest ti ublíženo,
proč na se tak silíš?“ /
Odpověděla řkoucí:
„Ach vzali mi Pána!
375 Jestlis ty byl beroucí,
kdes ho složil z rána?“

1481 Jehoť já vezmu zase,
nechť jest pak kde koli,
vložím milého na se,
380 vím, žeť mi dovolí;
byť byl mezi žoldnýři,
i tam se proderu,
nezbráníť mi vartýři,
když se s nim poberu.“

1491 385 „Než co kdyby řetězy
túze byl svázaný?
A mnohými provazy
k sloupu přivázaný!“
„Řetězy bych roztrhla
390 i všecky provazy,
a tak bych jej vytrhla,
nechť co chce zavazí.“

1501 „Než co kdyby ze všech stran
byli lvi, nedvědí?
395 Nebála bys se jich ran,
aneb že tě snědí?“
„Lvi, nedvědí zůřiví
mně by nezbránili,
byť mé krve žízniví
400 mne na smrt zranili.“ /

1511 „Co kdyby jej za moře
někdo přestěhoval,
a nebo v pusté hoře
hluboce pochoval?“
405 „I za moře bych zašla,
i do hory pusté,
abych jen jeho našla,
kdo nevěří, skuste.

1521 Již buď otázek dosti;
410 již pověz ztrápené,
kdežs složil jeho kosti
z hrobu vyzdvížené?
Neb tě mám v podezření,
žeš ty jej vzal skrytě,
415 k němuž jsem v prvním bdění
přišla na usvítě.“

1531 Dobré jest podezření
tvé, ó Magdaléno!
Onť jest jej v prvním bdění
420 vzal z hrobu, ó ženo!
Jeho se jen nespouštěj,
on jest toho původ,
v tom se svest nedopouštěj,
seznáš pravdy důvod.

1541 425 Hleď se k nohám přiblížit,
bys se jich chopila,
nemáš si tím ublížit,
bys je zachytila; /
jsou tobě dobře známé,
430 ach jsou i prospěšné,
tvěf srdce poví samé,
jak jsou užitečné.

1551 Ach dopušť, milý Pane,
té horlivé duši,
435 ať se jí žádost stane,
rač naklonit uši;
ať tebe zase pozná,
své žádosti původ,
a před vším světem vyzná,
440 žeš jí lásky důvod.

1561 Jest potřeba jednoho
jen slovíčka tobě,
a hned srdce smutného
známost zejskáš sobě;
445 budeť na tom mít dosti,
když ji pojmenuješ,
okřejí její kosti,
že ji tak miluješ.

1571 „María!“ Ježíš vetce
450 a ona to slyší,
to slovo její srdce
proniklo, i duši:
tu pro radost hojnější
neví, co má činit;
455 pohleď, co nejmilejší
můž slovem učinit! /

[58] **Kdož vypíše tu sladkost,
níž jest oplývala!
Kdož vysloví libežnost,
460 kterou požívala!
Žádný nemůž vypravit,
kdo toho neskusil,
co jest se láskou bavit,
leč by křivdit musil.**

[59] 465 **Není možné barvami
lásky vymalovat,
nelze vlastnost larvami
její vyspytovat;
můž se skusiti sice
470 a v srdci cítiti,
však kdo ji vypsati chce,
má se rozmysliti.**

(Str. 55—72)

XII

NAPOMENUTÍ HRÁŠNÍKA
 KU POKÁNÍ,
 ABY HRAD SRDCE SVĚHO
 KRISTU PÁNU OTEVŘEL
 A ODEVZDAL

Napomenutij Hrášnika ku Poká-
 nánj/aby Hrad Srdce svého Krystu
 Pánu otevřel a odevzdal

1. Otevři ó věrná Duse
 Wjz milostného Gešisse

Srdcehrášíšného Dvěřs
 Na j tobě wjiti měřs/

otewřit ge mu ne me šteg/

gij gest čas tu po kánj/

Milosti v ně ho hle deg/

Nežt chce twé mu Powstánj.

Na Listu.

Na pravo.

Ibidem.

Ibidem.

[1] **Otevří, ó věrná duše, /**
srdce hříšného dvéři,
viz milostného Ježíše, /
an k tobě vjíti měří,
5 **otevřít jemu nemeškej,**
již jest čas ku pokání, /
milosti u něho hledej,
nebť chce tvému povstání.

[2] **Proč se tak tůze zbraňuješ**
10 **dobře svou mdlobu znajíc?**
Proč tak spurně odporuješ
od něho sílu majíc?
Ješto když jen chtějí ráčí,
musíš se mu poddati,
15 **nebť tvá síla nepostačí,**
bys chtěla odpírati. /

[3] **Odvrz na stranu závory,**
zámky všechny odemkni,
chop se raději pokory,
20 **o člověče, a řekni:**
Ej hle, můj Pane přemilý,
pevný hrad srdce mého
tobě oddávám v tu chvíli,
spůsob si stánek z něho.

[4] 25 **Odpusť, že jsem se zbraňoval**
jej tobě dřív oddati,
a tak sobě přičiňoval,
bys mne měl proč kárati!
Nyní svou vinu poznávám,
30 **že jsem hněvu zasloužil,**
tvé milosti se poddávám,
jíž jsem tak marně sloužil.

[5] **Na smrt jsem nepamatoval,**
která snad přijde brzy.
35 **Ach jak jsem marně pracoval!**
Oči, vydejte slzy!
O věčnosti, kde jsi byla,
že jsem na tě nepomněl!
Tak-lis z mé paměti vyšla,
40 **že jsem tě víc nezpomněl!**

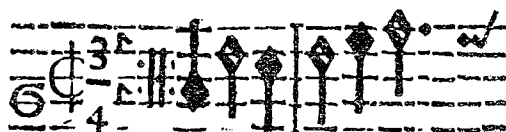
[6] **Nu tehdy, nebeský králi,**
buď mého srdce pánem,
nechť ať tě již stále chválí,
jsouc tvým výborným stanem! /
45 **Až by se tobě zlíbilo**
jej v místo rozkošnější
přenesti, kdež by bydlelo
v tvé milosti hojnější. Amen.

(Str. 72—76)

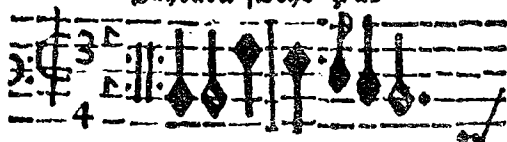
XIII

OBRAZ LIDSKÉHO ŽIVOTA

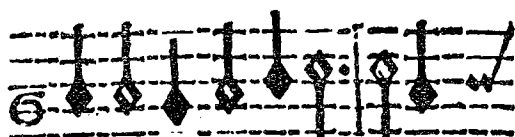
Obraz lidského života.

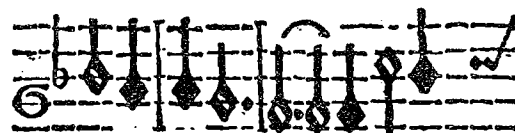
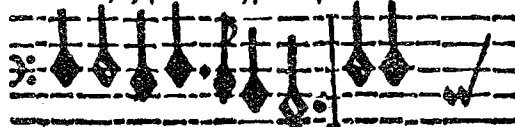
1. Když jsem nedávno zrána
Zahradu svého Pána

na v prostřed pod le tji /
na počal procházeti /

Dých svou mysl od práce vel-

mi vna ve nau ob čer stviš

u té zahrádce starostí zemdlenau.

3. 2. 10=

- [1] Když jsem nedávno zrána
u prostřed podletí
zahradu svého Pána
počal procházeti, /
5 bych svou mysl od práce
velmi unavenou
občerstvil v té zahrádce,
starostí zemdlenu, /
[2] a sotva jsem byl vkročil
10 do této zahrady,
an tu kvítek vyskočil,
barevný a mladý,
na nějžto pilně hledě
jsem se pozastavil,
15 bych tak jeho vzrost zvědě
svou žádost zastavil.
[3] Již se vzhůru slunéčko
pomalu vznášelo,
již to světa srdéčko
20 svůj blesk pronášelo,
již ten kvítek novotný
od blesku trefený
bral na se barvy notný,
krásně proměněný.

141 25 Tuť se v barevné šaty
brzýčko přistrojil,
stkvělý nad roucho zlatý,
milostně ustrojil;
jakousi vonnou páru
30 z sebe vydávaje,
toho libého daru
hojnost rozdávaje,

151 subtylné nohy maje
sem i tam se chýlí,
35 co jeden kvítek z ráje
činí milou chvíli. /
O kvítku vzácné krásy,
na tebe patřiti
může po všecy časy,
40 kdo chce rozkoš mítí.

161 Neb kdož tvou libou krásu
může vymluviti?
Kdož tu subtylnost vlasů
dosti vypraviti?
45 An Šalomoun, ač slavný
v své královské slávě,
odín nebyl tak krásný,
chodě v zlatohlavě.

171 Tvé libezné lahudky
50 jsouc již povědomé
pracovité včeličky,
jako nevidomé
jedna přes druhou letě
k tobě pospíchají,
55 tvou stredost v jasném létě
pilně zažívají.

181 An i lidé všelicí
patříc na tvou krásu,
jak malí, tak velicí
60 (však letního času),
musí to každý vyznat,
že té tvé pěknosti
nemůž se žádná vrovnat,
ač ji má svět dosti. /

191 65 Jsa tou pěkností odín
co nebe hvězdami,
trvaje málo hodin
pomijíš s trávami,
neb červená tvá pěknost
70 se pomalu tratí,
a ta škaredá bledost
tvůj ti život krátí.

1101 Nebť slunce roznícený
své šípy ohnivě
75 na tebe obrácený
vypouští horlivě,
již se tvá hlava klaní,
horkostí trefená
padá co rychlá laní
80 z ručnice raněná.

1111 Ach, horlivé sluněčko,
proč tak velmi prudce
to spanilé kvítičko
raníš v krásné líce?
85 Jak tu letní okrasu
sotva světu danou
můžeš v tak brzkém času
viděti zkaženou?

1121 Již pomalu svou hlavu
90 k zemi nakloňuje,
již tu barevnou slávu
v bledost proměňuje; /
již, již dokonce klesá
vší síly zbavený,
95 všecek se mdlobou třesa
jako unavený.

1131 Již pomalu skonává,
již vypouští duši,
již život dokonává,
100 již smrt zpouští kuši;
již jest trefen od smrti,
již právě umírá,
jenž sotva počal žiti,
již život zavírá.

[14] 105 **Ej hle, člověče, obraz
našeho života!
(Ach tím se aspoň uraz!
Pokudť slouží léta!)
Nebť mnohé v pravém květu,
110 dřív než se nadějem,
smrt poráží a světu
zůstává zlodějem.**

[15] **Nevěř tvé spanilosti,
nevěř příliš kráse,
115 nevěř té udatnosti,
kterou máš v tom čase;
ta spanilost, ta krása,
ten květ udatnosti
jest jako lesní řása,
120 jenž míjí v rychlosti. /**

[16] **Nespolíhej se na to,
že ti štěstí kvete,
bys měl v hojnosti zlato,
tím tě spíš zaplete;
125 byť tě i lidé mnozí
nad jiné chválili,
i toť se změni brzy;
mnozí to skusili.**

[17] **Všecko smrt má v své moci,
130 co na světě žije,
nelze se jí vymoci,
vše vesměs shlazuje;
nic proti ní neplatí
vojenské nástroje,
135 musí se jí poddati
všecky lidské zbroje.**

[18] **Nic jí nekojí slzy,
nic sličnost, nic statek,
podtne tě co květ brzy,
140 a přijdeš na zmatek;
ach, člověče, to spytůj
a k srdci připouštěj,
nad sebou sám se slitůj
a Boha nezpouštěj. Amen. /**

(Str. 76—82)

XIV

OTČE NÁŠ NA SPŮSOB POÉTYCKÝ SLOŽENÝ

Zpívá se jako předešlá:
Když jsem nedávno etc.

*Otče náš / na způsob Poétycký
složený. Zpívá se jako předešlá:
Když jsem nedávno
wmo/2c*

Přihotovení:

- [1] Otče na výsosti
nejvejše bydlící,
za podnož své mocnosti
stvoření mající,
8 vyslyš mne v mé žádosti,
přijmi má vzdychání,
které činím z vroucnosti
k tvému smilování.

První prozba:

- [2] Osvětiž se tvé jméno
10 všudy po všem světě,
jsouc ode všech chváleno
jak v zimě, tak v létě,
hned z rána před svítáním
a tak přes celý den,
15 po spaní i před spaním,
neb jsi, Pane, hoden.

- [3] Nechť se nebe, svět celý
i moře rozlívá,
od tvého jména chvály
20 ať hlas hlasu stíhá, /
všickni životčichové
ať zvučně hlásají,
tvému jménu živlové
radostně plésají.

2. prozba:

- [4] 25 Tvé, ó Pane, království
k nám rač přiblížiti
a z světského tyranství
nás vysvoboditi:
neb když do nebe patřím,
30 všecken mne svět mrzí,
a chtěl bych k těm svým bratřím
odsud vyjít brzy.

3. prozba:

- [5] A poněvadž dobře znám,
že tvá vůle svatá
35 jest ve všem prospěšná nám,
v milosti bohatá,
ach dej, ó dobrý Otče,
ať ji vždy plníme
a tebe, ó náš tvorče,
40 nade všecko ctíme.

4. prozba:

- [6] Chléb k vyživení těla
ač časný žádáme,
však byt duše okřela,
věčného hledáme: /
45 neb jestliže krkavce
paseš z tvé štědrosti,
jak můžeš nás, své ovce,
opustit v lačnosti?

5. prozba:

- [7] Co jsme zhřešili, Pane,
50 odpusť nám, prosíme,
neb jestli se nestane,
hněvu se bojíme,
an i my svým dlužníkům
dluhy odpouštíme,
55 všem našim protivníkům
viny promíjíme.

6. prozba:

[8] **Ďábel, svět, tělo naše
své střely zostřili!
Ach, neobstojí duše,
60 přispěj, Pane milý!
Neb sic v tom pokušení
utonouti musí,
leč z tvého zpomožení
posily zakusí.**

7. prozba:

[9] 65 **Zbav nás všeho škodného
z tvé milosti, Pane,
hříchu, ďábla hrozného
jako své poddané, /
bychom zlého zproštění
70 zde tobě sloužili,
a potom proměnění
v nebi věčně ctili. Amen.**

(Str. 83—86)

XV

OPRAVDOVÉ POKÁNÍ
SKROUŠENÉHO SRDCE

Zpívati se může jako
Otevří, ó věrná duše, etc.

*Opřavdové Pokání Skroušene-
ného Srdce. Zpívati se může jako :
Otevří, ó věrná
Duše, etc.*

11] Když se den zlatý schyluje
a bledá noc uvádí,
na své hříchy vzpomínaje,
jenž na mne smrt přivádí,
5 pro žalost a pro truchlení
vypouštím z očí slzy,
a patře na hvězd třpytění
temnost mne hříchův mrzí.

12] Ach, ryzozlaté lucerny,
10 měsíčné tovaryšky,
světlosti rodičky věrny,
noční paní družičky;
hvězdy s měsíčnou jasností,
drobet se pozastavte
15 a mé bolestné stížnosti
svědkové pozůstaňte. /

13] Ach ouve, jaké svírání
pocítuji v mém srdci!
Jaké pro hříchy kárání
20 musím snášet dnem nocí!
Ach když jsem nikdy nepoznal,
co jest hřích a co vina!
Byl bych nepochybně seznal,
jaká jest zbožných cena.

14] 25 Tečte, hojné z očí vody,
a tečte bez přestání,
smejte hříchy i jich škody,
pomozte ku pokání:
Ach, Bože plný dobroty!
30 Ach jak jsem těžce zhřešil!
Když jsem z nevážné slepoty
příkázání tvá zrušil.

15] Jak se nyní opováním
před tebou se postavít!
35 Jestliže vinu povážím,
nelze co pro stud zpravit:
uznávám se hoden býti
smrti, ohně a pekla,
nevím pro strach, co činiti,
40 tak se má duše lekla.

16] Ach, Pane, jen v prchlivosti
mé před se neber zlosti,
popuzen jsa hněvivostí,
netresci mé hříšnosti: /
45 ale přikrej nepravosti
mé hojným smilováním,
a je v mořské hlubokosti
potop svým slitováním.

17] Patř na srdečnou skroušenost,
50 patř na plynoucí slzy
a způsob pro tvou vznešenost,
ať jsem očištěn brzy,
obmej tu hříšnou škaredost,
o Pane, tvou milostí,
55 a nabudu zas krásy dost,
již jsem pozbyl v hříšnosti.

18] Ach když se smím opovážít
zdvihnout mých očí k tobě!
Ach když mohu lásky zažít
60 tvé zas otcovské k sobě!
Když tě zas smím pojmenovat
jménem otcovským libým,
že bys se nad mnou slitovat
ráčil, za toť já slíbím.

65 Tuť by tvé srdce otcovské
 co vosk od ohně změklo,
 vidouc ty slzy synovské
 od litosti odměklo;
 tu bys mne zas mile objal
 70 z tvé dobroty nesmírné,
 na milost předešlou přijal
 z lásky pravé obšírné. /

110) Tuť bys synu stracenému
 v stříč vyšel s veselostí,
 75 z daleka navracenému
 strojil hody v stkvostnosti,
 tuť bys i obnaženého
 zas ošatil bohatě,
 vlože prsten na prst jeho,
 80 byť se tak stkvěl ve zlatě.

111) Ale vím, žeť nejsem hoden
 tebe nazývat Otcem
 (v tom jsem sobě nejvíc škoden,
 a želím toho srdcem),
 85 Pánem tě budu jmenovat,
 přeť, ať jsem služebníkem,
 bych mohl všem oznamovat,
 že tvým trvám dlužníkem.

112) O hvězdy nočních temností,
 90 zpořádané lucerny!
 Politůjte mne v tesknosti,
 oblečte šaty černý;
 zastíňte tu světlost vaší
 aspoň jen zpolovice,
 95 nechť se ta má žalost vznáší,
 vejš než létá orlice.

113) Pro ustavičné truchlení
 zrak očí se zatmívá,
 ta žalost bez ulevení
 100 zřetel kalem zalívá, /
 všecek jsem plný tesknosti
 smutkem a nařikáním,
 truchlost pronikla mé kosti,
 krmím se samým lkáním.

114) 105 Ach k mému aspoň truchlení
 nětco přidejte smutku,
 vy, ješto při nočním bdění
 s temností máte pŭtku,
 když tmy svým světlem pudíte,
 110 hvězdy vůbec nazvané,
 kyž se drobet zakuklíte,
 k mé žalosti pozvané.

115) Nebť miním svůj věk ztráviti
 v nočním lkání a pláči,
 115 vší se radosti zbaviti,
 pokud mi život stačí,
 hrob sobě z slzí přistrojit,
 v němž bych se složil, žádám,
 tak se k své smrti zhotovit,
 120 nebť již pro mdlobu padám.

116) A abych se tím hojněť
 k smutné žalosti oddal,
 odberu se tím raděť
 od lidské tváře podál,
 125 zajdu do pusté krajiny,
 kde lidé nedochází,
 tamť pochovám své šediny,
 kde slunce nevychází. /

117) Tamť budu stále kvíliti,
 130 tam vylévati slzy,
 bych se tak mohl osvědčiti,
 že mne mé hříchy mrzí,
 srdce v žalosti tonouti
 musí pro vnitřní lkání,
 135 oči se k pláči pohnouti
 pro srdečné stejskání.

118) Až tím mým skroušeným pláčem
 zas hněv Boží ukrotím,
 a že jsem byl utrhačem,
 140 tu svou zlost hojně skrotím,
 neb vím, že Bůh dobrotivý
 jest rychlý k smilování,
 když vidí srdce truchlivý
 hotové ku povstání. Amen.
 (Str. 86–91)

XVI

JINÁ KAJÍCÍ PÍSEŇ SKROUŠENÉHO ČLOVĚKA

Zpívá se jako druhá.

*Jiná kající píseň skroušeného
člověka. Zpívá se jako
druhá.*

[1] Hned z rána, jak se denice
světu poukazuje,
má duše, hříšná dlužnice,
svírání pocítuje,
5 ano i večer pokoje
ani ve spaní nemám, /
původem toho rozbroje
jest hřích, jak já znamenám.

[2] O Bože, kdybych mé hříchy
10 měl ciframi vypsati,
pošlé z lakomství a pejchy,
musil bych snad ustati;
neb vím, že jich počtu není
jako mořského písku,
15 tak jsem plný provinění,
to mám z mé zlosti zisku.

[3] Před tvou tvář, Otče výborný,
tak se postavit nesmím,
neb vím, že jsem byl odporný
20 tobě, protož se stydím;
kvílit budu a plakati,
dodejte slzy, oči,
bych mohl zas milost zejskati,
dokud smrt nepřikročí.

[4] 25 Rozpukněte se v rychlosti,
obě oči, pro žalost,
vydejte slzy v hojnosti,
jak stačí vaše malost;
nechť tvář zaplyne slzami,
30 i třebas všecko tělo,
těmi ať smeje vodami,
v čem jest hřešiti smělo.

[5] Ach, Bože plný dobroty,
tvorče všech věcí všudy! /
35 Proč jsem zhřešil z své slepoty
a tebe hněval tudy!
Tebe jsem se Boha zpustil,
stvoření se přidržel,
těžké zlosti se dopustil,
40 že jsem tebou pohrzel.

[6] Cisternu jsem sobě kopal,
an nemůž zdržet vody,
bych byl ji nikdy nekopal,
neměl bych tolik škody:
45 zle jsem učinil, poznávám,
musím tak trvat v lkání,
pokud v životě zůstávám,
nespustím se plakání.

[7] Ach co jsem myslel v té době
17 a co jsem před sebe bral,
50 když jsem hřešil proti tobě,
Bože, a nebe prohrál?
Tvou velkou ke mně dobrotu
vážil jsem sobě lehce,
55 ach, Pane, tu mou slepotu
ať vroucná žalost ztrese!

[8] Tys mne k sobě přívětivě
ne jedenkrát volal,
bys v klinu svém dobrotivě
60 co otec syna choval;
ale já k tvému volání
zacpal jsem sobě uši, /
nedbaje nic na pokání
poddal jsem vrahu duši.

[9] 65 **Však proto nechci zoufati;**
oddám se na pokání,
lépe jest v Boha doufati
a žádat smilování,
navrátit se k svému otci
70 zas s marnotratným synem,
neboť jest vždy hotov pomoci
a schránit pod svým stínem.

[10] **O jména plná libosti**
otcovské a synovské!
75 **Ach jak jsem vás v své hříšnosti**
zničil z spoury lotrovské!
Ach, Otče! Ej hle máš syna
před tebou prostřeného,
znám, žeť jest má těžká vina,
80 **přijmi zas skroušeného.**

[11] **Otevří štědré prameny**
té tvé otcovské lásky,
na mé srdce zkormoucený
uděl tvých darův částky;
85 **ačkoliv jsem sic nehodný,**
bych se tvým hlásil synem,
však abych ti byl pohodlný,
chci zůstat čeledinem.

[12] **Neb troufám, když mne uhlidáš**
90 **v té stálé sniženosti, /**
a to na mně v skutku shledáš,
že mne mrzí mé zlosti,
vyjdeš v stříč navracenému
a mne obejmeš mile,
95 **a učiníš stracenému**
hody a kratochvíle.

[13] **Ach, Otče můj, Otče milý,**
že jsem tebe kdy hněval!
Ach, synu můj roztomilý!
100 **Kdež jsi tak dlouho bejval?**
Ach, Otče! Musím se přiznat,
že jsem se tebe zpustil!
Ach, synu! Máš v skutku poznat,
že jsem ti to odpustil.

[14] 105 **Ach, Otče, předešlou milost**
prosím ukaž mi zase!
Ach, synu, již měj zmužilost,
žeš u mne v první kráse!
Ach, Otče, za služebníka
110 **chci při tobě zůstatí!**
Ach, synu, láska veliká
nechce v tom místa dáti.

[15] **Ach, Otče, pro mou nehodnost**
u tvých noh chci trvati!
115 **Ach, synu, pro mou vznešenost**
chci tě v srdci chovati.
Ach, Otče! Mojí hříchové
mně činí zahanbení! /
Ach, synu! Tvoji činové
120 **jsou v moři potopeni.**

[16] **Dejte sem se vši rychlostí**
nové hedbávné šaty,
bych ozdobil syna dosti,
dejte i řetěz zlatý;
125 **krmě hojné a lahodné**
ať se strojí s pilností,
všecko k veselí pohodlné
ať se dodá v hojnosti.

[17] **Ach, Otče! Ta tvá dobrota**
130 **mne působí němého,**
a ta má hříšná slepota
činí zahanbeného!
O hříšníci všeho světa,
nechtějte více zoufat!
135 **Velkáf jest Božská dobrota;**
naučte se ze mne doufat.

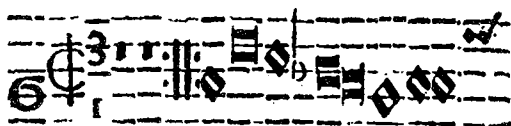
Amen.

(Str. 91–96)

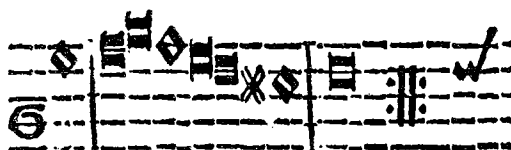
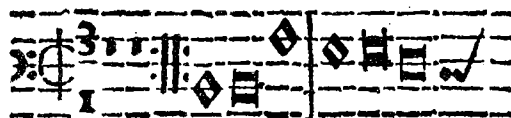
XVII

KŘESTANSKÁ DUŠE
VZBUZUJE SE KU POVSTÁNÍ
PŘI OBLEVENÍ SVÉHO
ZÁRMUTKU

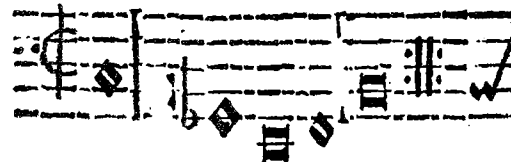
Křesťanská Duše vzbuzuje se
ku povstání při oblevení svého
zármutku.

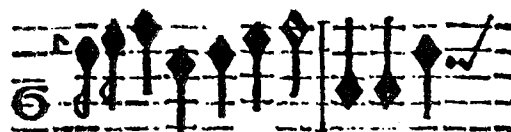
1. O srdečná testnosti
Bíjs mne žrapila dosti/

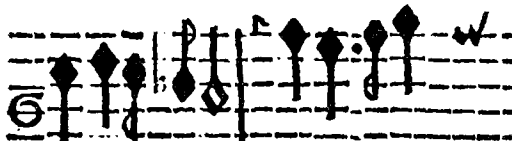
sku ro lí v le wíjs ?
žda líj o tom ne wíjs ?

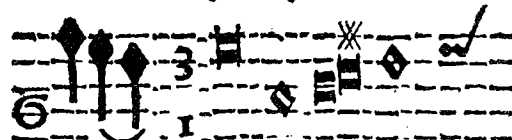
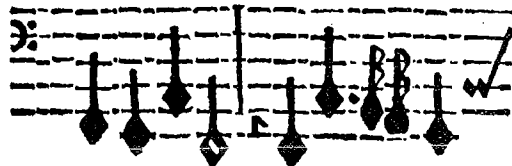
je

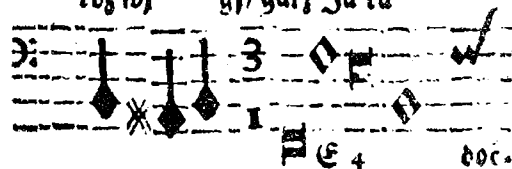
je v žyma pomjaj ač dšau=

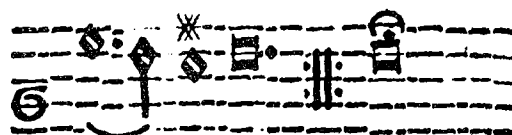
ho tr wa la / a rü je se

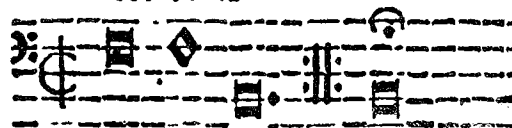
roz wj gí/gatj Ja ra

doc.

doc fa la.

- [1] **O srdečná tesknosti,
skuro-li ulevíš?
Jižs mne ztrápila dosti,
zdaliž o tom nevíš? /**
5 **Že i zima pomíjí,
ač dlouho trvala,
a růže se rozvíjí,
jakž jara / dočkala.**
- [2] **Ptactvo libým zpíváním
10 svět obveseluje,
slunce jásným blejskáním
všecko obživuje,
vody zimou ustydlé
již se rozpouštějí
15 a svým tokem uvadlé
srdce potěšují.**
- [3] **Odstup přeč, truchlivosti,
odejdi za moře,
smutku s truchlou žalostí,
20 i všeliké hoře,
z mého srdce co nejdál
hned se vystěhujte,
bych se radostí oddal,
aniž se vracujete.**
- [4] 25 **Vás sobě stratit žádám
v tom krásném podletí, /
an i za zisk pokládám
vás víc neviděti;
neb ještě dnes vás zproštěn
30 počnu se radovat,
tak těžkého jha zhoštěn
pro radost tancovat.**
- [5] **Do zeleného háje
i hned se poberu,
35 v něm daleko od kraje
skusím svou citeru,
budu i hlasem zpívat,
až se hlas roznese,
tak veselím oplývat
40 v tom zeleném lese.**
- [6] **Ej tuť v děravé skále
bydlí holubíce,
umučeného krále
mile libajíce,
45 v jeho ránách největší
svou rozkoš mající,
tou se muzikou těší
Mařena kající.**
- [7] **K ní se přitovaryším
50 a budu s ní zpívat,
svůj hlas vzhůru povýším
a tak Pána vzývat,
v kříži své potěšení
samém budu hledat, /
55 v křížovém zastínění
nejraději sedat.**
- [8] **V Ježíši kratochvíle
má bude největší,
s nim obcovati mile
60 ta rozkoš nejlepši,
on za sto jiných jeden
dostí mi postačí,
jsa k tomu láskou veden
snad mne objít ráčí.**
- [9] 65 **Má loutna, mé housličky,
má harfa a cimbál
budou hlásat písničky,
byť zvuk závzněl podál,
o umučeném Pánu,
70 o bolestech jeho,
v té tak práci zůstanu
do skonání mého.**
- [10] **O kříži ozdobený
tělem mého Pána!
75 Všecek láskou oděný,
jenžs do nebe brána!
U tebe zůstat žádám
a muzicirovat,
nebě to za zisk pokládám
80 tebe vychvalovat.**

111 **Ej nu z té tvé jeskyně**
povyjdí trochu ven, /
ty **Boží přítelkyně**
šťastná nad tisíc žen,
85 **Magdaléno kající;**
budem spolu zpívat
a **Ježíše chválící**
jméno často vzývat.

1121 **Všecek se v radost oddám,**
90 **neb zima minula,**
již jsem povyhnul bídám,
již vina zhynula;
ach šťastná ta hodinka,
v níž jsem hříchu zproštěn!
95 **Vinšovaná novinka,**
že jsem pekla zhoštěn!

1131 **A snad mého života**
na mále zůstává,
snád toho věku psota
100 **na mně se skonává,**
snad smrt konec učiní
všechněm svěským bídám,
a já se v okamžení
v nebesích uhlídám.

1141 105 **Jestliže jsem co stratil**
na tom lstivém světě,
když jsem za marnost platil
v mém mladistvém květě,
to mi se zas nahradí
110 **v nebesích tisíckrát, /**
kdež budem v letech mladí
mzdu věčné slávy brát. Amen.

(Str. 97–103)

XVIII

PLESÁNÍ KŘESŤANSKÉ DUŠE
PO PŘEMOŽENÉM SMUTKU

Plesání Křesťanské Duše / po
přemoženém Smutku.

1. D gať zgetné potěšeni

š my so ští my štý tuj :/

ta gasnost / a to tšpitěny/

notvan ra dost žně stu ge/

Blaze mému srd cy bu de/

nebě

neht na bu de ra do ští/

a vsseho smutku pozbude/

gehoj u sy lo i ští.

[1] **O jak zjevné potěšení**
z vysosti vyskytuje, /
ta jasnost a to třpytění
novou radost zvěstuje,
5 **blaze mému srdci bude,** /
nebť nabude radosti,
a všeho smutku pozbude,
jehož skusilo dosti. /

[2] **Préc zármutku, préc tesknosti,**
10 **z mého srdce ustupte,**
dejte místo veselosti,
ven z mé mysli vystupte;
zima smutku pominula,
léto radosti vzhází,
15 **truchlá žalost utonula,**
tesknost ve tmy zachází.

[3] **Ej vejděmež na procházku,**
Ježíši, můj poklade,
vizme pro tu naši lásku
20 **krásu kvítí v zahradě;**
vizme, pokud čas popřívá,
tu rozličnost barevnou,
vizme, jak všecko okřívá
tou jasností slunečnou.

[4] 25 **Ej hle čisti pramínkové**
jak vodami střílejí
vzhůru, a jak slavíčkové
prozpěvují libějí:
libě šustí potůčkové
30 **a muziku působí,**
zvučí k tomu větříčkové;
tak se ten kůr ozdobil.

[5] **Létají sem tam včeličky,**
medovinu sbírají
35 **a své komurky maličké**
medem vycpat žádají: /
ach sem, sem k mému Ježíši
leťte, včeličky milé,
z něho sladkosti největší
40 **nabudete té chvíle.**

[6] **Byl jsem teď kdysi v tesknosti,**
plný hořkosti vnitřní,
a v tom jsem našel s radostí
Ježíše v chvíli jitřní;
45 **jemu jsem té své těžkosti**
vypravoval bolestně,
až jsem z jeho zsinalosti
zas potěšen milostně.

[7] **Byl jsem pro velikou žalost**
50 **jako napoly zbitý;**
zas mne, snad pro tu mou stálost,
pozdvíhl na kříž přibitý;
obklíčen jsa od žalosti
byl jsem co z mrtvých jeden,
55 **a hle z Páně přítomnosti**
jsem k životu přiveden.

[8] **Pročež vy, stredné včeličky,**
mého poslyšte hlasu,
zavěste ty své nožičky
60 **do Ježíšových vlasů;**
a z jeho růžové tváře
medovinu sbírejte,
ač vás snad zarazí záře,
tím se zahnat nedejte. /

[9] 65 **Není na širokém světě**
pro vás lepšího místa,
tuť můžete v zimě i v létě
med sáti, jest věc jistá,
jen berte bez rozmejšlení,
70 **tuť se vám vůle dává,**
tuť sladkost bez umenšení
vždycky stálá zůstává.

[10] **Ten med, ta sladkost jediná,**
jenž pochází z Ježíše,
75 **libější než která jiná,**
jest lékařství mé duše;
touf ona jsoucí zemdlená
zase síly nabývá,
tou, žalostí unavená,
80 **zas k radosti okřívá. Amen. /**
(Str. 103–108)

XIX

POÉTYCKÉ SMYŠLENÍ
O SVATĚM FRANTIŠKU
XAVERIOVI Z TOVARYŠTVA
JEŽÍŠOVA,

DO JAPONIE SE PLAVITI
CHTÍCÍM K OBRÁCENÍ
NA VÍRU LIDU POHANSKÉHO

*Poétycké Smyšlení o S. Fran-
tišku Xaveriovi z Tovaryšstva
Ježíšova / do Japonie se plaviti chtí-
cím / obrácení na Víru lidu
Pohanského.*

1. Sotva na Zemi Ja-
Aby tam Wjru Kře.

b

Jponstau myslit Muž Boží počal/
Křianskau štipit a kázat začal/

hned

hned Moře/wlny/Wě tromě

w gedno se shromáždí li/

byť před se moze tj ta to wě

Františka

Františka za sta roči li.

- (1) Sotva na zemi japonskou
myslit muž Boží počal,
aby tam víru křesťanskou
štipit a kázat začal, /
5 hned moře, vlny, větrové
v jedno se shromáždili,
byť předsevzetí takové /
Františka zastavili.

[2] **Ach spokojte se, větrové,**
10 **bouřky zas ulehňte,**
všickni bouřliví vichrové
své měchy přeč vrhněte.
Darmo se k boji strojíte
proti tomu rytíři,
15 **darmo pohružky činíte**
udatnému fechtýři.

[3] **Nechť vítr jak může věje,**
vlny se vzhůru vznáší,
ten oheň lásky prospěje,
20 **když jej vítr postraší,**
šípky, kyje, meče nahé,
ručnice i palice
nepohnouť to srdce drahé,
byť je strašily více.

[4] 25 **Nechť se jak chce moře vztěká,**
nadejmá vlnobití, /
nic se František neleká,
musí přes moře jíti;
byť vojsko táhlo ze všech stran,
30 **chtíc cestu zameziti,**
nic se nebojí jeho ran,
chce skrz ně proraziti.

[5] **Šel by i přes tisíc moří,**
i přes tolik neštěstí,
35 **tak láskou k bližnímu hoří,**
chtě jej v nebe uvesti;
a kdo by se chtěl hroziti
větrův, jejích foukání,
jenž duše žádá zejskati
40 **a přivesti k pokání.**

[6] **„Nu tehdy vějte, větrové,“**
směle František volá,
„byť jste se vztekli, vichrové,
žádný nic neodolá;
45 **duše jsou mi příliš milé,**
již se na moře dávám,
již se k břehu mého cíle
japonskému podávám.

Amen.“

(Str. 109—112)

NEVĚSTA JEŽÍŠOVA
VYCHVALUJE BOHA
PŘI SPĚVU PTAČTVA

Nevěsta Ježíšova vychvaluje
ge Boha při Spěvu Ptactva.

I.

Častokrát v chládku ranním /
A no y před Svitánjm /

dřív než vejde Slunce /
láskou raněn v srdce

od

od Je ži šo mé ru ky /

po spi chám do há je /

kde bych li be zné zvuky /
slyšel

slyšel času má je.

- 1) Častokrát v chládku ranním,
dřív než vejde slunce,
ano i před svitáním,
láskou raněn v srdce /
od Ježíšové ruky,
pospíchám do háje,
kdež bych libezné zvuky /
slyšel času máje.

[2] O ptáčekové, starosti
10 dokonce zbaveni
a k pouhé veselosti
od Boha stvoření,
ach zostřete své pysky,
jak nejlépe víte,
15 a natáhněte hlásky,
jak nejvejš umíte.

[3] Ať se co nejlíběji
les spěvem rozlíhá,
a hlas hlasem zvučněji
20 až k nebi pozdvihá,
nejmocnějšimu Pánu
způsobte muziku,
byť došla k jeho stanu,
nechybte puňtiku.

4] 25 O slavičku překrásný
tou svou libezností, /
nad jiné ptactvo šťastný,
hodný počestnosti,
ty ten kůr prosím zpravůj
30 a dej se slyšeti,
sám omyly napravůj,
nechtěj se stydětí,

[5] neb jsi ty ze všech jeden
nejlepší muzikant,
35 místo vody jsa hoden,
bys pival alakant,
sám umíš měnit hlásek
na stokrát i více,
nebojíš se za vlásek
40 ptákův na tisíce.

[6] A ač se vyrovnati
nemůž žádný tobě,
však předce pospívati
každý žádá sobě,
45 v tom tak rozkošném času
Bohu ke cti, chvále
užívá svého hlasu
to stvoření malé.

[7] O libezná sladkosti
50 z tolik hlasův pošlá!
Ty vábíš k veselosti
srdce smutkem zašlá,
po všem širokém háji
jen slyšet zpívání, /
55 jako v nějakém ráji,
bez ulevování.

[8] I stromoví svým hnutím
a libým šustěním,
větve volným vanutím
60 a hlasným hučením,
vody svým tokem milé
rozkošně lahodí,
tak tu muziku čile
v tom háji provodí.

[9] 65 Ach kdež jste, housle, bubny,
pozouny, pišťaly,
loutny lahodně chlubný,
hlasité cimbály?
Byste tuto společně
70 muziku slavily,
a Boha svého věčně,
jak můžete, chválily.

[10] Ach, Bože, jakou radost
mé srdce by mělo!
75 Kdyby na tu mou žádost
hned všudy zaznělo
houslí veliké množství,
troub, pišťal, varhánů
neobsáhlému v Božství
80 tobě, mému Pánu!

[11] Sem, sem harfy, regály
ochotně podejte, /
ciňky, housličky malé
k největším přidejte,
85 i všechny lidské hlasy
k tomu připojíte,
pochvalte po vše časy
velebné Trojice.

**[22] Zpívejte bez přestání
50 a muzicirujte,
Boha v svém panování
slušně zvelebujte,**

**čím víc jeho poctíte,
tím víc bude hoden;
55 ach kyž jej tak slavíte
až na věky. Amen.**

(Str. 113—118)

VZBUZENÍ K POZNÁNÍ
A K MILOVÁNÍ STVOŘITELE
Z VĚCÍ STVOŘENÝCH

**Wzbuzeňj k poznánj a k milo-
wánj Stvořitele z věcň
stvořených.**

1. Kdo žen dšlo mi str nš
Měj pro skuteč patrň

5 2 rob

roz gš má po zor ně /
Mistra poznat snadně /

Zal y šda se na Ne be a

Zem pilně dtrá / ten snadno

Do je te be pozná nj

nabývá / Děl ově re so

roz gš meg gaš gest ewág

5 3 Sivo /

11 Kdo jen dílo mistrný /
 rozjímá pozorně,
 můž pro skutek patrný /
 mistra poznat snadně.
 5 Tak i kdo se na nebe
 a zem pilně dívá,
 ten snadno, / Bože, tebe,
 poznání nabývá.
 O člověče, to rozjmej,
 10 jak jest tvůj / Stvořitel divnej!

12 Z hůry se nám dodává
 světlo a jasnosti,
 což nemalou podává
 příčinu k radosti;
 15 slunce jasně od rána
 až do noci svítí,
 měsíci jest moc dána,
 že se v noci třpytí!
 O člověče, to rozjmej,
 20 jak jest tvůj Stvořitel divnej!

31 Hvězdy mnoho tisíc let,
 zřízené ozdobně,
 jak jim Pán ráčí velet,
 běh vedou ochotně;
 25 a však v svém prvním květu
 bez zkázy trvají,
 sloužíc svým bleskem světu,
 krásně plápolají. /
 O člověče, to rozjmej,
 30 jak jest tvůj Stvořitel divnej!

41 Země v zelené šaty
 prostranně oděná
 a kvítím barvy zlatý
 v létě okrášlená
 35 zdaž k podivení není
 všem na se patřícím,
 když se tak krásně mění
 očím se vidícím.
 O člověče, to rozjmej,
 40 jak jest tvůj Stvořitel divnej!

151 To kvítko zahradní
 svou libou pěkností,
 an sotva trvá dva dny,
 oplývá milostí,
 45 když jej volný větríček
 lehce pohybuje,
 z těch hedbávných srdýček
 vůni vyluzuje.
 O člověče, to rozjmej,
 50 jak jest tvůj Stvořitel divnej!

161 Kdo by tu květnou krásu
 minil vymalovat,
 tu subtylnost jich vlasů
 dobře vyformovat,
 55 jaké by musil k tomu
 barvy potřebovat? /
 Jaké nástroje v domu
 pro to připravovat?
 O člověče, to rozjmej,
 60 jak jest tvůj Stvořitel divnej!

171 Studně se rozlívají
 nad křištál čistější,
 jedny druhé stihají
 nad stříbro pěknější,
 65 slunečnou vroucnost chladí,
 žíznivé napají,
 v nich jelinkové rádi
 v horku rozkoš mají.
 O člověče, to rozjmej,
 70 jak jest tvůj Stvořitel divnej!

181 **Potůčkové motorní**
sem tam se točící,
od šuštění pozorní
uším chlácholicí,
75 když o kámen zavadí,
s nim se potejkají,
a potud spolu vadí,
pokud se tejkají.
O člověče, to rozjimej,
80 **jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

191 **Řeky velké, potoci**
v svém běhu podivné
nesou lodí svou mocí
a věci obtížné; /
85 tak v své podstatě čisté
co z křišťálu slité,
v svém toku vždycky jisté
a co střela hbité.
O člověče, to rozjimej,
90 **jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

1101 **Divoké moře bouří,**
a se skormucuje,
až se i z něho kouří,
a zas ulehuje;
95 a když se oň opirá
slunečné třpytění,
tu zuřivost zastírá,
a v zrcadlo mění.
O člověče, to rozjimej,
100 **jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

1111 **Kdož muž vyčistí stromy**
na všem všudy světě,
volné zvířátek domy
jak v zimě, tak v létě,
105 ještě svou vysokostí
oblaky stíhají,
a větrům v jich vsteklosti
bouřit pomáhají.
O člověče, to rozjimej,
110 **jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

1121 **Však větví stokrát více**
než stromů se vidí, /
a listí na tisíce
než větví se klidí:
115 co dím o nezčíslných
na listí žíličkách?
Co o duších životných
v těch malých těličkách?
O člověče, to rozjimej,
120 **jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

1131 **A když se na tychž stromích**
ptactva množství sází,
na těch zvířecích domích,
a hlas se rozchází,
125 loutny umlknout musí,
pozouny, píšťaly,
kdo jich zpěvu zakusí,
slušně Boha chválí.
O člověče, to rozjimej,
130 **jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

1141 **Slavík vejše a vejše**
vždycky vytahuje,
podle děravé skrejše
svůj hlas proměňuje,
135 a veda svoje jméno
od slávy pořádně,
nechce, byť bylo řčeno,
že se chová vadně.
O člověče, to rozjimej,
140 **jak jest tvůj Stvořitel divnej! /**

1151 **Kdož by je mohl zčísti,**
an jich bez počtu jest,
kdož jich peři počísti,
ač by to chtěl dovest?
145 **Věc skoro není možná**
lidskému stvoření,
snadno mysl pobožná
dá v tom povolení.
O člověče, to rozjimej,
150 **jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

161 **O zvířatech nic nedím,
jak jich můž být mnoho;
na moře jestli hledím,
sotva najdu koho,
155 kdo by v něm zpočet ryby;
kdo lid všeho světa,
aby bylo bez chyby,
nestačí mu léta.
O člověče, to rozjimej,
160 jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

171 **Jeleny, lvy, velbloudy,
nedvědy, opice,
jenž v skálách mají boudy,
jichž jest na tisíce;
165 kdo přečte všecky tvory
po zemi se pnoucí?
Kdo strašlivé potvory
v propastech tonoucí? /
O člověče, to rozjimej,
170 jak jest tvůj Stvořitel divnej!**

181 **Kdož by tuto rozličnost
u sebe rozjímal
a tu stvoření sličnost
pozorněji všimal,
175 jistě žeť by vznešenost
Stvořitele poznal
a jej pro slušnou vděčnost
hodného cti uznal.
O člověče, to rozjimej,
180 jak jest tvůj Stvořitel divnej!
Amen.**

(Str. 118–127)

XXII

CHVÁLA BOŽÍ Z VYPSÁNÍ
VESELÉHO LETNÍHO ČASU

Chvála Boží z vypsání veselého
ho letního času.

Gij se Nebe otvira
Gij nám slibuge Jarnj

čas

čas, gij se k gasnosti strogi /
čas, gij nás naděgi togi /

Gij jmlowé Smutek splekli /

w nęgj ge žyma o ble fla /

Stary karewne o ble fl /

od Ne besté ho Smě tla.

O Bože to musjm wznai / té chwá-

ly ho dne ho wznat.

11) Již se nebe otvírá / zas,
již se k jasnosti strojí,
již nám slibuje jarní / čas,
již nás nadějí kojí,
8 již živlové smutek svlekli,
v nějž je zima oblekla, /
šaty barevné oblekli
od nebeského světla.
O Bože, to musím vyznat,
10 tě chvály /ly hodného uznat.

12) O slunce, schránko světlosti
barvy na oko zlaté,
nestíhlé moci v rychlosti
z Božských pokladův vzaté!
15 Ej jak nyní osvícenou
tvář světu ukazuješ,
kterou v zimě zatemněnou
a sotva vystrkuješ.
O Bože, musím to vyznat,
20 tě chvály hodného uznat.

13) O času bez pošmournosti,
o překrásné zrcadlo!
O dni rozkošné pěknosti,
vinšované divadlo!
25 Ej hle zaslejchám muziku,
an v povětří zaznívá,
nemožné vyřknout jazyku,
jak mé srdce okřívá! /
O Bože, musím to vyznat,
30 tě chvály hodného uznat.

14) Slaviček svůj hlas medový
napřed lahodně pouští,
poznat jeho ton cukrový
mezi tisíci v houští,
35 každý svou muziku vede,
ač dost maličký ptáček,
jist jsa, že tím nezavede
svému Pánu spěváček.
O Bože, musím to vyznat,
40 tě chvály hodného uznat.

15) Kdož je tak vynaučil zpívat
tíše, a nebo zvučně?
Kdo tak uměle vysmívat
lidského hlasu vášně?
45 Kdo jim tak mnoho dodává
k tomu zpívání síly?
Neb z nich mnohý nepřestává
zpívatí každou chvílí?
O Bože, musím to vyznat,
50 tě chvály hodného uznat.

16) Již zase vody svobodně
sem i tam se rozlily,
jenž v zimě ledem násilně
tůze sevřené byly,
55 již meteliční větrové
za moře se ubrali, /
a libezní fochříčkové
zas lahodit začali.
O Bože, musím to vyznat,
60 tě chvály hodného uznat.

17) Země svůj život otvírá,
z sebe kvítky vydává.
Tráva se mocně vydírá
ven, a vzhůru povstává;
65 tak se to z země sype ven,
a v tak velikém množství,
jak by měla za jeden den
zem odíná být dosti.
O Bože, musím to vyznat,
70 tě chvály hodného uznat.

18) Vonný rozmaryn, fialy
a jiné mnohé kvítí,
že jsou se jara dočkaly,
nechtí dyl v zemi býti:
75 levandule, narcisové,
libý karafilátek
vydávají vůně nové,
i žlutý kolovrátek.
O Bože, musím to vyznat,
80 tě chvály hodného uznat.

19: **O lilia libé vůně,
orličku, dobrámysli,
z vás kdo časem těžce stůně,
můž potěšit své smysly; /
85 mesíčku zlatě šacený,
boráku modré barvy,
skrz vás můž srdce soužený
zapudit smutné larvy.
O Bože, musím to vyznat,
90 tě chvály hodného uznat.**

110: **Mně prosím žádostivému
vy, kvítkové, vypravte,
kdo jest vám k tak barevnému
rouchu pomoh, oznamte.
95 Kdo jest ten kroj tak mistrný
a tak mnohý vynašel?
Materije tak nádherný
v kterém jest krámě našel?
O Bože, musím to vyznat,
100 tě chvály hodného uznat.**

111: **Kdo jest se někdy narodil
tak ostrovtipný z lidí?
Aneb se maní nahodil
z města, kde se Bůh vidí?
105 Jenž by svou mocí vyvedl
z země nejmenší kvítek,
a všem k divadlu provedl
tak znamenitý skutek.
O Bože, musím to uznat,
110 tě chvály hodného vyznat.**

112: **Má se nač nebe podívat,
když na zem patří dolu, /
vida se vody rozlívát
v lukách a tecti spolu,
115 když při slunečném třpytění
sebe pod vodou vidí,
zdaž mu není k podivení?
A snad se za to stydí.
O Bože, musím to uznat,
120 tě chvály hodného vyznat.**

113: **Kdo z země trávu vyvádí
a kdo obilí polní?
Kdo husté lesní chamradí,
kdo to stromoví rolní?
125 Kdo tomu vzhůru pomáhá,
byť stálo v své postavě?
Ač jedno druhé přemáhá,
neškodí to jich slávě.
O Bože, musím to uznat,
130 tě chvály hodného vyznat.**

114: **Pyšní na horách stromové,
široce rozloženi,
jsou jen vlastní obrazové
od země urozeni:
135 ach co tu barvy zelené
na všechny lesy vyšlo!
Kde jsou mohly být koupené?
Odkud jich tolik přišlo?
O Bože, musím to uznat,
140 tě chvály hodného vyznat. /**

115: **Již se zahradní štěpové
v svou krásu oblikají,
švestky, slivy, vořechové
libou chut nabývají,
145 hrušky žlutnou, střešně zrají,
broskve od slunce měknou,
jablka se červenají,
višně jdou v barvu pěknou.
O Bože, musím to uznat,
150 tě chvály hodného vyznat.**

116: **Jen jsem maličko nahlidl
do té světa zahrady,
a hned jsem nezčíslný shlidl
počet ovotce všady;
155 pomorančí i citrony,
výborné barvy zlaté,
granátní jablka, limony,
od své vůně bohaté.
O Bože, musím to uznat,
160 tě chvály hodného vyznat.**

1171 **Kmeny vinné hroznův plné**
co zpořádané vojska
stojí hustě v slušném místě,
jichž jest nezčíslná částka;
165 tuť se srdce smáti musí,
když v hrozních víno vidí,
kteréhož jestli zakusí,
má mysl statných lidí. /
O Bože, musím to uznat,
170 **tě chvály hodného vyznat.**

1181 **Řeky k kříšťálu podobné,**
s stromy obšancované,
od množství ptactva ozdobné,
v stínu skoro schované,
175 činí rybám kratochvíli,
též i ptactvu vodnému,
když jak chtějí každou chvíli
plynou k užítku svému.
O Bože, musím to uznat,
180 **tě chvály hodného vyznat.**

1191 **Hovada v pastvách širokých**
v poli svou rozkoš mají,
zvířata v horách hlubokých
své živnosti hledají;
185 ptactvo v povětří má radost,
a svůj čas zpěvem tráví,
ačkoliv nežne, však má dost
co jíst, aniž to ztráví.
O Bože, musím to uznat,
190 **tě chvály hodného vyznat.**

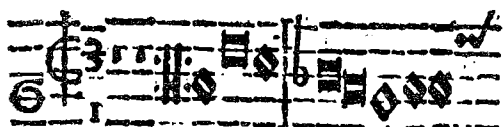
1201 **Kam se koliv oko vrhne,**
všudy má potěšení,
všudy se nětco navrhne,
co jest k obveselení;
195 tak jest celý svět ozdobný,
tak hojný ve vší kráse, /
že sám Bůh jemu podobný
můž učinit v svém čase.
O Bože, toť pravím z srdce,
200 **žes hoden chvály velice.**

Amen.

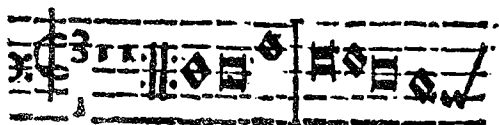
(Str. 127–137)

NÁSLEDUJE CHVÁLA
STVOŘITELE, V NÍŽ SE MALÉ
DÍLO JEHO MOUDROSTI,
TOTIŽ PODIVNÉ VČELIČEK
ŘÍZENÍ A OPATROVÁNÍ,
VYPISUJE

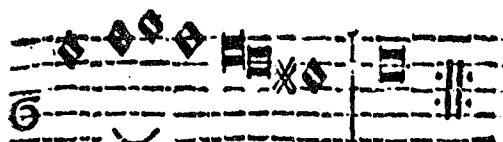
*Následuje Chvála Stvořitele/
o něj se malé Dílo jeho Moudrosti/
totiž podivné Včelíček řízení a
opatrování vypla-
fuge.*

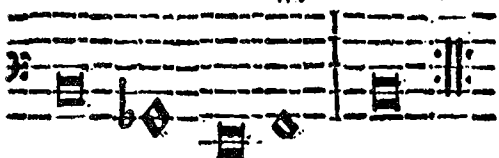
*Tvou láskou ó můj Bože
jestliž u prostřed hoře*

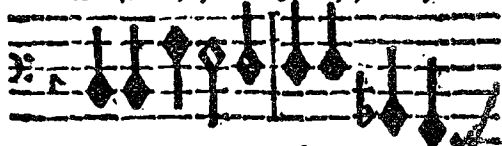
afa

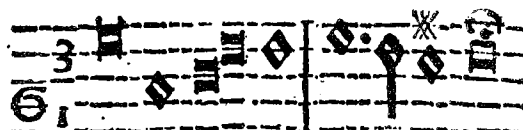
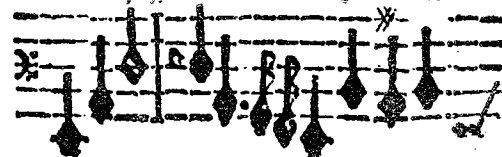
*gfa ra něn omdlívám /
o tobě nespívám /*

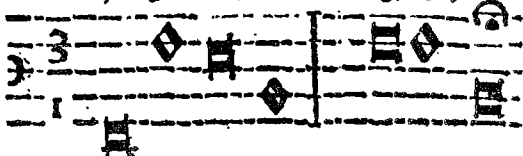
O skutečných té tvé ruky y o těch

maličkých/ o Včelíčkách komur-

ty i Wo skru děla jících.

- 11) *Tvou láskou, ó můj Bože, /
jsa raněn omdlívám,
jestliž u prostřed hoře /
o tobě nespívám;
5 o skutečných té tvé ruky
i o těch maličkých,
o včelíčkách komur/ky
z vosku dělajících.*

- 121 **Když při tvých činech divných**
10 tu slávu rozjímám,
hned v mých mocnostech vnitřních
tvou láskou oplývám;
o Bože, jestli tebe
chváliti nežádám,
15 **nechť mi nesvíti nebe,**
neb nechť se rozpadám.
- 131 **Dnes tehdy začnu plesat**
o skutcích rukou tvých,
dnes o včeličkách hlásat
20 **světu dobře známých;**
nastavte, lidé, uši,
pilně pozorujte,
a na Boha, jakž sluší,
přítom pamatujte.
- 141 25 **Nu vzhůru vy, včeličky,**
již zima minula, /
již jdou z země travíčky,
studenost zhynula,
zostřete ty své zbroje,
30 **s kvítím se potkáte,**
z toho užitek boje
největší poznáte.
- 151 **Již se vzhůru zdvíhají,**
již zaznělo larmo,
35 **již se k marši chystají,**
již jim zbránit darmo;
již jdou sem tam partaje,
již květ oblíhají,
medovinu hledaje,
40 **šťávu dobývají.**
- 161 **Loupeží jen se živí**
a co si naberou,
neb se jim neprotiví
kvítí, když je derou,
45 **na kvítí nejvíc sílí**
a je obírají,
to jest jim zboží milý,
v něm svou rozkoš mají.
- 171 **A ač z kvítí nejlepší**
50 **sílu vytahují,**
a je šťávy vonnější
dokonce zbávuji,
však ono předce stojí
v svém prvním způsobu, /
55 **po tom tak trpkém boji**
neměnic podobu.
- 181 **Ač jest poklady vnitřní**
násilně stratilo,
však tu sličnost zevnitřní
60 **v ničemž nezměnilo;**
tak červené, tak krásné
stojí v své bujnosti,
jemuž slunéčko jasné
přidává sličnosti.
- 191 65 **Žádný nejmenší listek**
není porušený,
žádný dost špatný kvítek
není uražený:
ach šťastné potejkání
70 **bez krve prolití!**
Musí se to jednání
v pouhý med vrátiti.
- 1101 **V med a v vosk všecka práce**
80 **musí se obrátit,**
75 **ta květná jakost v krátce**
svůj stav musí stratit,
co se z květu vynímá
zoubky subtylnými,
to se na med přijímá
nohami malými.
- 1111 **Protož bystře hejbají**
své subtylné brky, /
byť loupež, kterou mají,
vnosly v své komůrky.
85 **Křídly tak bohaté**
každá opatřená,
jako pták, se ve zlatě
blýští okrášlená.

[12] Někteří tomu chtějí,
90 že mrou z unavení,
když daleko létají
pro své obživení,
v těsných děrách kamenných,
v ouzkých rozsedlinách,
95 najdeš jich umrtvených
i v jinších skulinách.

[13] Pilně večir i z rána
všecko prolétují,
žlutá kvítí sebraná
100 domu dopravují.
Kde jen kvítek nějaký
vonný se ukáže,
tu hned medové ptáky
na sebe přiváže.

[14] 105 A když se dost napase
to ptactvo medové,
vezma břemeno na se
z kořisti květové,
vzhůru se s zvukem vznáší
110 a tak letí domu, /
v zadních nohách přináší
žluté pajty k tomu.

[15] Často se v cestě bojí,
když se vítr zdvíhá,
115 neb s těžkostí obstojí,
když je prudce stíhá;
byť je přec nezanesl,
kamínky zbírají,
a tak od větru cestu
120 bezpečnou mívají.

[16] Často když se opozdí
v širém právě poli,
když se jim noc přihodí
(což jim jest k nevolí),
125 největší péči mají
o svá mdlíčká křídla,
když vlhkost nabývají,
byť jim neustydla.

[17] Aby tehdy nezmokly
130 od vlhké rosičky,
kladou se na znak v roli
chudátka maličký,
a nachýlíc své hlavy
k zemi nětco málo,
135 odpočívají zdravý,
byť mokro nastalo.

[18] A rychle jak se zrána
den světu zjevuje, /
hned každá vzhůru vstana
140 svůj filec zpravuje,
a tak upřímo letí
do svého příbytku,
chtějíc s zbožím přispěti
k sladkému nábytku.

[19] 145 A když se přibližují
k těm hradům medovým,
pro radost zvuk vzbuzují
s prolétáním mnohým.
Jiné se jim vstříč berou,
150 jenž doma zůstaly,
loupež s radostí derou,
byť z ní med dělaly.

[20] Kdož může vymyslití,
jak pěkně a smyslně,
155 kdo vtípem postačítí,
jak divně a slušně
to své konají dílo,
ty krásné komůrky,
až na ně hledět milo,
160 jako podle šnurky.

[21] Ona slunečná koule
ač všecko proráží,
však včelám do jich oule
světlem nedoráží,
165 musí ven z oulův zůstat,
a jich nechat v stínu, /
tak jsou naučeny zastat
tu svou medovinu.

122] Světla se podál štítí,
170 díry zamazují,
nechtí se dát spatřiti,
jak kunst provozují,
to subtylné mistrovství
před světlem skrývají,
175 byť zůstalo tajemství,
o to péči mají.

123] Krále si svého volí
ta obec nádherná
a jest jemu povolí,
180 jemu ve všem věrná,
on ouřady rozdává,
všecko nařizuje,
jemu náleží správa,
on sám rozkazuje.

124] 185 Všechny ho dobrým řádem
strážné poslouchají,
i ty, ješto před hradem
stále varty mají,
i ty, ješto za vůdce
190 jiným se dávají,
i ty, ješto své škůdce
větry znamenají,

125] tak ty, ješto do pole
táhnou po živnosti, /
195 tak ty, jenž doma v díle
pracují s pilností,
tak ty, jenž med donáší,
tak ty, jenž rosičky,
tak ty, jenž plásty tlačí
200 stavíc komurečky.

126] Obec s pilností všecka
silné dílo staví,
bez míry, uhelníka,
v té se práci baví,
205 vápna, prken a dříví
tu potřeba není,
a však se každý diví
tomu jich stavení.

127] Z kvítí všecka pochodí
210 jejích materije,
z níž nezčíslné vyvodí
klenuté pokoje,
z vosku spraveny tence
jsou zdí, také stěny,
215 jako sklenný paláce
pěkně uhlazeny.

128] Tuť mají k přebývání
obzvláštní pokoje,
tuť k medu vzdělávání
220 jiné místo svoje;
tuť i pro mladé plácek
vzláštní pozůstává, /
až do vzrostu palácek
mnohý se nechává.

129] 225 Pokoje rozdělují,
vonné, sladké činíc,
všecek smrad vypuzují,
čistotu milujíc;
nenajdeš v jich komůrkách
230 neřadu žádného,
v těch šestihranných dírkách
nic poškrvněného.

130] Množí se velmi sice,
však všecko čistotně,
235 bez zpojení samice
s mužem, než samotně;
jen z kvítí zebraného
plod svůj vyvozují,
a tak dědictví svého
240 erby rozmnožují.

131] Když se pak již začíná
ta mládež živiti,
chtíc, svých starších svobodná,
ctností zakusiti,
245 od nich se časně loučí
ven z oule letící,
do hromady se hloučí
nový roj dělící.

1321 **Tuť činí pravé larmo,**
250 **tuť hlasitě zvučí, /**
tuť troubí nenadarmo,
až v povětrí hlučí;
s svým obydlím máteřským
slavně se žehnají
255 **a kolíbkám dětinským**
dobrou noc dávají.

1331 **Ej hle jak krásné množství**
a jak vystrojené!
V povětrném prostranství
260 **hraje rozptylené!**
Sem i tam sebou střílic
světla ošacené,
jinam se zabrat miníc,
králi podrobené.

341 265 **Sem, sem, brzy podejte**
kosy, medenice,
na ně stále klinkejte,
jak můžete nejvíce,
ať se k nim zvuk donáší,
270 **a je pozastaví,**
tak se nejspíš zastraší,
tak na místě staví.

1351 **A když se tím klinkáním**
již drobet ukojí,
275 **budou se s prolétáním**
strojit ku pokoji,
zavěsíc se na stromě
shloučí se v hromadu, /
pokud nejsou v svém domě,
280 **šetř jich jak pokladu.**

1361 **Přichystej jim obydlí**
dřevěné, však čisté,
nebt v smradlavém nebydlí
to stvoření jistě;
285 **ať se oul rojovníkem**
potře, s komonící,
tak je vvábíš ouhrnkem
v tu novou světnici.

1371 **Tuť ony bydlet začnou**
290 **v té komůrce malé,**
tuť i brzy zbohatnou
pro své práce stálé,
tuť svého hospodáře
nemálo potěší,
295 **když mu med, vosk na jaře**
ukáží v své skrejži.

1381 **Skrovně svou živnost vedou**
v jídle, také v pití,
neb co svou práci svedou,
300 **má pro lidi býti;**
lidem to všecko k vůli
tak pracně strádají,
tu medovinu v ouli
tak pěkně skládají.

1391 305 **Kdož by to mohl sčísti,**
co se za rok jeden /
můž medu od nich vzíti,
neb za jeden tejdén,
snad by se to za tisíc
310 **zlatých nekoupilo,**
a byť bylo stokrát víc,
nic by nestačilo.

1401 **Kdož počte všechny svíce,**
 které po všem světě
315 **v chrámech Páně se stkvíce**
jak v zimě, tak v létě
Bohu ke cti a chvále
hoří a se pálí;
zdaž to stvoření malé
320 **není hodné chvály?**

1411 **Tim bleskem naplněny**
nezčíslné kostely,
tou krásou ozdobeny
a nad míru stkvělý
325 **berou na se figúru**
nebeské oblohy,
když hvězdy v plném kúru
vedou zlaté rohy.

[42] **O tvorče všechněch tvorů!**
330 **Má mysl povstává,**
když vidím, tvému dvoru
že se děje sláva;
když tolikerá světla
335 **jak by mi radost kvetla**
na mém srdci stále.

[43] **Vy národové zemští,**
kde koliv bydlíte,
duchovní, také světští,
340 **s pochvalou nedlíte;**
pochvalte tak mocného
na výsostech Pána
z skutku tak předivného,
jak večer, tak zrána.

[44] 345 **I jiné jeho skutky**
předivné spytujte,
díla zázračné ruky
všechněm vypravujte,
rcetež: „Ach jak jsou divná
350 **tvoje díla, Pane!**
Tvá sláva v nich nesmírná
na věky zůstane. Amen.“

(Str. 137–151)

XXIV

JINÁ CHVÁLA BOŽÍ

Z ŽALMU 48.

Zpívá se jako: Ach když se jednou
(v listu 20).

***Giná Chvála Boží z Žalmu
48. Zpívá se jako: Ach když se
jednou. v listu 20.***

[1] Nu chvalte Boha z výsosti,
vy pážatka nebeská,
jenž vám dal z pouhé milosti
přirození anjelská, /
5 onť vás nesmírnou radostí
velmi obdařil hojně,
kterouž vy s slušnou vděčností
užíváte pokojně.

[2] I vy zlatě ošacené,
10 tisíckrát pěkné hvězdy,
od světlosti roznicené,
slunci podobné někdy,
slunce, měsíc i obloha,
a co víc nebe krýje,
15 chvalte jednostejně Boha,
jenž nesmrtdlně žije.

[3] Chvalte jej, jemu plesejte
tim vašim bleskem jasným,
v tom si překazit nedejte
20 žádným oblakům strašným,
onť jest vás slovem jediným
z ničehéhož učinil,
on tak způsobem podivným
vám dost krásy přičinil.

[4] 25 Od něho to také máte,
byste tim během vašim
den i noc (jakž to pak znáte)
dělily s ziskem našim;
onť vám i cíl vyměřuje,
30 pokud běžeti máte,
onť vámi sám pohybuje,
když ten svůj běh konáte. /

[5] I vy též zeměplazové,
Bohu chválu vzdávejte,
35 draci vodní, velrybové,
větrové, pomáhejte,
led, sníh, příval, krupobití,
slotá, prška s foukáním,
oheň, horko, hromobití,
40 fochrování s blejskáním.

[6] Chvalte jej, hory nádherné,
vy obrové přesilní,
stromoví vzrostu výborné,
pahrbkové rozdilní,
45 pole, louky i zahrady
a v nich štěpové plodní,
uposlechněte mé rady
i vy, stromové vodní.

[7] Zvířata lesní divoká,
50 jelínkové, zajíci,
jenž se skrz místa hluboká
procházíte dnem nocí;
ptactvo v povětří bydlící,
rozličně ošacené,
55 libezně prozpěvující,
sem i tam rozptylené;

[8] knížata, mocní králové,
lid veškeren obecní,
nemluvňatka, paníkové,
60 panny, mládenci ctnostní; /
i vy, jenž věkem stížení
k zemi se zas chýlíte,
dáváte jisté znamení,
že tam v krátce cílíte,

19] 65 **chvalte na výsostech Boha,
jemu zvučně plesejte,
jest k tomu příčina mnohá,
slávu jeho hlásejte;
naplňte zvukem povětří,
70 nechť zní housle, cimbálky,
bubny, trouby též sem patří,
i hlasité pišťalky,**

110] **nebť jeho dobrota Božská
nad námi trvá stále,
75 onť nás knížata nebeská
chce učinit a krále;
protož jej se vší pilností
oslavujte dobrého,
přičiňte všechny mocnosti,
80 nebť tak sluší na něho. Amen.**

(Str. 151—154)

**JINÁ CHVÁLA BOŽÍ
Z JEHO SKUTKŮV VYTAŽENÁ
A ZPŮSOBENÁ**

Zpívá se touž notou jako předešlá.

***Giná Chvála Boží z jeho skutkův
tažena a způsobena. Zpívá
se touž Notou jako předešlá.***

- 121 Píseň vzáctnou a libeznou
na dobře zvučné struny /
zazněte, na harfu vděčnou,
na trouby i na bubny,
5 na pozouny i na cinky,
na fletny, dulciány,
na housle malý i velký,
na loutny i várhany.
- 122 Neb kdo jest, ať se vás zeptám,
10 v zlato oblekl slunce?
Kdo měsíc v stříbro? Sem i tam
kdo je tak vodí prudce?
Kdo jest tak hvězdy roznítíl,
a je zejména počet?
15 Kdo jim tu bytnost osvítíl,
kdo jejích množství zečet?
- 131 A kdo plnému měsíci
zase světla ujímá?
Kdo z skal vody se prejšťící
20 tak čistotné vynímá?
Kdo hory tak vzhůru vznáší,
že oblaky stíhají?
Slunce za hory přenáší,
kdež je tmy zastírají?

- 141 25 Kdo barví vejchodní stranu
karmazinovou barvou?
Kdo ve tmách nočních až k ránu
skrytou chová věc každou?
Kdo z oblakův hromobití,
30 kdo blejskání vypouští? /
Kdo škodlivé krupobití,
kdo bouřky na zem zpouští?
- 151 Kdo obojí rukou hází
mráz a kule hromové?
35 Odkud bavlny vychází
co kment bílí sněhové?
Kdo svírá tak rozpustilé
a zastavuje vody?
Byť v té své uстыdly síle
40 a stály beze škody?
- 161 Kdo zemi život dodává,
že nehyne starostí?
Kdo jí vlhkost z nebe dává,
že nespráhne horkostí?
45 Kdo živí v lesích zvířata
a kdo hovádka v poli?
Kdo všecka všudy ptáčata,
kdež pak bydlejí kolí?
- 171 Sám jest náš Pán Bůh jediný,
50 jenž činí skutky divné,
jemužto všecky krajiny
jsou sloužiti povinné.
K slovu jeho vše stvoření
povstává, i zas hyne,
55 stojí, padá, v okamžení,
jak jen on okem kyne.
- 181 Jeho vůle, skutek jeho
jsou jednostejné moci, /
neb co chce, to se od něho
60 stane, ve dne i v noci:
nic se v světě tak těžkého
nemůž nikdež najíti,
co by jedno slovo jeho
nemohlo učiniti.

**[9] 65 A protož k jeho pochvale
zazněte zvučně struny,
oslavujte Boha krále
na trouby, housle, bubny,**

**70 na harfy, loutny, citary,
na cinky, dulciány,
zvelebujte jeho dary
všudy na všechny strany.**

Amen.

(Str. 154—157)

XXVI

VZBUZUJE SE STVOŘENÍ K POCHVÁLENÍ SVÉHO STVOŘITELE

Může se zpívat i touž notou jako
předešlá.

*Wzbuzyje se Stwoření k po-
chwálení swého Stwořitele. Může
se zpíwari touž Notou jako
předešlá.*

11) Čas jest k povinné muzice,
hotovte rychle struny,
na tomť záleží nejvíce,
byť byl hlas libě zvučný;

5 hodent jest všeho poctění
Bůh na nebi bydlící, /
bez jehožto učinění
nic není trvajíc.

12) Onť nám ukládá rok a den,
10 on rozděljuje časy,
léto jasné, zima, tejdén
od něho berou krásy;
podzimék ovotce plný,
i jaro květné dává,
15 léto u prostřed obilný
nejteplejší nechává.

13) Onť nám v noci nebe modré
ohněm krásně potrousil,
a jako lucerny dobré
20 hvězdy k zemi zavěsil,
ve dne pak mnohem hojněji
chtěje svět osvítiti,
dává slunce, byť jasněji
mohlo všudy svítiti.

14) 25 Onť množství ptactva vysílá
do povětrných stánů,
onť jim jich maluje křídla,
ač víc zevnitřní stranu,
onť jim jich pysky zostřuje,
30 on jazyky rozvíjí,
onť jim hlasu propůjčuje,
z jeho jen vůle žijí.

15) Byť vody mořské i jiné
svět vlašily, poroučí, /
35 onť jim to líce stříbrné
dává, onť je i loučí.
A aby prázdne nebyly,
chová v nich ryb v hojnosti,
jenž by v pancíři chodily
40 po té jich hlubokosti.

16) Onť zemi šatí zeleně,
kvítím maluje krásně,
že tak šacená nádherně
nebi zdoruje vlastně.
45 Onť i nezčíslné byliny
vlastním jmenuje jménem,
onť jim vyměřil kořeny,
onť je daří semenem.

17) On zhůru vypíná skály,
50 on hory pozdvihuje,
byť ještě vejš jedle stály,
on to vše nařizuje.
Les hojným dřívím odívá
a v něm živí zvířátka,
55 onť sám o ně peči mívá
v potřebě nebožátka.

18) On živí krkavčí děti,
když je staří opouští,
on jim sám ráčí přispěti,
60 když lační v pusté houšti.
On lidí, on životčichy
stravou chová pohodlnou, /
on ptactvo i ryby tichy
živí krmí příhodnou.

65 Hovádkům lesním, pitomým,
i nám pole způsobil,
byť je jídlem bylinovým,
nás pak chlebem zasobil;
70 přidal nám víno i olej,
chtě nás chovati stkvostně,
byť tak jsa člověk veselej,
svůj život vedl ctnostně.

101 On od půlnoci vysílá
na moře větry vzteklé,
75 byť jejich zuřivá síla
zmítala vlny zleklé;
tuť vod strašlivé hučení
dá se slyšeti podál,
nebt jest je větrům k skušení
30 jako míč ke hře oddal.

111 On sobě z oblakův vozy
zhotovuje podivně,
jejž, když chce, větrové mnozí
sem tam nosí ochotně;
35 on papršky vystřeluje
s takovým na zem hřmotem,
jaké svět nepocífuje,
když moře hraje s větrem.

121 On když jen větrům povolí,
90 hned se svět celý bouří, /
tuť stromoví v lesích, v poli
třeští, až se z hor kouří;
tuť hlas v oblacích zavřený
strašlivé činí hřmění,
95 jímž on svět, jsa popuzený,
můž ztrestat v okamžení.

131 Protož s muzikou nedlete,
zvučné struny napravte,
všecky nástroje pojměte,
100 loutny i harfy zpravte;
zazněte Bohu vesele,
vší cti, slávy hodnému,
chvalte svého Stvořitele,
dejte čest slušnou jemu.

Amen.

(Str. 157—161)

XXVII

JINÉ VZBUZENÍ K POCHVÁLENÍ BOHA V JEHO SKUTCÍCH

Zpívati se může touž notou.

*Jiné vzbuzení k Pochválení
Boha v jeho Skutcích. Zpí-
vati se může touž
Notou.*

[1] Zhůru, zhůru k Boží chvále,
nebo tak musí býti,
stvoření velké i malé,
povstaň a nechtěj dlíti.

5 Již slunce svou jasnou tváří
Boha na nebi chválí, /
měsíc i hvězdy s svou září
jeho slavit začaly.

[2] Zhůru, hoden jest Stvořitel
10 poctěn být od stvoření,
jeho blesk z nebeských světél
dává se k srozumění,
jak musí sám světlý býti,
když takou světlost dává
15 slunci, hvězdám! Jak se stkvíti
musí ta jeho sláva!

[3] Povstaň i ty k chvále Boží,
modře zbarvené nebe,
ať se čest a sláva množí
20 Stvořitele, skrz tebe;
i vy nahoře ukryté
co křišťál pěkné vody,
jenž tam snad proto bydlíte,
byť se nestaly škody.

[4] 25 Povstaň, země s svou rodinou,
k poctění svého Pána,
jehož nebe slávu divnou
hned vypravuje z rána;
nebť se jeho moc zjevuje
30 ve všem stvoření všudy,
jeho panství dosahuje
i ty v moři obludy.

[5] Větrové jdou od půlnoci
a vějí k jeho chvále, /
35 vichrové s svou přísnou mocí
jeho velebí stále;
děšť, přival s vody hojnými
jemu sloužití míní,
mráz s tovaryši zimními
40 jemu poslušnost činí.

[6] Povětrí mu k slávě plesá
překrásně vyjasněný,
vejchod slunce světu nesa
hrá, v karmazin oděný;
45 ptactvo své hlasy štymuje,
byť Bohu ke cti hrálo,
k zpívání se zhotovuje,
jak se ráno začalo.

[7] Již svou muziku hlásají,
50 vše naplňují zvukem,
snad za to skutečně mají,
že nás vzbudí svým hlukem,
bychom slyšíc jich zpívání
v tom čistotném povětří,
55 měli se k vychvalování
Boha, na nějž tak patří.

[8] Země s svými bylinami,
kvítím, trávou, ovotcem,
se všemi porostlinami
60 na horách i pod kopcem
rostou a se zelenají
Bohu ke cti a chvále, /
nebť od něho všecko mají,
co jim slouží k pochvale.

91 65 **Ta lilia i ty růže,**
to žluté barvy kvítí,
že tak libě vonět může,
zná se od Boha míti:
ty tulipy černé, bílé,
70 ti narcisové jasní
Bohu přičítají mile,
že jsou tak v světě krásní.

101 **Šalvěj, routa, levandule,**
polej, cypřiš, fijalka
75 vědí, že jim z jeho vůle
pochází ta voňavka;
ten rozmaryn, karafilát,
izop, balšam, orliček
chtějí proto Boha vzývat,
80 že jim dává větříček.

111 **Hory, doly i roviny,**
pahrbkové i skály,
v širokém poli dědiny
vzkládají Bohu chvály;
85 dříví rodu vysokého
zeleně ošacené
ukazuje k slávě jeho
své peří rozložené.

[12] **Vody k křišťálu podobné,**
90 vlastně stříbrné barvy, /
jak jsou v svém toku ozdobné,
přednašíc sklenné larvy,
sem i tam se divně točí
a působí šustění,
95 aby z nich snad Panské oči
měly své potěšení.

[13] **Chval Boha chvály hodného**
horko s tvými mocnostmi,
netaj velebnosti jeho
100 slunce s svými vlastnostmi;
stříbro, zlato, měď s mosazí,
jenž jste kovové vzláštní,
ať vaše chvála neschází,
vydejte zvuky vlastní.

[14] 105 **Povstaň, všeliké stvoření;**
již nebe s svou jasností
jest hotové k pochválení
nejvyšší velebnosti;
země, moře i povětří,
110 hory, doly, roviny,
živlové, na něž svět šetří;
byť byl ctěn Bůh jediný.

Amen.

(Str. 161–165)

XXVIII

OPĚT JINÉ VZBUZENÍ VŠEHO STVOŘENÍ K POCHVÁLENÍ BOHA

Na tuž předešlou notu.

*Opět jiné Vzbuzení všeho
Stvoření k pochválení Boha.
Na tuž předešlou Notu.*

Vzbuzují se anjelé:

- [1] Plesejte Bohu na nebi,
ješto tam s nim bydlíte,
neb toho jest zapotřebí,
anjelé, jak umíte,
5 neboť to od něho máte,
že jste tak vyvýšeni,
že tou slávou oplýváte,
jest z jeho učinění.
- [2] Z jeho pochází štědroty,
10 že na něho patříce
požíváte vší dobroty,
věčnou rozkoš majíce.
Ach kyž se ta chvála vaše
po všem světě rozlíhne!
15 Zdvíhla by snad srdce naše,
ach když k němu dostíhne!
- Nebe i světla nebeská:
- [3] Chvalte jej, jasná nebesa,
tak mistrně sklenutá,
že vaše divná okrasa
20 tak stojí nepohnutá; /
vody k té chvále připojte,
jimiž tak oplýváte,
aniž se dříve spokojte,
leč chválu dokonáte.

- [4] 25 Ta široce roztažená
plná světél obloha,
na modro krásně zbarvená,
ať slušně poctí Boha,
za tu krásu sobě danou,
30 za tolik fakul množství,
za tu slíčnost vinšovanou
ať slaví jeho Božství.
- [5] Ty oko zemské, sluněčko,
plné zlaté světlosti,
35 okrouhlé jako kolečko
neobsáhlé rychlosti,
i ty měsíci stříbrný,
jenž v noci máš svou správu
a činíš cesty patrný;
40 hlásejte Boží slávu.
- [6] Vy pak měsíčné družičky,
sice hvězdy nazvané,
jenž se nám zdáte maličký,
mnohým světlem nadané,
45 k noční stráží vystavené,
zemi světlem sloužíte,
jako svíce roznícené,
zdaž tak Boha nectíte? /
- Povětrí a co se v něm nachází:
- [7] Povětrí tence zetkané,
50 široce rozprostřené,
přes noc v plášť černý oděné,
až k ránu zakuklené,
ale jak se den vyskytne,
hned ti barvy přibývá,
55 vzdej Bohu chvály ochotně,
že tě krásně odívá.
- [8] K tobě ptactva na tisíce
s radostí se sletuje,
byť se cvičilo v muzice,
60 tu školu vyvoluje;
kdož nyní zpěvy vypraví,
kdo všechny melodije,
které ti zpěváci praví
vedou, a harmonije?

[9] 65 **V tobě co koliv lítati**
může, má svou svobodu,
sem i tam sebou zmítati
a hleděti obchodu;
an i ty libezné páry
70 z vonného pošlé kvítí,
buď novy anebo stary,
musí k tobě přijíti.

[10] **Všecko se k tobě shrňuje,**
co se z země vysílá, /
75 a ač tebe naplňuje,
však tvá nehyne síla;
neb v tvé podstatě zůstáváš,
ač se to všecko mění,
čím se cele zameškáváš
80 z Božského uložení.

[11] **Vy povětrná stvoření,**
oblahové vysocí,
větrové, mračna, blejskání,
jaké jste koliv moci,
85 hvězdy, jenž svůj byt měníte,
vůbec řčené planěty,
i vy, ješto strach činíte,
ocasaté koměty.

[12] **Sněhové od své měkosti**
90 k bavlně nápodobní,
krupobití v své jasnosti
jako perly vejchodní,
neb když se z hůry krúpěje
skrz povětrí sypají,
95 od zimy mimo naděje
v kuličky se ssedají.

[13] **I ty stříbrná rosičko,**
jenž zem volně svlažuješ,
i ty tekutá vodičko,
100 jenž řeky naplňuješ;
i ty luku natažený
na nebi plný krásy, /
za rukojmě zavěšený,
chval Boha po vše časy.

[14] 105 **Neb on větrům zavěsuje,**
byť byli rychlí, křídla,
hromobití vystřeluje,
byť vyvrácely sídla;
větrům on sílu dodává,
110 od něho tu moc mají,
že když jich vzteklost nastává,
světu hrůzu dělají.

Moře a všechny ryby etc.:

[15] **Chvál Boha, moře hluboké,**
a vše, co v tobě žije,
115 v svém rozložení široké,
i co v tvých vodách tyje,
ryby rodu rozličného,
i vy potvory divné,
každý podle stavu svého
120 chvalte jméno předivné.

[16] **Jenž se sem i tam svobodně**
dnem, nocí procházíte
a svou kratochvíl pohodlně,
jak chcete, provádíte;
125 i vy velké, malé lodí
jemu s chválou přispějte,
že vás z neštěstí vyvodí,
za to mu díky vzdejte. /

[17] **Vy pak ó vodné šlechtičny**
130 známé od libeznosti,
zazněte písně rozličný
podle vaší zvyklosti;
vy, vy tu řídte muziku,
nebť jste nejskušnější,
135 z vašeho libého křiku
jde rozkoš nejvzáctnější.

[18] **Když jdou rozliční šifové**
vody rozdělující,
jako nějací hradové
140 moře ozdobující,
tehďáž svou veďte muziku,
jak můžete nejpěkněji,
nelitujte svých jazyků,
ať jde zvuk pozorněji.

(19) 145 Připojte sobě potvory,
jak se jmenují koli,
šupnaté i hladké tvory
v tom vodnatém oudolí;
na to dokonce nedbejte,
150 že vám snad notu zkazí,
jen vy svůj hlas zastávejte,
snadno jich zvuk zarazí.

(20) Předneste všechny ozdoby,
nimíž moře oplývá,
155 zlaté, stříbrné nádoby,
jež z daleka nosívá, /
krásné koberce, čalouny,
perly, drahé korály,
plachty zlatem krumplovaný,
160 ať všecko Boha chválí.

Země a všechny zemské zrostliny:
(21) Nu chval Pána i ty, země
jako kule okrouhlá,
jenž vydáváš mnohé plemě
v svém bohatství nestíhlá;
165 chvalte jej, hory s rovinou,
i vy nádherné skály,
s vaší nezčíslnou rodinou,
že jste v bytnosti stáli.

(22) I vy rodu vysokého
170 cedrové vyvýšení,
podle přirození svého
nad hory vyzdvížení,
i jiní nižší stromové,
i ty malé křoviny,
175 sosny, jedle, topolové,
habří, doubí, březiny.

(23) I vy barevní kvítkové
nezčíslné rozličnosti,
polní i lesní kmenové
180 rozdílné barevnosti; /
tráva, listí i obilí,
všecky zrostliny polní,
byť pak dosti malé byly,
horní i také dolní.

(24) 185 I vy rozdílní kovové,
zvonovino a mědí,
zlato, drazí kamenové,
jež svět nejradší dědí;
železo, mosaz, olovo,
190 ocel, cín, plech, kamení,
ať poctí jméno Kristovo
dle svého přirození.

(25) Vy pak nad zlato vzáctnější
kamení, jasné perly,
195 nimíž se nejozdobnější
činí královské berly,
zafiří, dyamantové,
rubínové, šmaragdí,
i vy čistí křišťálové,
200 i akštejn, nimž se kadí.

(26) Ať na vás nezapomenu,
o studýnky čistotné,
jenž se z nezčíslných pramenů
rodíte tak milostné,
205 vás země má za své prsy,
z vás se v žízní napají,
z toho mléka pole, lesy
své občerstvení mají. /

(27) Chvalte tak dobrého Pána
210 i vy vody tekuté,
jenž jak večer, tak i zrána
po všem světě běžíte,
a co jest šťávy na zemi,
jak ta pak koliv sluje,
215 v hrozních mizkovatých velmi,
a kde se jinde krýje.

(28) Všecka hovádka pitomá,
ješto s lidmi bydlíte,
někdy v poli, někdy doma
220 své živnosti hledíte;
chvalte svého Stvořitele
i vy lesní zvířátka,
zpívejte jemu vesele
všecka všudy ptáčátka.

129) 225 **Vy pak rozumné stvoření,
králové, potentáti,
knížata, Bohem zřízení
biskupové, preláti;**

**i vy stavu obecního
230 velcí lidé i malí,
chvalte Boha nejvyššího
a buďte v chvále stáli. Amen.**

(Str. 166—174)

XXIX

O TAJEMSTVÍ NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Touž notou.

O Tajemství Nejsvětější Trojice. Touž Notou.

[1] Vy krásní serafínové
v blesk ohnivý oděni,
vy rychlí cherubínové
k Božské chvále stvořeni,
5 štymůjte k mé harfě hlasy,
které libezné máte,
přidejte mé písni krásy,
toho příčinu znáte.

[2] O Bohu, velikém Pánu,
10 země i nebe hlásá,
trojimu a jedinému
moře s vodami plesá;
s nimi spojme píseň naší,
s nimi na harfy hrejme,
15 ať se zvuk nad nebe vznáší,
o to vši peči mějme.

[3] Bůh Otec, Syn i Duch svatý
jsou sice tři osoby,
však co se teje podstaty,
20 jest jedné Bůh ozdoby.
Neb ač se osoby dělí
a rozdílné trvají,
však věřiti víra velí,
že Božství jedno mají. /

[4] 25 Jedna moc a jedna síla
všech třech osob zůstává,
jak jest od počátku byla,
aniž někdy přestává:
jedno panství, jedna vůle,
30 aniž se někdy mění,
jak na nebi, tak zde dole
trvá bez proměnění.

[5] Otec jest sám Bůh a ve všem,
od žádného nepošlý,
35 Syn jest podobně Bůh ovšem,
však z Otce svého pošlý;
Bůh jest též rovný Duch svatý
z obou pocházející,
však co se tejká podstaty,
40 jest rovnou moc mající.

[6] Otec jsa sám nerozený,
sám z sebe od věčnosti,
Syn však od něho zplozený
jest jedné s nim bytnosti,
45 Duch svatý ačkoliv z obou
nerodíc se pochází,
však svého Božství podobou
oboum rovný přichází.

[7] Bůh Syn z lůna Otce svého
50 pochází od věčnosti,
bez matky jest porod jeho,
kdož to stíhne moudrostí? /
O Synu, blesku jediný
Otcе, ó světlo z světla!
55 V své bytnosti neskončený,
pane nebe i pekla!

[8] Tvá bytnost, tvá též podstata
jest podstata Otcovská,
nikdy v sobě nepočatá,
60 tak Otcova Synovská;
a však Otec Synem není,
aniž jest též Syn Otcem,
což ač jest nám k podivení,
však to věříme srdcem.

19) 65 **Duchu svatý, ty pocházíš**
od Otce i od Syna,
však od obou neodcházíš,
aniž tvá bytnost jiná:
ve všem jsi jim oboum rovný,
70 v podstatě i v bohatství,
tak veliký i tak mocný
v jakém pak koliv panství.

110] **Co jest Otec, to jsi i ty,**
co jest Syn, ty jsi rovně,
75 neb co se tejiče podstaty,
jste jedno nerozdílně;
a však ty aniž jsi Otec
co se osoby tejká,
aniž jsi Syn; tak jest ta věc
80 nad lidský rozum velká. /

111] **Cos tehdy ty, Duše svatý,**
jest Otec i Syn jeho,
co se dotejká podstaty,
však osoby žádného.
85 **Božství tvé jest Božství Otce,**
jest též i Božství Syna;
však co se osob dotýče,
jest tu rozdílnost jiná.

112] **Ach veď mne v běhu vysokém,**
90 neopouštěj v povětrí,
abych v tom moři hlubokém
neutonul, mne šetří:
vynauč mne jako zdaleka,
jak mám dál předložiti,
95 neb se rozum velmi leká
to tajemství dotknouti.

113] **Otec se hned od věčnosti**
a zpotřeby rozjímá,
svou bytnost, moc i své panství
100 rozumností projímá;
se samého si předkládá
a bezkončeně stíhá,
v sobě lidí i hovada
jako v zrcadle zhlídá.

114] 105 **Onť svou nestíženou mocnost**
naskrz a naskrz vidí,
on slávu, pompu i bytnost
zná, a jak všecko, řídí; /
své Božství, možnost i sílu
110 má známé od věčnosti,
obsahuje bez omylu
z své nestíhlé moudrosti.

115] **Jak se samého poznává,**
jak se samého vidí,
115 tak v svém srdci zachovává
zapsané všecky lidí;
ano i jejich myšlení,
i pronešená slova,
nic před nim tajného není,
120 všecko v paměti chová.

116] **Jaké jest concept podstaty,**
také jest concipista,
nikdy ani nepočatý,
ten i on, jest věc jistá;
125 jakou má moc od věčnosti,
ješto concept vymejšlí,
také jest concept mocnosti,
to naše církev smejšlí.

117] **Ej obraz se ukazuje,**
130 **Bůh z Boha právě pošlý,**
Syn jediný se spatřuje
z Otce před věky vyšlý;
slovo věčné z ust věčného
pocházející Otce,
135 srdce rovně z Otcovského
postupující srdce. /

118] **Světlo nikdy nepočaté**
z světla pocházející,
nic se nedělic v podstatě;
140 tak smejšlíme věřící:
blesk z blesku, slunce z slunečné
se rodící jasnosti,
moudrost rovně z nekonečné
se plodící moudrosti.

[19] 145 **Otec jako i Syn rovně**
jsou oba dva jediný,
jeden Bůh a nerozdílně,
ač dvě osoby dílný;
nedělí se tu podstata,
150 jest jedno přirození,
v panství jest pravá jednota,
žádný tu rozdíl není.

[20] **Otec v své Božské podstatě**
bez proměny zůstává,
155 **Syn, jeho slovo přesvaté,**
svou bytnost zachovává;
Otec v spytování sebe
hned trvá od věčnosti,
Syn dřív než jest bylo nebe,
160 byl s Otcem též vlastnosti.

[21] **Kdož nyní můž vymalovat**
tu jejich obou sličnost,
kdož dostatečně spytovat
pravé radosti hojnost? /
165 **Kdož vypíše to plamení,**
kdo prudký oheň lásky,
jenž hoří bez umenšení,
kdo ty milostné svazky?

[22] **Otec v svém přemilém Synu**
170 svou ozdobu přemejšlí,
Syn Otce každou hodinu
na svém trůnu rozmejšlí;
tu z jedné i druhé strany
lásky nesmírná plyne,
175 **jenž nepřipouští obrany,**
aniž na věky hyne.

[23] **Otec dychtí bez přestání**
z pouhé lásky po Synu,
Syn po svém Otcí vzdychání
180 vede každou hodinu:
jak on, tak ten bez proměny
v té lásce bydlí stále,
neb netrpí žádné změny
ta láska Boha krále.

[24] 185 **Ach! Otec po Synu vzdychá**
a činí to v rychlosti.
Ach! Syn podobně pospichá
vzdychat k Otcí s vroucností.
Krásný Synu! Obraze můj,
190 **tebe miluji velce!**
O Otče! Já jsem všecek tvůj,
a tys mé milé srdce. /

[25] **O Synu, kráso světlosti,**
tvou láskou jsem opojen!
195 **O Otče, pane věčnosti,**
jsem s tebou láskou spojen!
O Synu, plný milosti,
tvou láskou jsem rozpálen!
O Otče, já té horkosti
200 nemohu býti vzdálen!

[26] **Ach, Synu, ozdobo nebe,**
nechť tě obejmú z lásky,
o Otče můj, ej hle sebe
dávám v té milé svazky:
205 o Synu můj, ó kráso má,
tys můj, já tvůj zůstávám,
o Otče můj, ó rozkoš má,
já tě ctít nepřestávám.

[27] **Ej hle od obouch vzdychání**
210 **duch libezný povstává,**
a společné radování
množiti nepřestává;
o přešťastné radování,
ješto počátku nemá,
215 **aniž kdy přijde k skonání,**
věc jest věřícím zřejmá.

[28] **Od obou stále pochází**
220 **ten libezný větříček,**
nikam od nich neodchází
libý host všech dušiček. /
Jest svazek bez porušení
oba dva spojující,
byť se roztrhl, možné není,
jest věčně trvajícím.

[29] 225 **Syn a Otec od věčnosti
v lásce trvají stále,
a budou tak na věčnosti
trvati neustále:
tak v té ohnivé milosti**
330 **Otec s Synem zůstává,
tak Duch svatý té horkosti
provívat nepřestává.**

[30] **O větričku přelibezný
od obou se množící,
335 polehčí mé těžké viny,
zhoj rány mne soužící,
učiň od hříchův čistého,
roztrhni kruté svazky,
politůj již ztrápeného,
240 zahřej mne ohněm lásky.**

[31] **O zlaté vody pramene
od obou se prejšťící,
o třikrát šťastný plamene
od dvou pocházející!**
245 **Svlažůj srdce, ješto prahnou
od horkosti neřádné,
zapal srdce, ješto stydnou
od hříšnosti nevážné. /**

[32] **Tys láskou Otce i Syna
250 od nich se nedělicí,
tys jich utěcha jediná
je v lásce spojující.
Nás své dítky, ač nezdárné,
v zdraví pohodlném chovej,
255 vzbud' k své chvále srdce marné,
a nám dluhy poshověj.**

[33] **Pochválen buď Bůh jediný
na tisíckrát i více,
Bůh zástupův neskončený
260 na věky trvajíce;
chvála buď svaté Trojici,
třem osobám rozdílně
(jednomu Bohu), mající
jednu bytnost nedílně.**

[34] 265 **Chvála, čest, díkův činění
na tebe, Bože, sluší,
od všelikého stvoření,
jenž má, i nemá duši:
Otče, Synu, Duše svatý,
270 buď tehdy od všech chválen,
nikdy v bytu nepočatý,
na věky věkův. Amen.**

(Str. 175–184)

PASTÝŘSKÉ ROZMLOUVÁNÍ
 DVOU PASTÝŘŮV,
 MAVONA A DAVONA,
 KTERÍ O ZÁVOD MUZICIRUJÍ
 A NOČNÍM ČASEM BOHA
 VYCHVALUJÍ, KDYŽ MĚSÍC
 A HVĚZDY JASNĚJÍ SVÍTÍ

Může se zpívat na předešlou notu.

Pastýřské Rozmlouvání dvou
 Pastýřův, Mavona a Davona;
 kteří o závod muzicirují a no-
 čním časem Boha vychvalují / když
 Měsíc a Hvězdy jasněji
 svítí.

Může se zpívat na pře-
 dešlou Notu.

- [1] Byl právě měsíc naplně
 v své největší světlosti,
 u prostřed hvězd velmi jasně
 osvětluje temnosti,
 5 když jsou se dva pastýřové
 k muzice vypobídlí,
 byť své noty staré, nové
 před vším světem provedli.

- [2] Mavon, tak zdávna řečený,
 10 své housle rádně spravil,
 Davon, tím jménem pokřtěný,
 svou si harfu napravil;
 každý na to nejvíc myslil,
 byť hrál jak nejpěkněji,
 15 koleratury vymyslíl,
 byť znělo nejliběji. /

Mavon začíná:

- [3] „O měsíci, oko noční,
 jenž bydlíš v modrém poli,
 vůkol se maje poboční
 20 hvězdy, kam se hneš koli,
 pochval svého Stvořitele,
 že ti dal to prostranství,
 v němž se můžeš dle své vůle
 procházet co v svém panství.“

Davon:

- [4] 25 „O měsíci, noční svíce,
 jenž máš stráž nad hvězdami,
 a je v čas noční nejvíce
 vodiš do pole s námi;
 nezávidímť toho štěstí,
 30 že máš tvé ovce zlaté,
 nebť nelze toho dovesti,
 bych já měl tak bohaté.“

Mavon:

- [5] „Pochval Stvořitele svého,
 ješto tě tak ozdobil,
 35 bys v noci stvoření jeho
 tak krásného vůdcem byl:
 neb vůkol a vůkol sebe
 máš hvězd nezčíslný počet,
 které vždycky šetří tebe,
 40 kamkoliv ráčíš kráčet.“ /

Davon:

- [6] „Ten blesk jich a to třpytění,
 ta krása všecka zlatá
 plyne z jeho dobrodiní,
 s vůlí jeho začatá;
 45 to pole modře zbarvené,
 v němž se tak procházíte,
 jest jeho rukou spravené,
 zdaž tomu nevěříte?“

Mavon:

[7] „Naše stádo, naše ovce,
[50] ač často bloudí v lese
a nás souží, své pastevce,
když je hledáme zase:
ty však tvé stádo ohnivé
nikdy v noci netratíš,
[53] leč když zas slunce pálcivé
přicházet z rána cítíš.“

Davon:

[8] „Nebť jak jen ukáže slunce
z rána ohnivé střely,
hned to tvé ohnivé stadce
[60] bledne jako zemdlelý,
a pomalu ustupujíc
v okamžení se tratí,
svou ozdobu proměňujíc
nemohou víc obstáti.“ /

Mavon:

[9] [65] „Hoden jest vši cti a chvály
Bůh a Stvořitel všeho,
jenž tebe, bys byl tak stálý,
spůsobil z ničehého,
tebe i tvé všechny hvězdy
[70] tak upevnil v stálosti;
slušné jemu chvály tehdy
čiňte se vši vděčností.“

Davon:

[10] „On jest vám místo působil
prostranné a rozkošné,
[75] příslušnou krásou ozdobil,
a dal tak šaty pyšné;
on od vás větry škodlivé
a všechny bouřky pudí,
že vám neškodí vichrové,
[80] z jeho vůle pochodí.“

Mavon:

[11] „Co koliv nebezpečství
jest na všem všudy světě,
co škodlivých protivenství,
buď v zimě aneb létě,
[85] vás to ničím neurazí,
tak jste od škod vzdáleni,
neb tam k vám zlé nedochází,
tak jste zkázy zbaveni.“ /

Davon:

[12] „Slušně tehdy to činíte,
[90] že Boha (tajně sice)
ohnivýma rty chválíte
nočním časem svítíce,
to všemu světu hlásáte,
Bůh jest, jenž nás učinil,
[95] ach kyž to, lidé, poznáte,
že vám tím sloužit minil!“

Mavon:

[13] „Ach, měsíci, lampo noční,
spojme společně chvály,
jen to tvé vojsko poboční,
[100] ať jest při tobě stálý:
pokud čas máme, dobrého
chvalme na nebi Boha,
že nám z bohatství hojného
dal požehnání mnohá.“

Davon:

[14] [105] „Pospěšme (již noc pomíjí
a den se jasný blíží),
nechť Boží chvály nemíjí,
aniž se nám obtíží;
nebude chvíle, hodina,
[110] v níž by Bůh nebyl chválen,
ta bude práce jediná
naše na věky. Amen.“ /

(Str. 185—189)

XXXI

JINÉ PASTÝŘSKÉ JEDNÁNÍ, ¹⁴⁾ 25
KDEŽ DOTČENÍ DVA PASTÝŘI
ZRÁNA BOHA CHVÁLÍ PŘI
JASNÉM BLESKU SLUNEČNÉM

Touž notou.

*Jiné Pastýřské (Bedrání) Fnež
dotčení dva Pastýři zrána Boha
chválí při jasném blesku Sluneč-
ném. Tauž Notau.*

- ¹¹⁾ Již jest v karmazin červený
již ráno oblečeno,
slunce zlatem přioděný
zas světu navraceno:
⁵ pospěšte, milí pastýři,
vaši muziku hlásit,
nechť se slyší zdýli, zšíří,
tať vás můž práce spasit.

Mavon:

- ¹²⁾ „O slunce z ryzího zlata,
¹⁰ tyť můžeš chválit Boha,
že tobě jeho dobrota
běh konati pomáhá;
onť tobě blesku dodává,
osvěcuje papršky,
¹⁵ on zlaté barvy přidává,
onť i ozdoby všecky.“

Davon:

- ¹³⁾ „Onť tobě ohnivé střely
ostří a zhotovuje, /
on tě přes hory i doly
²⁰ tak rychle přepravuje,
zlatý vůz i zlaté koně
tobě štědře opatřil,
jemu jest i starost o ně,
aby tebe ušetřil.“

Mavon:

- „Onť dává odpočinutí
tvým koním po ustání,
hned večer po vypřáhnutí
(jest to veršovecův zdání)
na vonných růžích je pase
v zahradě plné kvítí,
³⁰ byť zrána čerstvějí zase
mohli svůj běh řídit.“

Davon:

- ¹⁵⁾ „Hned jak se vyskytneš ráno
v tvém blesku šarlatovém,
³⁵ co bylo v noci schováno
v zastínění černavém,
to všecko ti ukazuje,
nebe i celou zemi,
nic před tebou neukryje,
⁴⁰ tak tě miluje velmi.“

Mavon:

- ¹⁶⁾ „Svět krásný ti představuje,
všecko ptactvo v povětrí, /
co v horách i v poli žije,
i co se kryje ve kří,
⁴⁵ všecka pitomá hovádka,
jak se koliv jmenují,
i ta divoká zvířátka,
jenž v pustinách nocují.“

Davon:

- ¹⁷⁾ „Města a věže zpevněné,
⁵⁰ domy, paláce krásné,
zděmi dobře opatřené
proti potřebě časné.
I to, co se hodí k boji,
zbroje, stříbro i zlato,
⁵⁵ i to, co se při pokoji
snadno můž koupit za to.“

Mavon:

[18] „O slunce zlaté pěknosti,
tyť můžeš slavit Pána,
z jehožto pouhé milosti
60 jest ti ta krása dána;
on tě po cestách upřímých
vede přes všecku zemi,
byť tvých papršlků ohnivých
svět zkusil horkých velmi.“

Davon:

[19] 65 „On tě řídí, on spravuje,
on tě v svých rukou chová, /
on zlaté šaty formuje
a vždy premuje znova,
bys jako obr přesilný
70 k běhu tvé cesty splasal,
jsa v té práci slušně pilný
z unavení neklesal.“

Mavon:

[10] „On ti, když zrána povstáváš,
ptactvo v cestu vysílá,
75 jichžto muziku seznáváš,
jak jest libezně milá,
když ti na vše všudy strany
tě vítajíc zpívají,
neb žes jim od Boha daný,
80 o tom vědomost mají.“

Davon:

[11] „On tobě polní zelenost
široce rozprostírá,
on v zahradách květnou sličnost
tobě k vůli otvírá,
85 on byliny i obilí,
on stromy a vinice,
byť skrze tebe obžily,
nařídil, i chmelnice.“

Mavon:

[12] „Z jeho to máš dobrodiní,
90 že svět celý pronikáš, /
nebo ani koutku není,
v němž někdy nezablýskáš;
že se tvá krása nemění,
jest to z jeho štědroty,
95 že trváš v tom tvém třpytění,
jest moc jeho dobroty.“

Davon:

[13] „Bez něho to tvé svícení,
ty tvé papršky zlaté,
nemohlo by okamžení
100 trvat, od něho vzaté:
ta tvá krása, ta ozdoba
tak by dokonce padla,
ta zlatokrásná podoba
do propasti by vpadla.“

Mavon:

[14] 105 „Protož, ó slunéčko krásné,
vidíš příčiny dosti,
proč máš v své postavě jasné
Boha ctít na výsosti,
já tobě dle mé možnosti
110 pomohu jeho slavit,
vynaložím své mocnosti,
chtě jemu chválu spravit.“

Davon:

[15] „I já s svou chválou pospíším
rychle v patách za vámi, /
115 jak vaše hlasy uslyším,
spojím svou notu s vámi,
nechť se po lese rozlívá
chvála Boha věčného,
hlas jeden druhý postihá
120 a jde až k trůnu jeho. Amen.“

(Str. 190–195)

OPĚT JINÉ PASTÝŘSKÉ
JEDNÁNÍ, KDEŽ
PŘEDOZNÁMENÍ PASTÝŘI
PŘI SVÉM OVČÍM STÁDU
BOHA VYCHVALUJÍ
A SVOU LÁSKU K BOHU
VYJEVUJÍ

Touž notou.

*Opět jiné Pastýřské Jednání/
kdež předoznámení Pastýři při svém
Ovčím Stádu Boha vychvalují/
a svou lásku k Bohu vyjevují.
Touž Notou.*

¹¹ Častokrát času letního,
když se země zapotí,
mohou se rodu ranního
rosné perly viděti,
⁵ an je v trávách zavěšené
slunce bleskem proráží,
mnohou barvou ozdobené
od roznícené tváři.

¹² K tomu tak znamenitému
¹⁰ divadlu Davon spichá,
Mavona též nutí k tomu,
až pospíchaje vzdychá, /
řka: „Čas jest, milé ovčičky,
čas jest, na pastvu jděte,
¹⁵ neb zrána rosou travíčky
pokropené najdete.“

Mavon:

¹³ „O Davon, tovaryši můj,
pišťalku s šalamají
na tom trávníčku naštymůj,
²⁰ nechť ovce poslouchají,
dnes ať zní naše muzika,
jak může nejpěkněji,
neb i tak dobytek zvyká
při nás zůstat raději.“

Davon:

¹⁴ ²⁵ „O Mavone, z toho srdce
spravím rád svou pišťalu,
i šalamaj vezmu z filce,
a štytovat pomálu;
bychme oba tím liběji
³⁰ mohli chválu začítí,
Stvořitele nejslavněji
svou muzikou poctítí.“

Mavon:

¹⁵ „Jáť sic svého Stvořitele
každý den před svítáním
³⁵ chválím ze vši moci cele
modlitbou i piskáním, /
dřív než slunečné papršky
zrána se vyskytují,
již já své písňě pastýřský
⁴⁰ pánu nebes zjevují.“

Davon:

¹⁶ „I já svému Stvořiteli,
hned jak slunce povstává
a ty své ohnivé střely
světu viděti dává,
⁴⁵ vzdávám každodenně chvály
při tom blesku slunečném,
že mne i stádečko malý
chová v zdraví skutečném.“

Mavon:

[71] „Já též tak Pána dobrého
50 slaviti nepřestávám,
když ku konci běhu svého
slunce kvapit poznávám,
když ovce domu sháníme
a když stínu přibývá,
55 Boha svým spěvem chválíme,
co nás v příbytku bývá.“

Davon:

[81] „Já i v noci, když procítím,
k Bohu nábožně vzdychám,
neb od něho pomoc cítím,
60 kolikrátkoli dýchám; /
když jsouce v odpočívání
ovce zas přežvykují,
svých obědů, svých snídaní
lahůdky opakují.“

Mavon:

[91] 65 „Přistupte sem tím blížeji,
vy vlněná hovádka,
zkřikněte jak nejzvučněji
i vy, malá jehňátka,
k slávě Stvořitele svého
70 pár po páru tancujte,
poslechnouc pískání mého
radostně poskakujte.“

Davon:

[101] „Hop, hop, vy outlá jehňátka,
na té zelené trávě,
75 jenž jste pravá nemluvnátka,
ano nevinnost právě,
k tomu našemu pískání
poskočte sobě čistě,
neb vám to vaše skákání
80 zjedná korunu jistě.“

Mavon:

[111] „Přimiste k naší muzice
vaše subtylné hlásky,
neb matky vás uslyšice
připojí i své basky; /
85 a tak společně věčného
budeme Boha slavit
z dobrodiní nesmírného,
a v té se práci bavit.“

Davon:

[121] „On vám ty teplé sukničky
90 dle své libosti dává,
on bílou vlnou kůžičky
tak mistrně protkává;
a byť vás slušně ozdobil,
pěkně vám vlasy kroutí,
95 barvu stříbrnou spůsobil;
což vás může pohnouti.“

Mavon:

[131] „Byste před zimou obstály,
v kožích vás obaluje,
byť oči jasné zůstaly,
100 nízce hlavu pucuje;
on vám vaše klouby tvrdí,
on upevňuje kosti,
on vás doma, v poli řídí;
neni-liž na tom dosti?“

Davon:

[141] 105 „On vám lesy, hory, doly
k živnosti zanechává,
on všechny roviny v poli
vám k vůli vaší dává; /
on z země vody vyvodí
110 k vašemu občerstvení,
byste, když vám horko škodí,
měly své obvlažení.“

Mavon:

[15] „Stromy prostranně rozložil
a zahustil pohodlně,
115 byť vás v jich stínu položil,
když horko trápí škodně;
on vás od sta nakažení
ostříhá dobrotivě,
byste nepřišly k zmaření
120 na pastvě, ani v chlívě.“

Davon:

[16] „Z jeho to jest požehnání,
že vás časem přibývá,
v jeho pozůstává zdání,
proč vás někdy ubývá;
125 to mléko, nímž se kojíte,
pokudž jste ještě malý,
z jeho štědroty dojíte,
byste jeho poznaly.“

Mavon:

[17] „On jest, jenž všeliké duši
130 pokrm potřebný dává,
on jim, jakž na kterou sluší,
v čas potravvy dodává; /
nemá-liž tehdy ctěn býti
od nás se vší snážností,
135 jemuž nelze odměniti
tak hojné k nám milosti.“

Davon:

[18] „Sem dudy, housle, pišťaly
podejte, tovaryší,
ať hlas opakují skály,
140 jaký od nás uslyší.
Ej teď výborná studnice,
pohodlná k občerstvení,
když ustaneme nejvíce
od Božského chválení.“

Mavon:

[19] 145 „Ach kyž se jemu samému
má muzika zalíbí,
neb že zní jen k chvále jemu,
v tomf za mne srdce slíbí,
dal bych za to milostného
150 sněžné barvy beránka,
jehož kojí jediného
nejedna ovčí mátká.“

Davon:

[20] „Já kdybych se mohl zalíbit
Bohu tím svým piskáním,
155 chtěl bych za sebe sám slíbit,
že bych, ano s plesáním /
dal, co koliv nejlepšého
mám při svém ovčím stádu,
i toho psa největšího,
160 jenž nemá v sobě vadu.“

Mavon:

[21] „O Davone! Věřiz tomu,
když patřím na dobytek,
jenž v tomto zvířecím domu
z pastvy bere užitek,
165 cítím jakýs plamen v sobě,
ješto mne k Bohu táhne,
ach blaze, Mavone, tobě,
jestliž i na tě sáhne!“

Davon:

[22] „O Mavone! Dobrý myslí;
170 když k vodám běží ovce,
i mně tehdáž moje smysly
oheň proniká prudce,
mé srdce ním roznícené
začasto k Bohu vzdychá,
175 tím plamenem vysušené
k živým vodám pospíchá.“

Mavon:

[23] „Slunce již k horám směřuje,
již se k západu chýlí,
noc se temná přibližuje
180 a přijde v malé chvíli; /
čas velí, velí hodina
domu se s stádem vrátit,
snad ten oheň Hospodina
nedá se proto stratit.“

Davon:

[24] 185 „Čas jest domu se vrátiti,
noc sama k tomu radí,
mysl k práci popuditi,
když se tělo posadí;
byť ten oheň roznícený
190 budoucně hořel stále,
v našem srdci rozmnožený
Bohu k nesmírné chvále.

Amen.“

(Str. 195–203)

O NAROZENÍ PÁNĚ,
JEŽ ANJEL PASTÝŘŮM ZVĚSTUJE

O Narozenj Páně / gež Angel
Pastýřům zvěstuje.

1. O Dítě přemilém
O Bohu s člověčíchem

to no vě narozeném/
v Jesličkách složeném/

z Nebe legát vyslaný to po=
pastýřům / vinšovaný

to třj zvěstu ge Pastýřům

vinšovaný pokoj oz=
na mu ge.

- (1) O dítěti přemilém /
v nově narozeném,
o Bohu s člověčíchem /
v jesličkách složeném
5 z nebe legát vyslaný
v povětří zvěstuje,
pastýřům / vinšovaný
pokoj oznamuje:
10 „Zhůru, zhůru, k drahému
dítěti pospěšte,
s slušnou poklonou k němu
přijít nemeškejte,
o nábožní pastýři,
vámf to štěstí kvete,
15 po vás to dítě touží,
pro vás se tak hněte. /

- [3] Zhůru k jeslem chvátejte
k malému pastýři,
krásná líčka líbejte,
20 dobytčí žoldnýři,
ty obě lícné růže
jak můžete milujte,
jeho dětinské lůže
bedlivě spytujte.
- [4] 25 Zimou napoly zstydle
nemluvnátko vízte,
v jehož srdečném sidle
že jest oheň, zvíte,
jen jej medle rozšafně
30 rukami stískejte,
zahřejeť vás přešťastně
tim ohněm, to znejte.
- [5] Jsouť jemu ovce milé,
jsou milí pastýři,
35 tať má být kratochvíle
v jeho těžkém kříži,
nebf i v svém štítu nese
beránka čistého
s holí pastýřskou, chtě se
40 ujít rodu svého.
- [6] Ach neste jej jen k stádu
k těm beránkům malým,
schválíte, vím, mou radu,
aniž vás v tom šálím, /
45 neb rozkoš nemá větší,
jak při ovcích dlíti,
a má časem nejlepší
z něho pastýř býti.
- [7] Ach pastýře šťastného,
50 ach, přešťastné ovce!
Šťastný, kdož dočká toho
šťastného pastevece!
An již všechny rozumné
ovce všeho světa
55 žene na pastvy šťastné,
z nichž život vykvěta.
- [8] Onť je nejlép pást bude
na pastvách rozkošných,
žádná mu neubude,
60 leč právě z svývolných,
on je svou holí chránit
bude po všem světě,
byť je nemohl vlk ranit
v kterém koliv koutě.
- [9] 65 Kdož jeho zpočte stáda,
jež má po vší zemi,
stará i také mladá,
jichž jest mnoho velmi?
Ten může časem hvězdy
70 nebeské spočísti,
aneb na stromích někdy
sepsat počet listí. /
- [10] Tehdáž svět bude celý
požívat pokoje,
75 víc mezi nepřátely
nebude rozbroje;
lev zůřivý s beránkem
budou obcovati,
vlk hltavý s telátkem
80 a s kozlem líhati.
- [11] Spolu se budou pásti
nedvěď, jalovice,
před vlkem se víc třásti
nebude kravice,
85 aniž se koza lekat
vlčích zubův bude,
liška na husy čekat
v rybnicích nebude.
- [12] Tehdáž na lipě, jedli,
90 na buku i olši
hrozny od slunce zbledlý
najdou se s rozkoší,
z dubu, z sosny med půjde,
i z tisu v hojnosti,
95 ze skály olej vyjde,
což jest k podivnosti.

[13] Země, nebe se změní,
bude všecko nové,
jich poklady a jmění
[10] vezmou národové, /
slunce tehdáž zapadat
již nebude více,
aniž sníh v zimě padat,
zhyne chumelice.

[14] [105] Jaro se přiozdobí
mnohým kvítím krásně,
roucho sobě působí
z vonných kvítí časně;
vody potekou stále,
[110] aniž kdy zamrznou,
i ty studýnky malé
více neustydnou.

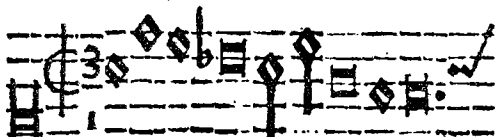
[15] Ano tehdáž potekou
medem, mlékem řeky,
[115] vínem plný natekou
studně, i potoky,
nýbrž z nebe přšeti
bude nápoj Božský,
z něhož mají tučněti
[120] ovečky křesťanský.

[16] Zhůru tehdy k poctění
toho nemluvnátka,
pastýři, k pozdravení
ctného pacholátka;
[125] vámť se k spasení rodí,
vámť sebe daruje,
co se vám věčně hodí,
to vám dát slibuje. Amen.“ /

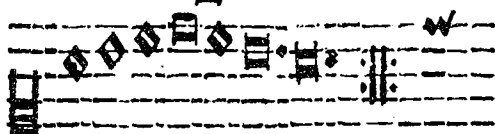
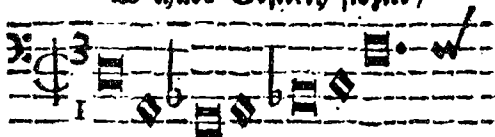
(Str. 203—209)

VÁNOČNÍ ROZMLOUVÁNÍ,
KDEŽ DVA PASTÝŘI KRISTA
NAROZENÉHO NAVŠTĚVUJÍCE,
LÁSKOU K NĚMU JSOUC
ZAPÁLENÍ, ZJEVNĚ TEN SVŮJ
POČATÝ OHĚŇ VYPRAVUJÍ

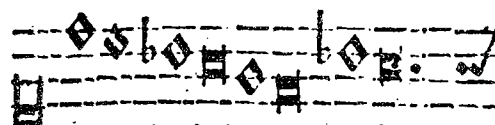
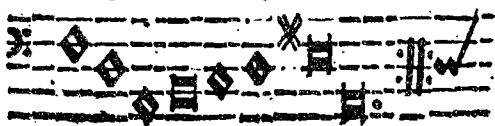
Vánoční Rozmlouvání / kdež
dva Pastýři Krista narozeného
navštěvující / láskou k němu jsouc
zapálení / zjevně ten svůj
počatý ohněň vypra-
vuji.

1. *Mavon.*

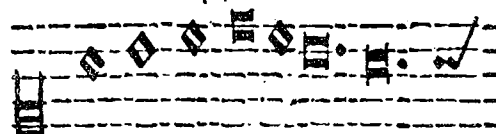
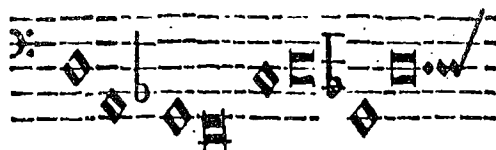
Ach Davone můj přemilý/
V chudé jesličky složili /

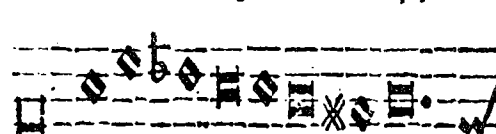
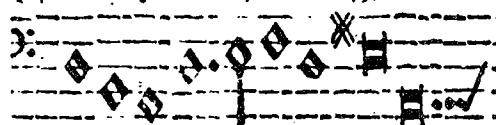
Špatný jsme našli poklad/
Špatný tu vidět náklad /

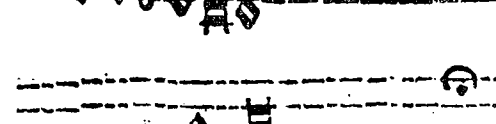
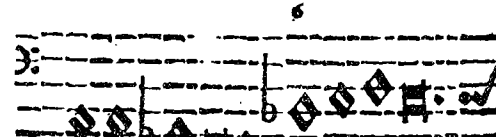
O Bože jak slíčné dítě

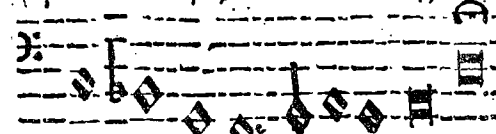
Špatně krásné Vlasy /

Víc než Hvězdy na vsvětě

Oči svítí od krásy.

Mavon:

- (1) „Ach, Davone můj přemilý,
jaký jsme našli poklad,
v chudé jesličky složili,
špatný tu vidět náklad, /
o Bože, jak slíčné dítě,
jak zlato krásné vlasy,
víc než hvězdy na usvětě /
oči svítí od krásy.“

Davon:

[2] „Ach, Mavone stokrát milý,
10 když jsme ten našli poklad,
v hovadských jeslech složilý,
jenž jest spasení základ,
chtěl jsem v plénkách svázanému
červená objít líčka,
15 a v tom jsem slzí milému
skropil usta maličká.“

Mavon:

[3] „I já když jsem přičiňoval
svá usta k lícím jeho,
hned se slzí vyskytoval
20 hojný tok z oka mého;
však jsem se odstrašit nedal,
ač hojné slzy tekly,
jeho vždy víc a víc líbal,
pokudž mi ‚dost‘ neřekli.“ /

Davon:

[4] 25 „Já podobně odtrhnouti
nedal jsem se od líce,
nýbrž počal přitisknouti
usta k lícím tím více;
nikdy tak jehně k máteřským
30 prsům se nepřiváže,
jako já k těmto dětinským
líčkám: kdož mi to smaže?“

Mavon:

[5] „Já když jsem jeho onehdá
líbaje stiskl málo,
35 vida, že na mne pohlídá,
hned mi se v srdci zdálo,
jako by oheň nějaký
ve mně hořeti počal,
ach šťastné jsou to počátky,
40 hned jsem mysliti začal.“

Davon:

[6] „Já když jsem jej horlivěji
k ustům svým přičiňoval,
bych jeho rty milostnějí
líbaje pomiloval,
45 hned jsem od jeho milosti
naskrz a naskrz raněn,
tou spásitelnou horkostí
u vnitř kosti rozpálen.“ /

Mavon:

[7] „O vy, ješto v širém poli
50 při stádu zůstáváte,
pastýři, kteří jste koli,
jestli ohně žádáte,
při mně se jednom ohlaste,
tim ohněm vás obdařím,
55 však jej svévolně nehaste,
když jej vám koli svěřím.“

Davon:

[8] „Jestli pak o někom víte,
ješto vod živých žádá,
ach kyž mu rychle povíte,
60 pokud mdlobou nepadá:
ať ke mně časně pospíší,
nebf mi z oka obého
plynou vody čistotnější
pro radost srdce mého.“

Mavon:

[9] 65 „Ten plamen libý v mém srdci,
ta horkost vnitřní v kostech
kyž jest věčně trvající
ve všech těla mocnostech!
Neb ač tim ohněm proniklé
70 všecky se oudy pálí,
však již té horkostí zvyklé
za ten dar Boha chválí.“ /

Davon:

¹¹⁰ „Pramené z očí plynoucí,
svědkové pravé lásky,
⁷⁵ na tvář povolně kanoucí
činí mi mdlobu z částky;
však nicméně to vinšuji,
byť tak plynuly stále,
neb mi srdce občerstvují,
⁸⁰ byť rostlo v Boží chvále.“

Mavon:

¹¹¹ „Na krásu toho dítěte
nikdy nezapomenu,
že se pro mne z lásky hněte,
každou chvíli vzpomenu,
⁸⁵ dnem nocí budu dychtiti
po tom jediném zboží,
ach, ach, u sebe toužiti,
kde jsi, synáčku Boží!“

Davon:

¹¹² „Na to dítě plné krásy
⁹⁰ budu vždy pamatovat,
jeho zlaté barvy vlasy
paměti obnovovat,
večer, v noci, až do rána
to jen budu mysliti,
⁹⁵ jak bych tak milého pána
mohl znovu objíti.“ /

Mavon:

¹¹³ „O něm při mém bílém stádu
samém budu zpívatí,
o tom nejdražším pokladu
¹⁰⁰ na struny libě hrátí;
na tom tak prostranném poli
svou muziku provedu,
že se i podál v oudolí
uslyší, to dovedu.“

Davon:

¹¹⁴ ¹⁰⁵ „I já k slávě, počestnosti
tomu Bohu — dítěti
na piššaly s ochotností
pozapískám zpaměti;
co koliv umím písniček
¹¹⁰ pěkných a jemu milých,
zaspívám jako slavíček
při mých ovčičkách bílých.“

Mavon:

¹¹⁵ „Když se v lese procházeti
bude sem i tam stádo,
¹¹⁵ když se po skálách viděti
dá s matkou kozle rádo,
já jen budu o Ježíši
na svou piššalu hlásit,
vím, žeť on můj hlas uslyší,
¹²⁰ a mne tak ráčí spasit.“ /

Davon:

¹¹⁶ „A když se v polní rovině
stádo bude sytiti,
o té betlemské novině
musí mé housle zníti;
¹²⁵ o Ježíši přemilostném
musí ta nota býti,
o tom dítěti radostném
svůj ton muzika míti.“

Mavon:

¹¹⁷ „A když se času letního
¹³⁰ horkost slunce rozhorlí,
vzlášť pak času poledního,
a stádo stojí v poli,
když kozlové i beraní
svou vojnu hlavní vedou,
¹³⁵ bude mé trvat pískání,
tim se v pokoj uvedou.“

Davon:

118) „A byt se snad někdy stalo,
že by hltavé zvíře
z stáda kterou ovci bralo,
140 nedbaje na pastýře,
zpívaje o tom dítěti
přestrašil bych je jistě,
že by ovci zas pustiti
musilo na tom místě.“ /

Mavon:

119) 145 „Kdyby pak z jisté příčiny
nebe se rozhněvalo,
a své bouřky na dědiny
a dobytky vyslalo,
piskaje na svou pišťalu
150 u Boha bych vyprosil,
byt mé ovce pro svou chválu
tehďáz v ochraně nosil.“

Davon:

120) „A když horkem unavené
ovce se v poli kladou,
155 aneb žíznivé pramene
hledají, ač i najdou,
jak tu muziku uslyší,
vím, že zas občerstvějí,
o mém milostném Ježíši,
160 a pást se ochotnějí.“

Mavon:

121) „O Ježíši, v lese, v poli
svou muziku provedu,
neb kde jinde budu koli,
vím, žeř tim nezavedu;
165 však poněvadž již den mívjí
a noc blízká přichází,
nechť se domu přiblížují
ovce, a v jedno schází.“ /

Davon:

122) „I mně již nota uchází,
170 právě se se dnem tratí,
vidouc, že slunce zachází,
nechce déle trvatí;
dobře, Mavone, vzpomínáš
čas býti domu hnáti,
175 v tom mne moudře napomínáš,
má se tak i hned státi.

Amen.“

(Str. 210—219)

KRATIČKÉ JEDNÁNÍ
O VOLU A OSLU,
JESLE PÁNĚ ZAHŘÍVAJÍCÍCH

Kratičké jednaní / o Volu a Oslu /
Jesle Páně zahřívajících.

10.

Witr v pusté Au -
W Betlemě ffaufa-

licy

licy svá Křídla rozvíjí /
gich až k Jeslem províjí /

v nově na ro - ze něho

Postel profukuje /
neřa -

neřa nu ge ma lého /

žy mau ob té žu ge.

- (1) Vítr v pusté ou/lici
svá křídla rozvíjí,
v Betlemě fouka/jící
až k jeslem províjí,
5 v nově narozeného
postel profukuje, /
neřanuje malého,
zimou obtěžuje.

[2] **Ach ustup od přísnosti,**
10 **ustup od foukání,**
větre, a té slíčnosti
nekaz v tom hněvání,
raději se na moře
co nejspíše obrať,
15 **a té své vzteklé bouře**
tam svobodně vyvrať. /

[3] **Ty, ó Jozefe, zatím**
potravu přichystej,
posypě hojným kvítím
20 **vonné růže přidej,**

byť nabudouc vonného
vůl a osel ducha,
zahřívají malého,
an pro zimu vzdychá.

[4] 25 **Nu tehdy, ó hovádka,**
tim duchem růžovým
zahřívajte děťátka
v tom místě větrovým;
dýchejte bez přestání,
30 **zimu odhánějte,**
tak k povolnému spání
Kristu pomáhejte. Amen.

(Str. 219–222)

XXXVI

ECLOGA ANEB PASTÝŘSKÉ
ROZMLOUVÁNÍ, KDEŽ DVA
PASTÝŘI, MAVON A DAVON,
SVĚ DARY VYPRAVUJÍ,
KTERÉ KRISTU PÁNU
OBĚTOVATI CHTĚJÍ

Ecloga aneb Pastýřské Roz-
mlouvání; kdež dva Pastýři Ma-
won a Davon své Dary vypra-
vuji / které Kristu Pánu obě-
tovati chtějí.

1.

Když jsem z východní kra-

U každé sloupy na Pa-

ny tři Kři- sty při ge- li/

ny dra- i. Da- ry mé li/

6

njimiž na ro- ze něho

njimiž na ro- ze něho

Ge- si se po- cti li/

ge- bo- ž to- ho- je- né- ho

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

w- Bes- lí- cích- spa- tří-

131 Když jsou z vejchodní strany
tři králi přijeli,
a jakž sluší na pány,
drahé dary měli, /
5 nímiž narozeného
Ježíše poctili,
jehožto složeného /
v jesličkách spatřili,

121 nahodili se k tomu
10 dva dobří pastýři,
Mavon a Davon, z domu
jdoucí po večeri:
a hned se namluvili,
byť to krásné dítě
15 také dary poctili
zejtra na usvítě. /

131 Dary tehdy sebrali
sedlské a domácí,
co jsou, jsouc lidé dbáli,
20 zejskali svou práci,
na cestu se vydali,
a jdouce společně
o dařích rozmlouvali,
řkouc takto srdečně:

Mavon:

141 25 „Jáť dám narozenému
dítěti beránka,
rovného nemám jemu
v svém stádu hovádka,
jest jako sníh bílíčký,
30 však na levé straně
má flíček červenický
nápodobný k ráně.“

Davon:

151 „Já jemu dám telátko,
jež matka kojila,
35 dýl než mnohá jehňátko
tvá ovce krmila;
sváží je a svázané
přednesu malému,
založím se, Mavone,
40 že se zlíbí jemu.“ /

Mavon:

161 „A já mu přidám k tomu
kozlatko s mateří,
bude moct v jeho domu
bydleti za dvěří,
45 ač ještě z prsův žije
a jej matka živí,
však když se proskakuje,
všickni se mu diví.“

Davon:

171 „A já mu ještě přidám
jelínka mladého,
50 kdykoli na něj vzhládám,
vidím spanilého,
jehož jsem na oulici
dopadl zelené
55 v horách, dal se oblíci
v konopě skroucené.“

Mavon:

181 „Já jemu ještě přidám
králíčka bílého,
jehož obzvláště hlídám
60 z tisíc vybraného,
umí provádět skoky,
umí i bubnovat,
naučil se měnit kroky,
trefí i tancovat.“ /

Davon:

[9] 65 „Já mu darovat myslím
veverku červenou,
tak se jistě domejšlím,
že ji nemá rovnou
v skákání a v louskání
70 vořechů všelikých,
nic ji tvrdost nezbrání,
malých i velikých.“

Mavon:

[10] „A já daruji jemu
zajíčka krotkého,
75 jehož jsem přinesl domu
ještě maličkého,
ten se dá maličkému
chytit, když jen ráčí,
bude tancovat jemu
80 a skákat nejradčí.“

Davon:

[11] „Já jemu přidám k tomu
psíčka pozorného,
byť hlídal jeho domu
a dobytka všeho,
85 jest naučen hlídat stáda,
naučen hlídat domu,
onť i na vlka vpadá,
můžeš věřit tomu.“ /

Mavon:

[12] „A já daruji jemu
90 přelovné koťátko,
nebude víc mít v domu
myší to paňátko,
truc bude tvému psíku
o ně se pokusit,
95 leč by chtěl jeho zvyku
dráplavého skusit.“

Davon:

[13] „A já mu přidám k tomu
nětco podobného,
nesnadno povím komu,
100 krom tě jediného;
dám jemu past koženou
vlastnosti kočičí,
tať polapí myš každou,
jak po ní poskočí.“

Mavon:

[14] 105 „Já k tomu ještě přidám
holoubka pěkného,
jehož sám pilně hlídám,
s tovaryškou jeho;
oba dva barvu mění
110 za den velmi zhusta,
nemám v svém celém jmění
tak hovádka čistá.“ /

Davon:

[15] „Já mu ještě daruji
pár čistých hrdliček,
115 ač je velmi miluji,
nechť jsou u jesliček
a svým toužebným hlasem
nechť lkají za chvíli,
snad znamenají časem,
120 proč to dítě kvílí.“

Mavon:

[16] „A já ještě přiložím
kohouta hrubého,
o něho se založím,
že nemáš rovného,
125 jest vysokého stavu,
pyšně vykračuje,
co labuť nesa hlavu,
všem jiným zdoruje.“

Davon:

117] „A já mu ještě naddám
130 s slavičkem pěnkavu,
budu mít, jak já hádám,
z nich nemalou slávu;
neb když jim intonuji
písni třebaš devět,
135 hned za mnou opakují,
mají dobrou pamět.“ /

Mavon:

118] „A já mu ještě přidám
pěkné tři sejkorky,
a ať se z všeho vydám,
140 dám i dva skřivánky,
ty mně přinesl nedávno
můj kmotr z čihadla,
šťastná jej tehdáž ráno
hodinka napadla.“

Davon:

119] 145 „Mně ještě pozůstává
kletečka bíličká,
kterouž má ruka pravá
zdělala z dřívíčka,
tuť já mu ještě přidám
150 s ptáčky naplněnou,
snad jeho zas uhlídám
tvář ke mně náchylnou.“

Mavon:

120] „Já ještě hůl nacházím,
kterou mohu dáti,
153 ať s ní často zacházím,
však mi mnoho platí,
neb jest mistrně rytá
a černě zbarvená,
chlapa se hodně chytá
160 jako která jiná.“ /

Davon:

121] „Jáť jemu ještě kompas
slonový daruji,
jakej nejradčí u nás
dvořáci kupují,
165 jest v něm jakýs jazýček,
jenž se vždycky točí,
bude moct ten synáček
v něm kochat své oči.“

Mavon:

122] „A já mu ještě přidám
170 pěkných věcí mnoho,
co budu mít, to vydám
pro stůl pána toho,
slivy, vořechy, višně,
sejr, máslo, koláče,
175 hrušky a jablka z Mišně,
přestaneť od pláče.“

Oba spolu zavírají:

123] „A ať nic nezustane,
co bychme nedali,
ej hle, přemilý Pane
180 a anjelský králi,
sami se ti dáváme,
rač nás přijít vděčně,
a dej, ať s tebou máme
radost v nebi věčně. Amen.“ /

(Str. 223—232)

XXXVII

EVANJELITSKÝ DOBRÝ PASTÝŘ
HLEDÁ STRACENOU OVCI

*Ewangelitský dobrý Pastýř hledá
dá stracenu Owcy.*

1.

O Owce nestříjena
Ach kde jsi zavedená

A nebo od ně něho/
A nebo od toho/

po Jeskyních/ Pustinách/

Horách y Au do lých

Tě hledám po ro wi nách/

loukách y po Polích.

- [1] O ovce nestřížená
rodu vlněného,
ach kde jsi zavedená
a nebo od koho, /
5 po jeskyních, pustinách,
horách i oudolích
tě hledám, po rovinách, /
loukách i po polích.
- [2] Vzdycháním naplňuji
10 povětrí, oblaky,
toužení opakuji
z pouhé k tobě lásky;

obě od slzí líce
skoro zatýkají,
15 že tě, ó bídná ovce,
přítomnou nemají!

[31] Ach co mysliti bude
můj Otec nebeský,
jestliže se nenajde
20 to plémě ovecký!
Onť je zas míti žádá
jak nejspíš při sobě,
aniž o větší stáda
má peči v té době.

[4] 25 Dobře jest, cos tam vidím
v té husté březině, /
za to se nepostydím,
budu hledat pilně;
jak to zvíře pochopím,
30 vím, žeť mi neujde,
když jej za vlnu chopím,
nikam dál nepůjde.

[51] Běda mým oudům outlým,
již mdlým z unavení!
35 Běda lícím přepadlým,
od prutův zranění!
Ale třikrát víc běda:
zvíře uskočilo!
Srdce se hořem padá,
40 jenž prv radost čilo.

[61] Však opět tam v jeskyni
(tak jakož se mi zdá,
a zas naději činí)
cosi se obhlídá;
45 ano bez pochybnosti
tam se dá najíti,
chopím je s šetrností,
nedám uskočiti.

[71] Ach zase mne mé zdání
50 podvodně zmejlilo!
Daremné pachtování
těžce zarmoutilo!

Daremně jsem se zranil
v tom hustém bodláčí, /
85 že jsem tváře nechránil,
od ran oči pláčí.

[81] Snad tam na oné hoře,
jak onen kříž vidět,
byť mne zbavila hoře,
60 bude ovce bydlet:
ano jakž se domnívám,
již ji drobet všímám,
již v naději okřívám,
již ji myslí jímám.

[91] 65 Ale od unavení
nohy mi klesají,
na dřevě polehčení
snad užít žádají.
Ach! Ovčičko výborná,
70 kyž se ještě vrátíš!
K mému hlasu pozorná,
kyž se zas obrátíš!

[101] S rukami rozpjatými
na tě čekat budu,
75 na kříži přibitými,
do tvého příchodu;
abych tě navrácenou
zas milostně objal,
tak pracně nalezenou
80 Otci svému oddal.

[111] Ej již se ovce vrací,
již ke mně pospíchá, /
již ji prošel hlas k srdci,
již od běhu vzdychá,
85 ach přijmiž ji, tě prosím,
Otče, pro mou práci
(nebť pro ni umřít musím),
když se sama vrací. Amen.

(Str. 233–238)

XXXVIII

TOUŽEBNÁ PÍSEŇ
O ZÁRMUTKU KRISTOVÉM
NA HOŘE OLIVETSKÉ
V ZAHRADĚ

Toužebná Píseň / o zármutku
Kristovém / na Hoře Olivet-
ské v Zahradě.

W tiché Noce co z nemocí

Bylo hlas proslejšati/

Posel jsem dál/bych znamenal/

Co chce vypra-
vovati.

- [1] V tiché noci co z nemoci
bylo hlas proslejšati, /
posel jsem dál, bych znamenal,
co chce vypravovati.
- [2] Tu jsem spatřil a vyšetřil
člověka ležícího,
v velké mdlobě již v té době
odpolu hynoucího.
- [3] Byl Syn Boží, věčné zboží,
ztrápený od tesknosti, /
všecek bledý jako hvězdy,
když nemají jasnosti.
- [4] Volá k Otci v své nemoci:
„Ach! Otče, můž-li býti,
nechť mne mine a zahyne
kalich, který mám píti!“
- [5] „Synu,“ Otec vetce, „ta věc
již nemůž jináč býti,
naplněný, bez proměny
ten kalich máš vypíti.“
- [6] „O Otče můj! Já jsem syn tvůj;
když nechceš jináč míti,
nechť bude tak, nechci jináč;
budu ten kalich píti.
- [7] Duch hotov jest, není v tom lest;
však se tělo obává,
hrozná muka, tesknost, smutky,
když hrozná smrt nastává.

- [18] **Matko milá, kdyby byla**
 30 **má těžkost tobě známá,**
pro tu žalost, a v ní stálost
padla bys hořem sama!
- [19] **Ach, jediná matko! Smutná**
má duše hořem padá!
 35 **Ty ukrutné muky přísné**
když jen sobě předkládá.
- [10] **Měj se dobře; již se hoře,**
milá matko, již blíží, /
ach kdo se mnou v tu noc temnou
 40 **bude trvat v té tíži!**
- [11] **Již před oči kříž se točí,**
již se trápení hrne,
již jest tělo hrůzou zbledlo,
duše teskností trne,
- [12] 45 **již v uších zní šusty hrozní**
od metel a mrskání,
mysl cítí kruté bití,
trním korunování.
- [13] **Otce jsem sic žádal nejvíc,**
 50 **byť mne té strasti zprostil;**
on však velí, abych vůli
jeho ve všem připustil.
- [14] **Měsíc bledne jako ve dne,**
pro žalost nechce svítit,
 55 **hvězdy jasnost mění v temnost**
chtějíc se se mnou rmoutit.
- [15] **Ptáci mlčí, zpěv nezvučí,**
všecko stvoření kvílí,
i ty skály, jak by lkály,
 60 **trhají se v tu chvíli.**
- [16] **Sámi lidí, an to vidí,**
ještě se k tomu smějí,
jest znamení, že v hřešení
přiliš hrubě vězejí. Amen.“ /

(Str. 238—241)

IXL

PÍSEŇ O KRISTU PÁNU, JEHOŽ MĚSÍC OPLAKÁVÁ, POD JMÉNEM DAFNISA

Notu hledej z počátku jako
Nikdy tak z rána.

*Píseň o Kristu Pánu / jehož
měsíc oplakává / pod jménem
Daphnisa. Notu hledej i počátku
Gato : Nikdy tak
z rána.*

[1] Řekl jsem kdys: „Dlouho příliš,
měsíci, nevycházíš,
ach, kyž vyjít kyž připilíš,
kyž již nebe obcházíš!“

5 A v tom vidím zemdleného
pastýře sem tam chodit,
na ovci se ptajícího,
kde by se mohla najít.

[2] Zatím měsíc s zlatým stádem
10 do pole vystupuje,
byť je řídil dobrým rádem,
o to snázně pečuje;
a jsa již v tom modrém poli
s hvězdami postavený,
15 patří na zemské oudolí,
světlostí okrášlený.

[3] A v tom vidí ležícího
pastýře ve zahradě,
hůl pastýřskou majícího,
20 nebo byl pastýř v pravdě, /
a bylo znamenat snadno
ze všech jeho způsobů,
že jest Dafnis jeho jméno,
neb měl i tu podobu.

[4] 25 „Světě, ó světě jasněji,
o vy noční lucerny,
neb s Dafnisem pohodlněji
chci vest řeči důvěrný;
ej hle leží na zem padlý
30 Dafnis všecek zemdlený,
jako když kvítek uvadlý
klesá větrem potřený.

[5] Světě, ó světě jasněji,
o vy noční fakule,
35 Dafnis vzdychá žalostněji,
leže na zemi dole;
zemi tvrdou má za lože,
místo polštáře kámen,
v srdci nesa těžké hoře
40 a k tomu velký plamen.

[6] Světě, ó světě jasněji,
o vy půlnoční svíce,
neb mi proniká vroucněji
Dafnis mé vlastní srdce;
45 ustupte, zimní větrové,
od těch oudův panenských,
bosé nohy Dafnisové
ušetřte, i ruk panských. /

[7] Světě, ó světě jasněji,
Dafnis leží ve mdlobě,
50 potí se krví hojněji,
člověče, k vůli tobě;
oči jeho v slzích tonou,
vody z sebe vypouští,
55 z tváře krůpě na zem kanou,
a všickni jej pouští.

[8] Zasvětěte jasně, ó hvězdy,
ať zpočtu krůpěj množství,
které z jeho tváře bledý
60 kanou na zem v hojnosti;
svlažujte, krvavé slzy,
zem žíznivou v hojnosti,
tak skropená vydá brzy
růží a kvítí dosti.

[9] 85 Vydejte světlo jasnější,
vy fakule nebeské,
ať spatřím, jak nejmilejší
Dafnis má hoře velké;
již jest toho potu dosti,
70 ach přestaň se potiti!
V té krvavé hlubokosti
nechtěj se víc topiti.

[10] Svěťte, ó svěťte jasněji!
Abych spatřil původa,
75 proč ze všech oudův hojněji
prejští se krev i voda? /
Kdož mi původa vyjeví,
kdož oznámí příčiny?
Žádný o tom lépe neví,
80 jako Dafnis jediný.

[11] Svěťte, tovaryšky milé,
ej hle legát anjelský
z nebe pospíchá té chvíle
k zahradě Olivetský;
85 již mu poselství zjevuje,
již jej těší libezně,
kalich hořký ukazuje,
má jej pit nepochybně.

[12] O nebeský těšiteli,
90 dobré jest tvé mínění!
Však že láska trpět velí,
snad nechce potěšení.
Odejdí zase do nebe
a zvěstůj tu novinu,
95 že Dafnis samého sebe
chce uvest na mizinu.

[13] Neb ač se kalicha hrozí
dnes, a jej zbýti žádá,
zejtra ho ta hrůza zmrzí,
100 a jej piti požádá:
dnes pro velkou mdlobu sice
chtěl by ho zbaven býti,
zejtra k vůli svého Otce
bude jej chtít vypiti. /

[14] 105 Složte vaše zlaté šaty,
o nebeské lucerny,
Dafnis leží smutkem jatý,
oblečte šaty černý;
ten oděv na vás náleží,
110 ta barva na vás sluší,
když Dafnis v zármutku leží
a má truchlivou duši.

[15] Svěťte, ó lampy plamenný!
Dafnis trvá v truchlení,
115 od Otce jsa opuštěný,
ach jaké má trápení!
Však miní ovci stracenou
zase k stádu přivesti,
mysle s tváří zarmoucenou,
120 jak by to mohl dovesti.

[16] Svěťte, ó nebeské svíce,
Dafnis má nepřátely,
po něm se ptají nejvíce,
aby ho polapili.
125 A již tamto mnoho zbroje
a lidu vidět množství,
jisté znamení od boje;
jisté nebezpečství.“

[17] Již, již Dafnisa jímají,
130 již jej krutě svazují,
mdlého sem i tam smejkají,
zůřivost provozují: /
na tu ukrutnost tyranskou
nemůž se nebe dívat,
135 musí tu jasnost měsíčnou
smutným rouchem přikrývat.

[18] Jsa tak černě oblečený
měsíc Dafnisa želí,
všecek smutkem obklíčený
140 jeho litovat velí;
a že jest v ten čas světlosti
byl plně ozdobený,
světlosti v plné temnosti
jsou zase obrácený.

113) 145 **I hvězdy svá roucha zlatá
plná světlosti zlekly,
že jich krása byla jatá,
temné šaty oblekly;**

**všecko nebe se kormoutí,
150 vida, an Kristus trpí,
sám člověk že se nermoutí,
to nejvíc Krista trápí. Amen. /**

(Str. 242—247)

XL

JINÁ PÍSEŇ PASTÝŘSKÁ
O JÍMÁNÍ KRISTA PÁNA,
POD OSOBOU DAFNISA

Biná Pí - ň Pastýřská o Jimání
u Krysta Pána / pod Osobou
Dafnysia.

1.

Ne dá tvo sně past Dmce /
Sáhá ge v gí ti Slunce/

A žvut se mne donest/

Damon Pastýř všborný /
Krýl gsem se ro straně horah/

Sfel gsem po hlasu: pojorně /

1 7

2. část

Všsat je gest pískal lahodně /

A se s němu přenesl.

- 11) Nedávno své pasl ovce
 Damon, pastýř výborný,
 já chtěje ujíti slunce
 kryl jsem se v straně horný, /
 5 však že jest piskal lahodně
 a zvuk se mne donesl,
 šel jsem po hlasu pozorně /
 a se k němu přenesl.
- 12) Damon sladce a libezně
 10 muziku prováděje
 mne ponoukal dost lahodně,
 příčinu podáváje,
 bych uší obou nastavil
 a paměť zostřil cele,
 15 co by on v pravdě vypravil,
 vše znamená směle.
- 13) Zvuk ač byl lahodný sice
 a nota přelibezná,
 však počalo toužit srdce,
 20 cítě, co spěv znamená:
 byla smutná materije
 o ukrutném jímání
 Dafnisa, jež tak jmenuje
 Damon při svém spívání:
- 14) 25 Dafnis byl pastýř výborný,
 své ovce milující, /
 vlkům hltavým odporný,
 svého stáda šetřící,
 jehožto lití žoldnýři
 30 co zločince jímají,
 nevinné krve mordýři,
 aniž s nim litost mají.
- 15) Sto ovec sobě svěřených
 pasl s velikou péčí,
 35 nýbrž svou mocí stvořených,
 jakž o tom vira svědčí;
 všecky beze vší poškrvny,
 nad bílý sníh bělejší,
 spůsobil je a jádrný
 40 nad jiný tvor pěknější.
- 16) Sám Dafnis pak v své sličnosti
 jeden nejvýbornější,
 ve vší pastýřské pilnosti
 nad jiné zkušenější,
 45 jemůž se slunce v pěknosti
 nemůže vyrovnati,
 měsíc, hvězdy svou jasností
 tu nemohou obstati.
- 17) Jedna se toliko ovce
 50 z toho stáda odtrhla,
 jedna tak dobrého správce
 svévolněji zavrhla,
 Dafnis pojma hned hůl v ruce
 jal se zběhlé hledati, /
 55 volaje: „Ach! Milá ovce,
 nechtěj přec utíkatí!
- 18) Ach, ovce! Bídne stvoření,“
 Dafnis volaje vzdychá,
 „viz mé pro tě unavení,“
 60 a za zběhlou pospichá,
 všecko hořem naplňuje
 a ptá se všudy pilně,
 zdaliž se tu kde zdržuje
 jeho ovce násilně.
- 19) 65 Beze vší jiné pomoci,
 láskou jsa přemožený,
 pachtůje se dnem i nocí
 odpolu obnažený;
 zima, žízeň ač ho trápí,
 70 hlad a mdloba přemáhá,
 všecko to s radostí trpí,
 a tak sobě pomáhá.
- 110) Slzy mu kanou po tváři,
 obě svažují lice,
 75 té jeho slunečné záři
 světlost zatmivajíce;
 síla, moc již v něm umdlela,
 hůl mu z ruky vypadá,
 již ta jádrnost zetlela,
 80 již se na zem pokládá.

111) Slepá láska, to říct musím,
slepý luk, slepé střely /
tebe, Dafnis (jak já smežlím),
v srdce ranit musely,
85 že tak velmi jednu ovci
již strácenou miluješ,
snad že jich máš víc v ovčinci,
na to nepamatuješ?

112) Nechť ta jedna kam chce běží;
90 šetr již počtu většího,
byť byl jistý před loupeží,
jako statku lepšího.
Dafnis nicméně jedinou
chce předce ovci hledat,
95 tou se chce těšit novinou,
byť ji mohl vyhledat.

113) Naposledy unavený
na zem pro mdlobu padá,
láskou právě opojený,
100 pro ovci umřít žádá;
a v tom (kdož by se byl nadál)
jeho přítel někdejší,
byť jej na smrt židům vydal,
jde, zrádce nejbídnější.

114) 105 Jeho lstivě pozdravuje,
dada mu políbení,
tim nevinného morduje
a dává k usmrcení.
Ach! Kyž vy, hvězdy, měsíci,
110 kyž cesty osvíte, /
byť mohl Dafnis uteci,
a židy oslepíte.

115) Ale vidím, již jest veta,
již cesty zastoupili,
115 již tá přeukrutná rota
Dafnisa obstoupili;
již jej váží, již zstahují
ruce i všecko tělo,
túze řetězy svazují,
120 až se krví zalilo.

116) Dafnis hledě k nebi vzdychá
plný krásy, milosti,
s nímž zběh židovská pospíchá
k městu s velkou radostí,
125 provazy i řetězové
svázaného litují,
krve nevinné svědkové
sami se rozvazují.

117) Již od té krve zbarveni
130 za tu barvu se stydí;
zatím židé zaslepeni
smějí se, když to vidí.
Pro zlostnou radost plésají
hlasu pozdvíhující,
135 jako opilci vejskají
v své zlosti se chlubíce.

118) Sem i tam ním smejkající
bijí jej bez přestání, /
na tvář svatou plvajíce
140 mají jej v posmívání.
Ach, Dafnise roztomilý!
Když tebe považují,
mé srdce žalostně kvílí,
a slzy tvář svlažují.

119) 145 Ach! Můj ze všech nejvěrnější
Dafnise kameráde!
Kdež jsou tě židé zlostnější
zavedli, můj poklade?
Bych tebe mohl vymoci
150 z těch rukou zlořečených,
vynaložil bych svých mocí
k tvé službě zhotovených.

120) Dafnise, střelče výborný,
kdež jest tvůj luk, tvé střely?
155 Od nichž zvířata potvorný
tobě padat musely?
Kyž si je v touli zanechal
k té potřebě nynější!
Sotva by v své zlosti pejchal
160 lid nad zvěř ukrutnější.

[21] **Dafnise, dobrý pastýři,**
tvých ovcí milovniče,
byť jich nezbili mordýři,
bedlivý vartovniče;
165 **tys je před nedvědy, vlky**
opatrně zastával, /
tys je ramenem tvé ruky
z jich hrdla vydírával.

[22] **Povětrí, pole, roviny**
170 **byly stádu k pohodlí,**
hory, lesové, doliny
pastvou sloužit pomohly,
slunce, měsíc, jasné hvězdy
tobě po volí byly,
175 **tak jsi býval slavný někdy,**
ach, Dafnise rozmilý!

[23] **Teprv tebe straceného**
ovce oplakávají,
když vidí, že tě věrného
180 **víc pastýře nemají;**
tebe pole rozložené,
tebe hory i doly,
tě želí louky zelené,
i ty roviny v poli.

[24] 185 **Já pak, jak na tě vzpomenu,**
nemohu než plakatí,
a když slyším o tvém jménu,
musím tak naříkati:
Ach, Dafnise, můj poklade!
190 **Ach kde jsi se mi poděl?**
Výborných ctností příklade,
dej, bych tě v nebi viděl.

Amen. /

(Str. 248—256)

XLI

JINÝ PASTÝŘSKÝ SPĚV
O TĚŽ MATERIJI, KDEŽ SE
POTOK CEDRON POĚTYCKÝM
SPŮSOBEM PŘIVODÍ,
KRISTOVÉ JÍMÁNÍ POD
OSOBOU DAFNISA PASTÝŘE
OPLAKÁVAJÍCÍ

Touž notou.

*Binj Pastýřský Spěv o
Materiji/kdež se Potok Cedron
rychlým způsobem přivodí, Kryste
Jímání pod Osobou Daffnysa
Pastýře oplakávající.
Touž Notou.*

[1] Když jest u večer v zahradě
Dafnis byl přikvapený,
jako zločinec po zradě
Jidášové lapený,
5 počal žalostně plakati
potok dalece známý,
vody z sebe vylévati
na všechny světa strany.

[2] Cedron bylo jeho jméno
10 a ještě snad tak sluje,
jestliže jest proměněno,
jináč se tytuluje:
ležel mezi zelenými
břehy v prostranném místě,
15 pln vodami čistotnými
hnutím libezně šustě.

[3] Třtina, široké leknutí,
zrostlé sem tam křoviny /
v ustavičném vod pohnutí
20 stály neproměněný,
Cedronovou obnaženost
poněkud skrývající,
svou listohojnou zelenost
štedře rozkládající.

[4] 25 Byl se večer již přiblížil,
světlost denní opadla,
blesk slunečný k horám snížil,
záře za hory padla;
Cedron též s svými vodami
30 chtěje odpočinouti
je lahodnými vnadami
minil k tomu pohnouti.

[5] A sotva se utišily
upachtované vody,
35 an je rychle přestrašily
ručnice, kýje, kordy,
pochodně, žoldnýřův množství,
jejich křik hrůzy plný,
až pro strach toho tyranství
40 vstávaly zhůru vlny.

[6] Tu se teprv Cedron zlekl
těm nástrojům nezvyklý,
myslil, jak by dál utekl,
maje v tom vody rychlý:
45 a hned co střela z lučiště,
když bývá vypuštěná, /
tak vypadla z stanoviště
vod síla předěšená.

[7] Však že jest časně znamenal
50 Cedron, kam ten strach měří,
hned zas vody zastavoval,
ač to zhlídli žoldnéři;
a jal se velmi želeti
Dafnisa nevinného,
55 vida smutného v zajetí
lidu tak ukrutného.

181 **Jak mohl, tak ohlašoval**
všemu světu svou žalost,
mocně hlasu povýšoval,
60 **nedbaje na svou malost:**
„Ach! Ach! Dafnise překrásný,“
častokrát opakoval,
„ach, někdy pastýři šťastný!
K čemu jsi se dochoval?

18 65 **Dafnise mně dobře známý,**
ano před mnoha lety
nejmilejší ze všech samý,
krásný nad jarní květy,
tys mne často navštěvoval,
70 všimaje svého stáda,
z mých třtin pišťalky formoval,
tak jakž muzika žádá.

1301 **Tvé ovčičky co sníh bílé**
podle mne se pasoucí /
75 **užívaly kratochvíle**
přes mé vody plynoucí,
a slyšíce tvou muziku
od radosti plésaly,
podle jich dávného zvyku
80 sem tam proskakovaly.

111 **I ty mně zrostlé křoviny**
hlavy své nachýlily,
když tak lahodné noviny
tě hlásat pocítily;
85 **vody chtivostí pohnuté**
k tvé muzice vyvstaly,
hejbáním zhůru vyduté,
jako by tancovaly.

1281 **I ti milostní ptáčekové**
90 **tvou libeznost slyšící,**
ti přemilí slavíčekové
přišli k tobě letící;
bedlivě tě poslouchajíc
snad to jedinké chtěli,
95 **byť tvou libost znamenajíc,**
jak ty zpívat uměli.

1131 **Slunce samé mnohdykráté**
tvůj libý hlas slyšíce
zastavilo koně zlaté
100 **té ctnosti se divíce;**
měsíc nejednou s hvězdami
z rána později zašel, /
že jest stoje nad pastvami
tvou muziku rád slyšel.

1141 105 **Můžeš, ach, slunéčko, tehdy**
slušně smutek obleci,
Dafnis od žalosti bledý
jest v vazbě trvající;
i ty, měsíci, příčinu
110 máš k smutku hodnou dosti,
vida, an v tuto hodinu
Dafnis trvá v tesknosti.

1151 **Vyť jste spolu mnohokráté**
v noci nad stádem bděly,
115 **vůkol tebe hvězdy zlaté**
když jsou se jasně stkvěly;
vůkol něho ovce bílé
tehďáž se právě pásly,
ach, již ta minula chvíle,
120 **již ti časové zašli!**

1161 **Ach, bídné a odloučené**
od pastýře ovčičky!
Kdož vás odpołu stracené
bude pástí nyníčky?
125 **Kdož napotom hlídat bude?**
Kdež se ten pastýř najde?
Spíš vás moc z stáda ubude,
spíš váš rod všecken zajde!

1171 **Kde se hůl jeho poděla?**
130 **Kde pišťala s housličky? /**
Kteráž někdy libě zněla,
byť se pásly ovčičky!
Všecko se to kams podělo,
co za hory zapadlo,
135 **jak vojsko ondy přispělo**
a Dafnisa popadlo.“

(Str. 257—262)

XLII

ROZJÍMÁNÍ NA TA SLOVA ECCE HOMO, EJ HLE ČLOVĚK, PO VYSTÁLÉM MRSKÁNÍ A TRNOVÉM KORUNOVÁNÍ KRISTA PÁNA

Na tuž melodiji.

*Rozjímání na ta slova Ecce
Homo, Ej hle člověk / po vy-
stálém mrskání a Trnovém korun-
ování Krista Pána. Na tuž
Melodygi.*

- 111 Viz člověka, ó vrtkavý,
pyšný a hrdý světe,
jak od paty až do hlavy
jej těžká bolest hněte!
5 Ej rány se otvírají,
z nichž se krev ven vylívá,
krůpěje na zem padají,
až tok očí zalívá!
- 121 Viz člověka zedraného
10 metlami po všem těle,
jako šarlat červeného,
není tu místo celé! /
O metly příliš ukrutné,
kde jste tu smělost vzaly,
15 byste to tělo nevinné
tak tyranicky zedraly?
- 131 Viz člověka, ó človče,
jehož láska přemohla,
jemu z radosti do pláče,
20 z nebe na zem pomohla;
jsa Bohem, člověkem zůstal
pro tebe, zdaž to nevíš?
Byť tebe vinného zastal,
a tomu se nedivíš?

- 141 25 Viz člověka, ješto hledá
tebe a všechny lidí,
ach, těm jest a bude běda,
jenž se za něho stydí,
láskou ustavičnou hoří,
30 plný jsa milování,
ach kyž to všecken svět věří!
Kyž se má ku pokání!

- 151 Viz člověka, jenž od Otce
byl před věky zplozený
35 (leká se toho mé srdce,
a jsem v mysli zděšený!),
Bůh pravý z Boha pravého,
světlo z pravého světla,
zůstává za nemoudrého,
40 byť lid vymohl z pekla! /

- 161 Viz člověka, ješto nebe
i zemi z nic učinil,
tím vším jediného tebe
obohatit uminil:
45 k jeho slovu vše se stalo,
co jest v světě divného,
k jeho rozkazu povstalo,
co má nebe pěkného.

- 171 Viz člověka, ješto slunce
i hvězdy osvěcuje,
50 on blesk zvětšuje měsíce
a cesty jich spravuje;
jasný den tu svou okrasu
z jeho má učinění,
55 ten stín půlnočního času
pochází z jeho chtění.

- 181 Viz člověka, jenž k oblakům
páry zemské vysílá,
byť byly k pohodlí ptákům,
60 a jim křídla okřídla;
on horko na zem posílá,
on deště dolu líje,
jeho moc a jeho síla
ve všech tvořích se krýje.

[91] 65 Viz člověka, ježž anjelé
 ctí, jemu se klaníce,
 an jej ďábelští přátelé
 tepou, na tvář plijíce, /
 posměšně jej korunují
 70 spletše z trní korunu,
 králem židovským jmenují
 sadíc na špatném trůnu.

[101] Viz člověka, viz studnici
 všech rozkoší libezných,
 75 an stojí smutek trpící,
 vyschlá od vod životných.
 Ach! Jak prve krásné líce,
 tvář, rty milostné byly!
 Nyní mrtvé zpolovice
 80 všecku krásu pozbyly.

[111] Viz člověka, bez vsí viny
 na kříž odsouzeného,
 ač má dost od zlých příčiny,
 ve všem trpělivého;
 85 židé, spolu i pohané
 z něho svůj posměch mají,
 krve žízniví katané
 ran k ranám přidávají.

[121] Viz člověka, jenž v jistotě
 90 soudit přísně svět přijde,
 nyní musí slyšet pro tě,
 an naň žalují židé.
 On tehďáz z hrobu vyvede
 všecka umrlá těla,
 95 a že obživnou, dovede,
 ač již byla zetlelá. /

[131] On tehďáz v ohni zžíravém
 všecku zemi potopí,
 a všecky hříšné v strašlivém
 100 zatracení utopí.
 O jaké tu naříkání,
 jaký pláč hříšných bude!
 Jaké v mukách katování,
 jemuž konce nebude!

[141] 105 Ach! My stokrát bídni lidé,
 jak tehďáz obstojíme?
 Ješto jej zde hůř než židé
 hříchy svými trápíme;
 my jsme jej často zmrskali
 110 víc než oni katane,
 my trním korunovali;
 co se nám za to stane?

[151] Ach, Ježíši! Poznáváme,
 že jsou to od nás rány,
 115 vinní se tobě dáváme,
 viz nás, svoje katany;
 dej nám pokoj spasitedlný,
 o krvavý rytíři!
 Naše vejstupky smrtedlný
 120 v tvé lásce spal, ať shoří!

[161] Ty jsi se pro nás narodil,
 o předobry Ježíši!
 Tys sem tam po světě chodil,
 bys zejskal naši duši, /
 125 tys smrt, trápení podstoupil
 a to vše pro nás samé,
 taks nás sobě draze koupil,
 dejž, ať s tebou byt máme.

Amen.

(Str. 262—267)

TOUŽEBNÉ ROZMLOUVÁNÍ (4) 25
KRISTA PÁNA
NA KŘÍŽI VISÍCÍHO

Touž notou.

*Toužebné Rozmlouvání Krysta Pána na Kříži visícího.
Touž Notou.*

- 11) Jsa trápením obklíčený
milý Ježíš na kříži
s lotry jako zlořečený
snáší velikou tíži;
5 a rty již skoro umrlé
k mluvení zhotovuje,
a své hoře ustaralé
všem vůbec vypravuje.
- 12) Ach, rty málo před trápením
10 nad korály pěknější!
Usta před lstným obviněním
nad růže červenější!
Ach jakou jste nyní barvu
smrtnosti oblekly!
15 Jakou jste bledosti larvu
na tu krásu uvedly? /
- 13) K mluvení se hotovíte
pomalu rozvíjící,
šťastní to, co vy povíte,
budou poslouchající!
20 Sem, sem, lidé, bez prodlení
ze všech krajin pospěšte,
Ježíšova nařikání
s bedlivostí poslyšte.

Ježíš nařiká na hřebíky:

- „Ach, vy krutí hřebíkové,
tak-li jste mne poctili?
Jsouc mojí vlastní tvorové,
ruce, nohy probili?
Vás jsem, ješto jste nebyli,
30 z ničehož způsobil,
a byste stálejší byli,
tvrdším tělem ozdobil.
- 15) Ach jak jste se zapomněli
nad tím mým dobrodiním?
35 Jak jste se odměnit směli
tak ukrutným trápením?
Jak jste mne mohli raniti,
znajíc mne nevinného?
Jak ruce, nohy probiti,
40 vidouc prv ztrápeného?
- 16) Vy ze mne krev vytáčíte,
kde která v těle vězí, /
vy celé tělo smáčíte,
vy vytiskáte slzy!
- 45 Vy všechny moje mocnosti
ven z těla vyvádíte,
vy, vy smrtné tesknosti
na mne již uvádíte.“
- Hřebíkové odpovídají:
- 17) „Ach, my bídní hřebíkové,
50 co jsme my přečinili!
Bezdušní právě kovové,
jak bychom prohřešili!
Neb jak jsme tvé nohy, ruce
utrápené spatřili,
55 zděsili jsme se velice,
a naspět ustoupili.
- 18) Pokusit jsme se nesměli
tvého těla prorážet,
ač jsou snad katané chtěli
60 nás nechtící dorážet,

v tom opovážné kladivo
nás mocně k tomu mělo,
bychme ještě málo živo
tvé provrtali tělo.

[91] 65 Ach jak ukrutné násilí
musili jsme vystátí!
Když jsme se sem tam chýlili,
nechtíc tě proníkatí! /
Však kladivo jsa mocnější,
70 nás vší silou prohnalo,
a tak, Pane nejmilejší,
ono vinným zůstalo.“

Ježíš mluví ku kladivu:

[10] „O kladivo, tvore tupý,
ty-lis se pokusilo?
75 Bys mé nohy, bys mé ruky
tak hrozně prorazilo?
Ty-lis tak trpké trápení
přidat se nestydělo,
kdyžs mne prv v těžkém soužení
80 jak mrtvého vidělo?

[11] Mohlo-lis nechtící hřeby
tak mocně dorážeti?
Že jsou mne z těžké potřeby
musily prorážeti?
85 Ta-li jest ta tvá odměna
za moje dobrodiní,
že jsem poctil tvého jména
v bibelním obsažení?“

Kladivo odpovídá:

[12] 90 „Ach, já kladivo nešťastné!
Ach jak bych to dovedlo,
že bych v tak věci podstatné
tak nevážně zavedlo? /
Ješto nejsem z přirození,
jen člověčí nádobí,
95 jenž mne podle zalíbení
užívá, kde potřebí.

[13] Z kusu železa a dříví
jest má všecka podstata,
a ač se mé síle diví,
100 jestiř však bez života!
Aniž co dovesti mohu,
leč lidská moc přispěje,
a jak bych přibilo nohu,
jenž jest hříšných naděje?

[14] 105 Člověk mne v ruce pochopil,
srdce právě krutého,
až bije hřeby pokropil
mne krví těla tvého,
tak mne doháněl na hřeby
110 vší svou silou a mocí,
že jsem musilo z potřebí
tě prorážet pomoci.

[15] Co jsem činilo z mušení,
jsouc k tomu přinuceno,
115 to, Pane, má vina není,
mám být v tom omlučeno;
než ten, kdo jest mne užíval,
jest tím trápením vinen,
on tvou krev z těla vylíval,
120 on můž býti obviněn.“ /

Ježíš mluví ku křížovníku:

[16] „Ach, člověče zkamenilý,
nad železo tvrdější!
Tyrane v zlosti zplodilý,
nad zvíře ukrutnější!
125 Zdaž jsem já tebe nestvořil,
tvor ze všech nejkrásnější,
vůli, rozumem obdařil,
bys byl mně nejmilejší.

[17] Pro tebe jsem plodnou zemi,
130 a co v ní jest, učinil,
tak jsem tě miloval velmi,
že jsem tě ctit uminil;

ano z pouhé lásky k tobě
za syna jsem tě zvolil,
135 bys někdy v věčné ozdobě
se mnou v nebesích stolil.

138 Tá-liž jest tehdy odměna
za ta má dobrodiní,
že mi probijíš ramena
140 i nohy, v mém trápení?
Bolest k bolesti přidáváš,
zarmouceného rmoutíš,
zjevné svědectví vydáváš,
že mne z života loupíš.“ /

Křížovník odpovídá:

139 145 „Nechtěj, ó dobrý Ježíši,
mně vinu přičítati,
já jsa člověk nejšpatnější
musím rozkaz konati,
mojí pání a knížata
150 to činit poručili,
všecka židovská jednota
tobě kříž vyvolili.

160 Nepochybně žeť jsou tobě
příčinu oznámili,
155 proč tě protivného sobě
na tu smrt odsoudili;
oni vinní budou, Pane,
je proto stíhat můžeš,
pro poručení mně dané;
160 a tak si snáz pomůžeš.“

Ježíš mluví k vrchnosti židovské:

181 „O vrchnosti nerozsoudná,
plná pošetilstí!
V obnažení mne nestoudná,
rozpustilá ve zlosti!
185 Já jsem tě nad jiné zvejšil
podlé své libeznosti,
v moci a slávě vyvejšil,
bys byla v počestnosti; /

122 ty pak za ta dobrodiní
170 mne na kříž odsuzuješ,
a bych měl větší trápení,
probiti rozkazuješ?
Města i vsi procházeje
všechněm jsem dobře činil,
175 nyní pak tak se mi děje,
jako bych tím zavínil.“

Židovská vrchnost odpovídá:

123 „Žes podle našeho práva
na smrt kříže odsouzen,
samo Písmo to vyznává,
180 žes tak měl býti souzen;
matka tě k tomu zplodila,
sám Simeon to vyznal,
k trápení tě porodila,
i král David to uznal.

124 185 Svou tehdy matku viniti
můžeš, a naříkati,
že musíš nyní trpěti,
jí samé přičítati:
ona ti to tělo dala,
190 byť muky mohlo nésti,
ona příčinu podala;
nechť se hledí vyvesti.“ /

Ježíš k své milé matce mluví:

125 „O matko má nejmilejší,
původe těla mého,
195 viz mne v těžkosti nynější,
viz mdlobu syna svého!
Ach jaké oudy trápení
po všem těle proniká!
Ve všech člancích místa není,
200 jehož se nedotýká.

126 Mohla-lis, ó matko milá,
mne k těm mukám počíti?
K těm bolestem jak jsi směla
malého poroditi?

208 **Jaks mohla prsy kojiti,
bys k vzrostu vychovala?
Jak vyrostlého živiti,
bys k kříži dochovala?**

127] **Do Egyptas utíkala**
210 **v zimě kruté a v noci,
bys malého zachovala
před Herodesa mocí;
s tou tvou všelikou starostí
to jsi mi způsobila,**
215 **bych zmocněl k této žalosti;
ach cos to učinila?“ /**

Matka zarmoucená odpovídá:

128] **„Ach, synu můj nejmilejší!
Ta tvá žalostná slova
jsou mi nad kopí ostřejší
a pronikají střeva!**
220 **Nepřičítej mi tu vinu,
mé nebylo minění,
bych ti tu smutnou hodinu
spůsobila trápení.**

129] 225 **Přišel ke mně ušlechtilý
z nebeské slávy legát,
jako mládenec spanilý,
chtě u mne nětco hledat:
propověděl pozdravení,
230 a hned potom doloží,
že skrz Ducha zastínění
mám býti matkou Boží.**

130] **Ten že bude královati
v království svého Otce,
235 mocně lidí spravovati
maje vládu bez konce:
jestliže jest on pochybil,
přinesa to poselství,
a neplní, co jest slíbil,
240 viň ho, synu, z tyranství.“ /**

**Ježíš mluví k anjelu
Gabrieli, legátu:**

131] **„O! Sice dobře zvedený,
plný krásy, slíčnosti,
Gabrieli, postavený
v mého Otce radosti!
245 Jaks mohl býti příčinou,
bych na se tělo přijal,
a tak bolestí rozdílnou
jsa trápen, na smrt vydal?**

132] **Jak jsi mohl zvěstovati
250 mé na svět narození?
Jak mé matce slibovati
od Ducha zastínění?
Bys mne někdy, dorostlého,
v trápení mohl viděti,
255 na hrozný kříž přibitého
s lotry, a se styděti?**

133] **Kdo by se byl na tě nadál,
že ty k mému trápení
(leč by byl před časem hádal)
260 učiníš spomožení?
Ta-li jest vlastnost věrného
panského služebníka,
že pána v moc ukrutného
vydává křížovníka?“ /**

Odpovídá anjel Gabriel:

134] 265 **„O králi a pane milý,
ač tě vidím v trápení
a v bolestech v tuto chvíli,
neni to z mého chtění.
Já jsem tě sice zvěstoval,
270 že se máš naroditi,
a jakž prorok prorokoval,
že máš i králem býti.**

135] **Tak mi bylo poručeno
od nebeského Otce,
275 aniž jest co proměněno,
když jsem mluvil k tvé matce;**

nic jsem jiného nemínil
než rozkaz vykonati,
a jak bych tím byl zavínil?
280 Rač to sám rozeznati.

1361 A pokudž snad pochybuješ,
zda-liž mi máš věřiti,
a na tom se zastavuješ,
jak by to mohlo býti,
285 zeptej se sám otce svého,
na něm se jistě dovíš,
a seznáš mne nevinného,
když mu to všechno povíš.“ /

Ježíš mluví k svému
nebeskému otci:

1371 „Heli, lamma sabactany,
290 můj nejmilejší otče,
viz mé oudy potrhány,
nebe i země tvořce!
Viz, jak jsou mne obstoupili
vůkol hltaví vlci,
295 krev z všech oudův vycedili,
a pronikli až k srdci!

1381 Viz, an zůřiví nedvědí
z mého krev těla ssají,
mých kostí špík, sílu jedí,
300 a mne za posměch mají.
Ach, otče! Můžeš-li vidět
mne syna v tom trápení?
An se musím za to stydět,
že trvám v obnažení.

1391 305 Ach v čem jsem tě, otče milý,
kdy tak těžce rozhněval,
bys můj věk ještě spanilý
k těm mukám obětoval?
Jestli jsem v něčem provinil
310 proti tvé velebnosti,
byl bych se jináč přičinil
učinit za to dosti.“ /

Otec nebeský odpovídá:

1401 „Můj milý synu Ježíši,
nechtěj si stěžovati,
315 nechtěj k bolesti prvnější
bolesti přidávati!
Jak bych já tebe opustil,
ještos můj syn jediný?
Nebs se mne nikdy nespustil,
320 se mnou v lásce nedílný.

1411 Rozpomeň se sám na sebe,
na tvou lásku hořící!
Která popudila tebe,
bys nechal mou pravici,
325 a na zem vstoupě vzal tělo
v životě čisté matky,
které by za lid trpělo;
ty obnovuj památky.

1421 Tys mne sám k tomu přinutil,
330 ať povím pouhou pravdu,
a celé nebe zarmoutil,
žeš sobě vzal tu radu;
nebo bez tvé přítomnosti
nebe za nic nestojí,
335 ani v své všecké radosti
bez tebe neobstojí.

1431 Ano (zdaž nepamatuješ?)
sám jsem tě napomínal, /
,Viz, synu, oč usiluješ!‘,
340 častěji připomínal,
,ten tvůj oumysl horlivý
uvede tě v těžkosti,
pro lid hříšný a zlobivý
poddáš se utrpnosti.

1441 345 Moha býti bez trápení,
v ně se chtěje vydáváš,
pro vždy nevděčné stvoření
sám se k mukám oddáváš!“

Ale mé napomenutí
 350 nemohlo postačiti,
 bys se k svému zahynutí
 neměl z nebe zpustiti.
 145] Tehdáž tebe omrzeli,
 vím, měšťané nebeští
 355 a více se zalíbili
 hříšní synové zemští,
 s nimis sobě bydlet žádal,
 aniž jsem mohl obránit,
 tos si za rozkoš pokládal;
 360 taks se dal lásce ranit.
 146] Teď vidíš nyní odplatu
 té tvé přílišné lásky,
 žes poddán k trápení katu
 a v přeukrutné svazky.
 365 Sobě tehdy a tvé lásce
 tu svou žalost přičítej, /
 a mne nevinného otce
 z té stížnosti vymítej.“
 Ježíš mluví k lidem:
 147] „Poslyšte tehdy, ó lidé
 370 cestou kamkoliv jdoucí,
 křesťané, pohané, židé,
 mne na kříži vidoucí,
 sečtete mé všechny rány,
 jestli to dovest můžete,
 375 pohleďte na všechny strany,
 a to k srdci připusťte.
 148] Jsa od lásky podvedený
 království jsem zanechal,
 syn otce jednorozený
 380 z nebe na zem pospíchal,
 rozkoš nebeskou opustil
 samochtě dobrovolně,
 na zem do bídy se zpustil
 (musím tak říct) svývolně.

149] 385 Jsa v těch bídách postavený
 musím na se samého
 naříkati, zarmoucený,
 neb jsem příčinou všeho;
 tak jsem lidí zamiloval,
 390 že jsem zapomněl na se,
 na ně samé pamatoval
 v svém někdy šťastném čase. /
 150] Kyž to, ach kyž povážíte,
 ješto mne, ztrápeného,
 395 na dřevě kříže vidíte,
 ukrutně probitého;
 kyž to k srdci připustíte,
 že to vše z lásky činím,
 a skutečně uvěříte,
 400 že vám tím sloužit miním.
 151] Kyž, ach kyž ta má upřímná
 k vám láska mne soužící
 pronikne vaše urputná
 srdce v zlosti vězíci!
 405 Kyž se láskou odplatíte
 mou láskou popuzení!
 Kyž tím ohněm roznítíte
 vaše ke mně dychtění.
 152] Ty muky i ta trápení,
 410 v kterých tak těžkých trvám,
 způsobí mi potěšení,
 když vás vděčný uhlídám:
 ruce držím roztažené,
 jsem vás hotov objíti,
 415 hříchy těžkými ssoužené
 zas na milost přijíti.
 153] Toť před světem osvědčuji,
 bude svědkem i nebe,
 že tuto smrt podstupuji,
 420 o člověče, pro tebe; /
 práci jsem pro tě dokonal,
 a již vypouštím duši,
 bys to sobě připomínal
 a mne zas ctil, jak sluší.

Amen.“

(Str. 267—284)

XLIV

TOUŽEBNÉ NAŘÍKÁNÍ
MATKY PÁNĚ PRO SMRT
SYNA SVĚHO

Touž notou může se zpívatí.

*Toužebné Naříkání Matky Pá-
ně pro Smrt Syna svého. Touž
Notau může se zpí-
vatí.*

[1] Když jest Ježíš ležel v hrobě
od svých přátel pohřbený,
matka smutná stejská sobě
i jiné zbožné ženy;
5 nebe samé svůj zármutek
světu osvědčovalo,
obleknouc se v černý smutek
světla nevydávalo.

[2] Slunce svou jasnost zakrylo,
10 litujíc svého Pána,
jako by s matkou kvílilo,
nechtíc dát světla zrána,
měsíc oblekl roucho černý,
tvář svou zastřel temností,
15 hvězdy své zlaté lucerny
zakuklily čerností. /

[3] Pláče matka, pláče nebe
Ježíše pohřbeného,
snad miní, hříšníci, tebe
20 pohnouti nevděčného;
plačte s matkou, naříkejte,
vy nebeské lucerny,
jak můžete pláč osvědčujte,
stůjíte v té barvě černý.

[4] 25 „Jedinkou hledaje ovci
od stáda odcizenou,
pracoval ve dne i v noci,
byť vynášel stracenou;
procházel hory, doliny,
30 lesy pusté, oudolí,
pole, široké roviny,
byť ji spatřil kdekoli.

[5] A sotva ji byl nalezl
s svou tak obtížnou prací,
35 neb i ta místa prolezl,
kde zvěř bydlí a ptáci,
a hned jeho obskočili
lví, nedvědí a vlci,
své tlamy naň otevřeli,
40 byť jej pozřeli s mocí.

[6] Sem i tam postrkovali,
až k zemi porážíce,
vlasy z hlavy, brady rvali,
ukrutně jej bijíce, /
45 jednáč po zemi smejkali,
po trní a bodláci,
brázdy nim v zemi dělali,
bohaprázdní voráci.

[7] Ach, vlci prázdní litosti,
50 zůřiví nedvědové!
Lvové plní zůřivosti,
ukrutní tygrisové!
Ach jakou žalost činíte
mně a mému dítěti!
55 Kyž aspoň na to pomníte,
co jest křivdu trpěti!

[8] Popatřte na jeho léta,
sílu a krásné vlasy,
neni-liž ze všeho světa
60 té nejpřednější krásy?
Z hrdel vašich jej propusťte,
ať jej na svůj klín vložím,
matce ztrápené dopusťte,
nechť se s nim v hrob položím.

[9] 65 Nemůž-li pak jináč býti,
 mne se raději chopte,
 mne můžete jak chcete bití,
 jen co mluvím, pochopte;
 toliko odpusťte mému
 70 nejmilejšímu synu,
 nebť jest neškodil žádnému,
 aniž má jakou vinu. /

[10] Jak můžete s tou zůřivostí
 k němu přistupovati,
 75 jestliže jeho milosti
 chcete považovati,
 jeden punkt jeho milosti
 byť byl vás v srdce ranil,
 byl by vaše zůřivosti
 80 v pouhou lásku proměnil.

[11] Musili jste tehdáž jistě
 s smyslem se pominouti,
 když jste naň v patrném místě
 směli bitím sáhnouti,
 85 aneb jste pro zaslepení
 tvář jeho neviděli,
 v vaší zlosti rozníceni
 ctnost jeho pomijeli.

[12] I ty, smrti, pravdu mluvíc,
 90 musilas slepá býti,
 že nedbajíc na krásu nic
 smělas jeho zabítí?
 Sic kdybys byla spatřila,
 jaká jde z něho záře,
 95 byla bys šíp odvrátila
 i luk od jeho tváře.

[13] Ach, synu! Synu jediný,
 krev z krve těla mého!
 Nebe, země mně soužený
 100 skloňují ucha svého, /
 když volám ve dne i v noci
 „Ach, ach! Synu můj milý!“,
 pokud jen trvají moci,
 stále mé srdce kvílí!

[14] 105 A snad by smutku ubylo,
 snad by žalost ulehla,
 kdyby tě oko spatřilo,
 já se na tě spolehla;
 kdybych tebe složeného
 110 na svém lůnu viděla,
 spíše by z zarmouceného
 srdce tesknost zmízela.

[15] Ach když jsem tě dosáhnouti,
 když jsi umíral, mohla!
 115 Nebyl bys se mohl vyhnouti,
 abych tě neobsáhla;
 byla bych jistě přitáhla
 tvůj duch poslední k sobě,
 mýma rty k tvým ustům sáhla
 120 líbajíc líce tobě.

[16] Byla bych jistě tvou duši
 v své srdce přivábila,
 byť v něm co v nějaké skrejšší
 do tvé vůle pobyla,
 125 tak bych se byla spojila
 s tebou a tak svázala,
 že bych se neodloučila,
 byť mi pak smrt kázala. /

[17] Viz mne v tomto mém truchlení,
 130 ó nebe vyvejšené!
 Viz smutné matky upění,
 slunce bleskem oděné!
 Vizte, hvězdy, viz, měsíci,
 můj pláč a hojné slzy,
 135 pomozte matce plačící
 syna želeťi brzý.

[18] Ač pláči, ač smutně kvílím
 pro zabitého syna,
 a k tomu nejvíce cílím,
 140 bych jej vzala do klína,
 však té mé slušné žádosti
 nemohu být oučastná,
 ach, toť mi množí žalosti,
 že nemám být tak šťastná!

Amen.“
 (Str. 284—289)

SMUTNÉ PASTÝŘSKÉ
ROZMLOUVÁNÍ, KDEŽ DVA
PASTÝŘI, DAMON A HALTON,
SMRT KRISTOVOU POD OSOBOU
DAFNISA OBŠÍRNĚ
OPLAKÁVAJÍ

Touž notou.

*Smutné Pastýřské Rozmlou-
vání: Kdež dva Pastýři/Damon
a Halton Smrt Kristovou pod
Osobou Dafnisa obšérně
oplaťavaji. Touž
Notou.*

[1] Nedávno se spolu sešli
dva výborní pastýři, /
Damon a Halton, když vešli
na louku po večeři:
5 Damon vzav svůj kolovrátek
žalostně intonoval,
Halton vida ten začátek
housličky tak štymoval.

Damon:

[2] „Slavičku, lesní ozdobo
10 libezné vejmluvnosti,
sladkého spěvu nádobo,
hlase nočních temností,
proměň tvou notu veselou
v žalostnou melodiji,
15 plač Dafnisa myslí celou,
již skonal svou pašiji.“

Halton:

[3] „Ano k nebi zhůru zletě
ptactvu hlásej v povětří,
že Dafnisa v mladém květě
20 na smrt vydali lotří,
a již mrtvý v hrobě leží,
ať s tebou k hrobu letí,
a jak umí hlasy touží
jeho nevinné smrti.“

Damon:

[4] 25 „Již, již se ouprkem valí
rozličných ptákův množství, /
již se ku hrobu přibráli
ti vinšovaní hosti:
vítejte, mnoho žadaní,
30 Bohu milí spěváci,
tu vaše smutné spívání
veďte, a truchlou práci.“

Halton:

[5] „Dafnisa želte krásného,
Dafnis tu pohřben leží,
35 jeho litůjte samého,
smrt jej má v své loupeží.
Spívejte velcí i malí
s příslušnou horlivostí,
a v tom lkání buďte stálí
40 s největší bedlivostí.“

Damon:

[6] „Ej hle již pysky zostřují
malí i velcí ptáci,
již se na hrob posazují
povětrní spěváci:
45 Dafnisa želet krásného
již smutně začínají,
ukrutně z mordovaného
truchle oplakávají.“

Halton:

[7] „I ty stříbrné labutí
50 právě sněžné bělosti /
svěsující své perutí
chystají se k žalosti;
hlasy truchlé vydávajíc
55 v slzích svých skoro splejvajíc
u hrobu ponocují.“

Damon:

[8] „Dafnise, slávo pastýřův,
plný vzláštní sličnosti,
ozdobo slavných rytířův,
60 příklade mravných ctností,
ach kdož jest tě v hrob uvedl,
kdož jest byl tak nevážný?
Že tě na skázu přivedl,
kdož byl tak bohaprázdný?“

Halton:

[9] 65 „Plačte jej, studně, potoci,
sem tam se rozlívejte,
vemte si řeky k pomoci,
Dafnisa pozelejte.
Plačte jej, polné roviny,
70 plačte jej, louky květné,
skály, hory i doliny,
i vy, zahrady štěpné.“

Damon:

[10] „Kdož bude jeho užívat
dulcián a housličky? /
75 Kdo, jak on, tak libě zpívat
rozmanité písničky?
Kdo se z tisícův vydaří,
jenž by jej v umělosti
mohl zastát? A jeho tváří
80 se vyrovnat v sličnosti?“

Halton:

[11] „Kdož bude jeho ovčičky
a kdo beránky pásti?
Kdo jim zelené travíčky
někdy za jesle klásti?
85 Kdož kulhavé uzdravovat?
Kdo slepým zrak navrátí?
Kdo nemocné navštěvovat,
kdo jich bolest ukrátí?“

Damon:

[12] „Z jeho milé přítomnosti
90 měly radost ovčičky,
z otcovské opatrnosti,
v bezpečnosti jsouc vždycky:
kdož nyní hojit churavé,
kdož mdlé bude zdvíhati?
95 Kdož napravovat kulhavé,
kdo padlým spomáhati?“

Halton:

[13] „Když přišel Dafnis do pole,
vše radostí plesalo, /
jemu vstříč stádo spanilé
poskakujíc běhalo;
100 i ty chromé obcerstvěly
s jinými vstříč běžící;
ach jak jsou nyní zemdlely
v žalosti trvající!“

Damon:

[14] 105 „On při svém příchodu k stádu
libezně prospěvoval,
čině tu rozkošnou vnađu
i slunce zastavoval,
nejednou jej měsíc slyše
110 v běhu svém se zastavil,
větrové foukali tiše,
jak on svůj hlas představil.“

Halton:

[151] „Buď že večer aneb zrána
Dafnis na louky přišel,
115 hned všecka kvítí skloněná
zas povstávají našel,
hned růže byly pěknější,
jak na ně Dafnis vstoupil,
trávy než šarlat měkčejší,
120 jak na ně on nastoupil.“

Damon:

[161] „Kde nejlepší pastvy byly,
tam on své ovce vodil, /
a byť se v žízní napily,
mezi vody provodil.
125 On je krmil, on napájel
s velikou pečlivostí,
on je čistil a proháněl
skrz řeky s šetrností.“

Halton:

[171] „A že jedinou znamenal
130 od stáda se loučící,
devadesát devět nechal
na louce se pasící:
tu jednu odběhlou honil,
až ji dopadl pracně,
135 tu svá ramena naklonil,
byť ji nesl k stádu šťastně.“

Damon:

[181] „Povětrí zbouřené touží,
že Dafnisa neslyší,
oblaci se smutkem souží
140 a s deštěm slzy mísí:
slunce se dokonce skrylo,
že Dafnisa nevidí,
jak by jej želeti chtělo,
když ho neželí lidí.“

Halton:

[19] 145 „I ty louky i to kvítí
svůj smutek dokazují, /
když svou libeznost měniti
v kyselost ukazují:
dobytek velký i malý,
150 ač jest trávy v hojnosti,
aby svůj pláč znáti daly,
nic nejedí v lačnosti.“

Damon:

[201] „Ach paste se jen a jezte,
ač často napomínám,
155 hlad vám škodí, o tom vězte,
neb vás lačné znamenám;
však se předce žádná nechce
ovce k pasuňku míti,
aniž kráva co jísti chce;
160 všecko volí kvíliti.“

Halton:

[211] „Mý ovce, i ty mý kozy
jsou plné truchlivosti,
aniž se víc smrti hrozí,
jenž můž pojit z lačnosti:
165 neb když by se pásti měly
a lačnost zapuditi,
leží, jak by nelačnely,
nechtíc na pastvu jíti.“

Damon:

[221] „Maří i velcí potoci,
170 řeky, i pramínkové, /
běh svůj konajíc dnem nocí
rychlí Boží poslové,
před sluncem se ukrývají
do hor utíkající,
175 s křovin sobě pláště tkají
slzy příkrývající.“

Halton:

[23] „Větve smutkem obtížené
k zemi se nakloňují,
listí nedávno zelené
180 již pro bledost spadují;
moc jich a síla uvadla,
duše právě zemděla,
šťáva z vnitřnosti vypadla,
všecka krása zmízela.“

Damon:

[24] 185 „Kvítkové se k zemi chýlí
všecky barvy zbaveni,
majíc po maličké chvíli
přijít na skažení;
an málo před tím v pěknosti
190 nebi podobní byli,
ach jak jsou té své sličnosti
pro žalost brzce zbyli!“

Halton:

[25] „Pole ourody zbavené
žalost svou osvědčuje, /
195 bleskem slunečným zraněné
skázu svou ukazuje;
louky své barevné šaty
již větším dílem svlekly,
ty prymy a květy zlatý
200 jinam s vodou utekly.“

Damon:

[26] „Stromové velkou litostí
dolu se naklonili,
jak by z přílišné žalosti
k zemi padnout minili;
205 již ty své zelené krásy
všickni skoro pozbyli,
již ty kadeřavé vlasy
z sebe chtící složili.“

Halton:

[27] „Já pak když na tě vzpomínám,
210 Dáfnise můj jediný,
a tvé bídy připomínám,
nemám tiché hodiny,
jen kvílím stále a pláči
vylévající slzy,
215 ten mne nápoj v žízní smáčí,
ten chléb jídám v té nouzi.“

Damon:

[28] „Co chceme víc naříkati,
Haltone, můj příteli? /
Já své housle roztřískati
220 miním, ať víc neželi;
večer se již přibližuje,
ovce domu hnát velí,
slunce k západu směřuje,
čas jest, bychom přispěli.“

Halton:

[29] 225 „I mně se již naštipily
mé hlasité pišťaly,
jako by již dost kvílily,
samy se rozpukaly;
domu, domu, mé ovčičky,
230 k pokoji pospíchejte,
i vy, jehňátka maličká,
za matkami chvátejte.“

Zavírka:

[30] Ták ti dva dobří pastýři
Dáfnisa litovali,
235 jehož nevážní mordýři
ukrutně zmordovali;
tak nebe, měsíc i slunce,
tak jsou hvězdy toužily,
když jsou jeho, se divíce,
240 k hrobu nesti spatřily.

131 **Tak Dafnisa nebeského
stvoření lítovalo,
když ukrutně zabitého
na kříži spatřovalo; /**

245 **byť tě, člověče, pohnulo
k spasitelnému pláči
a skutkem připomenulo,
kdo pro tě trpět ráčí. Amen.**

(Str. 289–300)

KŘEŠŤANSKÁ DUŠE
ROZPRÁVÍ O KŘÍŽI
A RÁNÁCH KRISTOVÝCH

Křesťanská Duše rozpráví o
Kříži a Ranách Kristových.

1.
Eja sto fráte Káň Svate
Bednát t Kufám gednát t Rohám/

Ge ji se sy předsládám/
Nědy t Do tu připadám/

D má t j ji . genj na Kříži

Zá stá wás za wě se ná/

Zwými Hřeby chce j potřeby

302.
Má Du se. býť raněná.

11) Častokráte rány svaté
Ježíše si předkládám,
jedenák k rukám, jedenák k nohám,
někdy k boku připadám, /
5 o má tíží, jenž na kříži
zůstáváš zavěšená,
tvými hřeby chce z potřeby /
má duše být raněná.

12) Nechci býti ani žiti
10 bez tvého obranění,
jen tvé luky z pravé ruky
vystřeluj bez prodlení;
to bodláčí, jenž tě tlačí,
ty hřeby tě souzící
15 vyhoď na mne, nechť jsou ve mně
napotom vždy vězící.

13) Žádné špice ostré sice,
žádné kopí, jehlice
tak nezraní tou svou zbraní
20 mé oudy, a mé srdce,
jako kopí, jenž se topí
v krvi Ježíše mého,
jako trní, které strní
v hlavě a mozku jeho.

14) 25 Nejvíc šetřím, stále patřím
na pět pramenů jeho, /
jenž krev líjí a nás mýjí
od hříchu všelikého.
Ze všech oudův jako z proudův
30 krev se prejšťí bohatě,
jak by můj Pán, na smrt vydán,
oblečen byl v šarlatě.

15) Z boku plynou, krůpěje jdou
červené co korály,
35 mezi nimi kanou k zemi
vody jako křišťály.
O studnice, jdouc od srdce
plná perel, korálů!
Zdržuj tok svůj i drobet stůj,
40 blíž se ke mně pomalu.

16) Tuť u tebe dole sebe
posadím pod nohami,
bych se obmyl a očistil
krvavými vodami;
45 ač jsou mé sic rány nejvíc
od starosti zatekly,
však se zhojí, jak by tvojí
na ně proudové tekli.

17) Blízko noh tvých, hříšným platných,
50 svých hříchů želet budu,
oči obě nohy tobě
vodami smáčet budou:
tak nahradím, zas dosadím,
co vyjde krve z tebe, /
55 na tu lázeň, pravou kázeň
můž se diviti nebe.

18) Již jest země dosti zřejmě
od krve pokropená,
ach ulevte! Studně, stůjte,
60 ať nehynie ta cena!
Již mé oči hojně pláčí,
již líce polívají,
tak se derou, k nohám berou,
až i na zem padají.

19) 65 K svatým rukám, k jejích mukám
vyšly mnohá upění,
tak ulevím a oblevím
všecka jejích trápení:
tím chládečkem, tím větríčkem
70 schladím vroucnost bolesti,
pot vysuším, horkost zruším,
jenž přidává těžkosti.

10) Ač tak vzdychám, pláči a lkám
a trvám v tom upění,
75 však to vidím a se stydím,
že dostatečné není:
neb množství rán, jež nese Pán,
mé srdce přemáhají,
má vzdychání, pláč a lkání
80 pro mdlobu přestávají.

[11] **Mezi špice ostré sice**
mé srdce skrýt se chtělo, /
byť v koruně jako v trůně
odpočinutí mělo;
85 již tam vešlo, již i našlo
v trní místečko sobě,
se kochalo a se zdálo,
že tam strvá v své mdlobě.

[12] **Však malý zas pominul čas,**
90 an srdce k boku žádá,
při tvém srdci, ó Ježíši,
svého pokoje hledá;
u těch dveří se důvěří,
že je vrátným učiníš,
95 tuť bydleti chce a bdíti,
pokud ty neproměníš.

[13] **O čistotná schránko ctnostná**
všech Bohu milých srdcí!
V tobě žiti, s tebou býti
100 dej mé duši dychtící;
tu své bydlo, milé sídlo
ať má na časy věčné,
pod tím stínem, lásky trůnem,
najde místo bezpečné.

[14] 105 **U té brány levé strany**
mé srdce bude bdíti,
a po bdění v unavení
odpočinutí míti.
Tu plesati a zpívati
110 někdy bude libezně, /
po plesání a zpívání
pospí někdy lahodně.

[15] **Protož dávám, odevzdávám**
je z cela, Pane, tobě,
115 trním, hřeby, tvými erby,
bys je znamenal sobě;
tak raněné, ozbrojené
bude moci obstáti,
proti zlosti, nepravosti
120 vítězně bojovati. Amen.

(Str. 300—306)

XLVII

ECLOGA ANEB PASTÝŘSKÉ
ROZMLOUVÁNÍ O KRISTU
UKŘIŽOVANÉM, POD OSOBOU
DAFNISA VÝSVĚTLENÉ,
PŘÍKLADEM MLADÉHO ZVÍŘETE
OD MYSLIVCE ZABITÉHO
A NA DUBĚ ZAVĚŠENÉHO

Může se zpívati touž notou.

*Ecloga aneb Pastýřské Roz-
mlouvání o Kristu ukřižovaném /
pod Osobou Daffnisa vysvětlené /
Příkladem mladéh Zvířete od My-
slivce zabitého a na Dubě zavěše-
ného. Může se zpívati
touž Notou.*

11) Brzy zrána, jak žádaná
slunečná světlost vzešla
a noc tmavá svého práva
víc na světě nenašla,
5 pojma střely s lukem, celý
šel jsem po myslivosti, /
v tom náhodou, ne s mou škodou
ranil jsem zvěř v rychlosti.

12) Bylo v houští co na poušti,
10 tak zavisla na dubě,
z jejichžto rán hned ze všech stran
krev se přejstila hrubě:
přišli k tomu jdoucí z domu
mně známí tovaryši,
15 jak Palaemon, tak Phidaemon,
v muzice nejzběhlejší.

13) Řekl jsem k nim: „Co vám povím?
Kdo pěkněji zahraje,
toho bude zvěř na dubě,
20 která visí u kraje:
protož sobě hned v té době
spravte vaše housličky,
ať libě zní v houští lesní
všelijaké písničky.“

14) 25 Sotva jsem to vyřek všecko,
a hned se k tomu mají,
housle berou rovnou měrou,
k muzice se chystají;
Palaemon sic, v tom zběhlý víc,
30 nejprve hráti začal,
však hned za nim libým zněním
Phidaemon kráčet počal. /

Palaemon:

15) Palaemon dí: „Mně se vidí,
kdo jest to zvíře zranil,
35 že měl srdce nedvědice,
an se z toho nehanbil;
ten luk, střely příliš smělý
musily jistě býti,
jenž jsou srdce toho srnce
40 mohly tak proraziti.“

Phidaemon:

16) „Milé zvíře, žes pastýře
snad při sobě nemělo,
tak jsi bídně a nevlidně
skrz střelce oněmělo!
45 Ukrutný byl, kdo tě ubil,
ans nic neprovinilo,
anižs komu v jeho domu
co škoditi minilo!“

Palaemon:

[71] „Na tě hledě v té tvé bídě
50 na Dafnisa vzpomínám,
jeho bití a zabití
nevinné připomínám.
V těch tvých ránách, smrti bránách
jeho rány spatřuji,
55 v tvých modřinách, rozsedlinách
jeho muky spytuji.“ /

Phidaemon:

[81] „Zdá mi se tak, a ne jinak,
když tě zraněné vidím,
že na mého ztrápeného
60 právě Dafnisa hledím;
jemuž lotří kříž v povětří
strašlivý připravili,
a naň jeho nevinného
ukrutně přirazili.“

Palaemon:

[91] „O srnečku na dubečku
65 od rány zavěšený!
Krev vylíváš a umdlíváš
ode všech opuštěný!
Již krev ušla, duše vyšla
70 ven s krví vytlačená,
již tvou krví tráva, dříví,
i zem jest dost smáčená.“

Phidaemon:

[101] „Tak ukrutně, tak urputně
Dafnis na dřevě hyne,
75 tak krev z něho zraněného
a život s krví plyne.
Jeho rány, bok proklaný
mé srdce mi probíjí;
jeho smutky a zármutky
80 ztrápeného zabíjí.“ /

Palaemon:

[111] „Z tvého těla již jest z cela
krev, srnče, vycezená,
po všem dřevě již se leje
všudy barva červená:
85 již jest veta, již tvá léta
mladistvá tu dokonáš,
u tvých očí smrt se točí,
dříve než miníš, skonáš.“

Phidaemon:

[121] „Ze všech oudův jako z proudův
90 Dafnis ven krev vylívá,
všecko barví, tak mu zdraví,
tak i život zemdlívá.
Není místa, jest věc jistá,
na všeckém jeho těle,
95 byť zbarvené, zčerveněné
nebylo krví cele.“

Palaemon:

[131] „Jsi zbarvený a červený
vnitř i zevnitř, srnečku,
však že se již smrt loudí blíž,
100 bělíš se pomaličku.
Již rty blednou, všechny vadnou
od smrti obklíčeny,
již přestává jejích barva,
již jsou co usmrceny.“

Phidaemon:

[141] 105 „Ač jest skropen Dafnis všeckem
červenou barvou všudy,
však od smrti, jenž jej škrtí,
nabývá barvy bledý.
Již odchází a zachází,
110 Dafnise, tvá okrása,
již jest padla a uvadla
jako od větru řása.“

Palaemon:

[151] „Sem, ptáčkové, slavíčkové,
pěnkavy i hrdlice,
[115] stehličkové i čížkové,
sleďte se, i pěníce;
vůkol tudy sednouc všudy
smutné písně zpívejte,
žalost vaši, bolest naši
[120] vší zemi znáti dejte.“

Phidaemon:

[161] „Vás pak nejvíc, lidé, zůvíc
sem přijítí žádáme,
k tomu pohřbu, k tomu hrobu,
vašich slzí čekáme;
[125] tuť plakati, stále lkáti
na vás rozumné sluší,
kdež na dřevě opravdově
Dafnis vypouští duši.“ /

Palaemon:

[171] „Již se valí hrubí, malí
[130] k pohřbu zvaní ptáčkové,
již sedají, již se mají
k toužení spěváčkové,
ej již kvílí k mému cíli,
až srdcem pohybují,
[135] jejich lkání, naříkání
ve mně žalost vzbuzují.“

Phidaemon:

[181] „Kdož nevidí, jak se lidí
sem velký počet valí,
staří, mladí jdou sem rádi,
[140] vesměs hrubí i malí,
aby lkáli, oplakali
smrt Dafnisa milého,
jej pohřbili, v slzích zmyli
do hrobu složeného.“

Palaemon:

[19] 145 „Když zraněné, usmrčené
toto zvíře spatřuji,
zahynutí a zabití
Dafnisa rozvažují:
jeho pamět jest mi podnět
[150] srdečného kvílení,
pro něj v smutku a zármutku
živ budu a v truchlení.“ /

Phidaemon:

[20] „Já sebe sám, i to, co mám,
v smutný oděv obleku,
[155] cink, pišťaly, housle malý
černým sukнем povleku:
smutně hráti, truchle lkáti
budu Dafnisa mého,
jeho muky, jeho půtky
[160] vypravovat samého.“

Závěrek:

[21] Tak jsou hráli a spívali
tito dva muzikanti,
že rozeznat nebylo, znát,
kdo by měl základ bráti:
[165] oba dobře to své hoře
jistě vypravovali,
oba hodní, byť vejchodní
za to perlu dostali.

[22] Jejich lkání, naříkání
[170] nad srdcem a Dafnisem
učí lkáti a plakati
tebe nad tvým Ježíšem;
neb to čině skutkem pilně
mzdu vyzejskáš konečnou,
[175] když okřivat a oplyvat
budeš radostí věčnou. Amen. /

(Str. 306—313)

XLVIII

ECLOGA ANEB PASTÝRSKÉ
ROZMLOUVÁNÍ, KDEŽ DVA
PASTÝŘÍ, DAMON A HALTON,
S ROZLIČNÝM PODOBENSTVÍM
A VYMYŠLENÍM
O UKŘÍŽOVANÉM A ZASE
VZKŘÍŠENÉM JEŽIŠI POD
OSOBOU DAFNISOVOU JEDNAJÍ

Ecloga aneb Pastýřské Roz-
mlouvání / kdež dva Pastýři / Da-
mon a Halton s rozličným podo-
benstvím a vymyšlením o ukřižo-
vaném a zase vzkříšeném Ježi-
šy / pod Osobou Dafniso-
van jednají.

1. Halton.

Damone přebněj ož do bo
Pravá Dvěnj Ná de bo/

Všech Pa stý řád vyborůch
Hlase ze řád pozorůch/

Dejme se do ver šso wá nj

W tomto hlu bo sem Hagi/

Difny so wá Smrt a štání

Ma te ry gi nám dagj.

Halton:

[1] „**Damone, přední ozdobo**
všech pastýřův výborných,
pravá umění nádobo,
hlase lesův pozorných, /
5 **dejme se do veršování**
v tomto hlubokém háji,
Dafnisová smrt a lkání /
materiji nám dají.“

Damon:

[2] „**Haltone, reku spanilý,**
10 **muzikante výborný,**
jenžs nedávno v malé chvíli
věnček vyhral ozdobný,
staň se tak, jak ty chceš míti:
kříž buď náš cíl, i důvod,
15 **na němž chtěl Dafnis umříti,**
lásky pastýřské původ.“

Halton:

[3] „**Jednu ovci nestříženou**
z plemena obecného,
zběhlou z stáda a stracenou,
20 **z ovčince velikého,**
vím, žeť jest Dafnis hledaje
dost těžkosti podstoupil
a na těžkost nic nedbaje
ji od smrti vykoupil.“ /

Damon:

[4] 25 „**Viděl jsem unaveného,**
an chvátá za tou ovčí,
od deště z cela mokrého,
byť ji nesnědli vlci,
a v tom ji zas uchvácenou
30 **na svá ramena vložil,**
a se s ní již nalezenou
na kus dřeva položil.“

Halton:

[5] „**Když jsem z cesty unavený**
ondy zlačněl a zemdlel,
35 **Dafnis láskou naplněný**
mne nakrmíti nedlel;
vystoupil na strom palmový,
z něho házel ovotce,
k tomu spíval písně nový,
40 **byť jedly s chutí ovce.“**

Damon:

[6] „**Přijda já z cesty daleký**
chtěl jsem do domu vjíti,
kde bych víno všelijaký
mohl červené najíti:
45 **bylo mi hned k ‚Červenému**
beránku‘ ukázáno,
tuť jest mi tak žižnivému
nejlepší víno dáno.“ /

Halton:

[7] „**Když se jaro navrácuje**
50 **v pěkných šatech zelených,**
on pět růží vysazuje
na svém těle rozkošných;
z nich vonnou působí kytku
k našemu občerstvení,
55 **kdož k ní voní, tenť užitku**
nabývá v unavení.“

Damon:

[8] „**Dafnis, tvé růže červené**
shazůj mi dolu z kříže,
těmi se srdce zraněné
60 **zase uzdravit může:**
těmi se horkost škodlivá
lásky světské můž zhasit,
z nich se samých chut nabývá.
jenž může duše spasit.“

Halton:

[9] 65 „Jak se léto ozdobuje
také kvítky malými,
tak se Dafnis ozdobuje
růžemi subtylnými:
od hlavy až do šlapějí
70 nezčíslné se spatřují,
nad balšam mnohem vonnější
vše vůkol naplňují.“ /

Damon:

[10] „Na té louce rozšířené
plno bodláčí bylo,
75 ješto ovce neskušené
často těžce ranilo;
Dafnis plný smilování
bodláčí z louky snášel,
pro přílišné milování
80 je na hlavě vynášel.“

Halton:

[11] „Ač jej ostrá trní sice
ukrutně popíchala,
však předce jeho pravice
dost růží natrhala,
85 z těch růží jemu korunu
na hlavu postavila,
když na tom křížovém trůnu
jej láska posadila.“

Damon:

[12] „Nedávno z velké horkosti
90 v žízeň jsem těžkou padl,
Dafnis vida mne v těžkosti
k studnici mne přivedl,
ta se na vrchu prejštíla
Golgota tak nazvaném,
95 mne pohodlně občerstvila
v unavení přílišném.“ /

Halton:

[13] „Mne těž zemdlela zimnice,
všecky oudy potřela,
v tom Dafnis na mne patříce
100 hned platné líky dělá;
nebo jak jsem jich zakusil,
rychle jsem zčerstvěl zase,
cvičný to doktor být musil,
zhoje v tak krátkém čase.“

Damon:

[14] 105 „Ach slyšte, lidé pocestní!
Vás se nejvíc dotýká,
vězte, žeť mordýří zlostní
nevinného poutníka
na té cestě postihnouce
110 Dafnisa obloupili,
a potom těžce tepouce
nevážně usmrtili.“

Halton:

[15] „Jako když my naše ovce
letním časem stříháme,
115 že z nich nižádná nerepce,
to v skutku znamenáme,
tak když Dafnisa svlikají
z jeho šatův a roucha,
ač mu v tom křivdu dělají,
120 on jich mlče poslouchá.“ /

Damon:

[16] „Jako když ten nikdy sytý
vlk ovce zuby raní,
všecky leží jako zbitý
beze všeho stejskání,
125 tak Dafnis těžce zraněný
od katanův ukrutných
trvá mlče bez proměny
v těch bolestech urputných.“

Halton:

[17] „Jako pták když se v povětrí
130 vysoce k nebi vznáší,
kdož na něj bedlivě šetří,
nohy, křídla roznáší,
tak Dafnis, jsa vyzdvížený
do povětrí na kříži,
135 ruce, nohy roztaženy
drží s svou velkou tíží.“

Damon:

[18] „Jako když ráno povstává
slunce z odpočínutí,
červenou barvu vydává
140 při svém prvním pohnutí,
tak Dafnis, a mnohem více,
od svých rán se červená,
všecko tělo, i to líce
145 jsou od krve zbarvená.“ /

Halton:

[19] 145 „Hádejte, milí pastýří,
kdo v povětrí zabítý
umírá v hlubokém moři,
krvotokem zalítý!
Dafnis na kříži zraněný
150 zdaž v povětrí nehyne?
V krvi všecek potopený
zdálíž v moři netone?“

Damon:

[20] „I mně povězte, pastýří,
kdo se v moři potápí,
155 a však jej hůř než mordýří
žížeň ukrutná trápí?
Dafnis u prostřed trápení
chce víc a víc trpěti,
zdaž to velká žížeň není,
160 již nelze uhasiti?“

Halton:

[21] „Ještě jedinou pohádku
na tě, Damone, vydám:
Kdo na svou naříká muku,
však se raduje bídám?
165 Dafnis, žádá zproštěn býti
v zahradě od trápení,
však na kříži žízní mítí
ještě větší tryznění.“ /

Damon:

[22] „Mně se ondy přitrefila
170 věc hodná podivení,
hodná byť vyrytá byla
pro pamět na kamení:
lité vlk mi byl udávil
beránka mladistvého,
175 ten v malé chvíli zas obžil,
stál jsem hledě na něho.“

Halton:

[23] „Já jsem pak hrozen červený
vypresovaný viděl,
všecek všudy vysušený,
180 když jsem na hůru hleděl:
a ej hle po malém čase
(sotva tři dni minuly)
rozkvětl pěkněji zase,
že se mnozí divili.“

Damon:

[24] 185 „Já jsem kdys o ptáku slyšel,
nevím, jak se jmenuje,
snad by se v krajině našel,
jenž sluje Arabije:
ten se sám do ohně klade
190 a tak na prach spaluje,
však brzy zas tělo mladé
sobě odtud formuje.“ /

Halton:

1251 „Tvoji, Damone, veršové
mou mysl občerstvili,
195 tvoji středoví zpěvové
krev všecku obnovili:
já však mými housličkami
ještě ti předku nedám,
rozličnými písničkami,
200 kdo jest vítěz, zohledám.“

Damon:

1261 „Můj Haltone, tvá muzika
nic mé neustoupila,
neb libezného slavíka
v pravdě vypočetnila;
205 nemáme se oč hádati,
oba jsme hodní chvály,
oba můžeme žádati,
byť se nám věnce daly.

Amen.“ /

(Str. 314–324)

XLIX

ECLOGA ANEB PASTÝŘSKÉ ROZMLOUVÁNÍ O KRÍŽI A Z MRTVÝCH VSTÁNÍ KRISTOVÉM, KDEŽ CO PASTÝŘ DAMON ŘEČENÝ O SVÉM PŘEDSEVZETÍ JEDNÁ, TO HALTON, DRUHÝ PASTÝŘ, DUCHOVNÍM SPŮSOBEM VYKLÁDÁ

*Ecloga, aneb Pastýřské Roz-
mlouvání o Kříži a z mrtvých vstá-
ní Kristově, kdež co Pastýř Da-
mon řečený o svém Předsevzetí ge-
dná, to Halton druhý Pastýř
Duchovním způsobem
vykládá.*

[1] Dnes se z háje zeleného
potok hlučný vyvalil,
pára šla nahoru z něho,
jak by se u vnitř páčil:
5 neb trefivši na kamení,
že mu neustoupilo,
vydával hojně hlučení,
až v poli slyšet bylo.

[2] Sotva jsem se obveselil
10 při tom libém šustění,
přišed Damon se posadil
podle mne v zastínění,
za nimž i jiní pastýři
v malé chvíli přispěli,
15 svých ovcí pilní vartýři,
byť svou kratochvíl měli.

[3] Damon, Halton, oba mladí,
o závod zapiskali, /
všickni je slyšeli rádi,
20 jenž tu přítomní stáli:
co tu ptactva vůkol bylo,
přestalo hned zpívati,
jako by hlasu pozbylo,
chtějíc jich poslouchati.

Damon:

[4] 25 „Když se od prudké horkosti
preč zima zapudila
a zas jarní zelenosti
z mušení ustoupila,
pole se kvítím odívá,
30 louky, doly, zahrady,
všecko k životu okřívá,
pasou se ovce rády.“

Halton:

[5] „Když hříšník časně lituje
svých hříchův a svých zlostí,
35 ustydlé srdce skládaje
k rán Ježíše horkosti,
brzý se zase rozhřeje
a nabývá vroucnosti,
zas roste láska, naděje,
40 květnou všecky mocnosti.“

Damon:

[6] „Když se ptactvo po povětrí
161 do vůle prolétalo, /
ješto před tím leckdes ve kří
spokojené sedalo,
45 zas se dolu na zem zpouští
a na strom jak prv sází,
své libé hlasy rozpouští,
až se vůkol rozchází.“

Halton:

171 „Když se duše po marnosti
50 světské dost natoulala,
a v ní hledajíc radosti
darmo se pachtovala,
zas se k ránám Ježíšovým
navrací unavená
55 a se těší spěvem novým
vší těžkosti zbavená.“

Damon:

181 „Pokud to pernaté stádo
svůj spěv libý provádí,
i to mé vlnaté rádo
60 do pole k pastvě chodí:
kdo skusil, tenť dá za pravdu,
že i ty hloupé ovce
mají muziku za vnadu,
byť se napásly více.“

Halton:

191 65 „Když ten slavíček nebeský
na dřevě kříže zpívá, /
slyšíce ten hlas anjelský
hned má duše okřívá.
Ach jaké nabývá chuti,
70 jak se tou krví sytí!
Tu má své odpočinutí,
tu chce na věky býti.“

Damon:

191 „Již mne vpravdě omrzeli
město, krásní domové,
75 ač jsou v své pěknosti stkvěli
jako mnozí hradové:
vaše bydlo, ó pastýři,
již jsem sobě vyvolil,
bych s vámi, ovcí vartýři,
80 sobě slušně povolil.“

Halton:

111 „Dosti jsem se dlouho toulal
v tvém Babyloně, světe,
již jsem aspoň jednou skoumal,
jak se v něm kdo zaplete:
85 měj se dobře; tvé paláce
pro své potomky chovej,
v křížové bydlet zahrádce
jest můj oumysl celej.“

Damon:

121 „Když se bílé ovce pasou,
90 pod dubem odpočívám, /
hraje na housle s svou chasou
kratochvíle požívám:
slunce jasné chuť přidává,
svou září les maluje,
95 s zlatými koňmi postává,
s námi rádo obeuje.“

Halton:

131 „Já chtěje hříchu ujíti
pod kříž se uchýluji,
nebo tu milost najíti
100 sebe ubezpečuji:
upím, volám bez přestání:
Ach, Ježíši, se smiluj!
Tvému se těším zastání,
jen mi se neuchýluj.“

Damon:

141 105 „Když se slunce dolu chýlí
a do propasti vpadá,
i já domu hned v tu chvíli
pobízím mého stáda;
ten vinš toliko přidávám:
110 Ach, překrásné slunéčko!
Nyní ti noc dobrou dávám,
vrať se zase raničko!“

Halton:

[115] „Ach, Ježíši, světlo pravé!
Když se ty nám ukrýváš /
[115] a tvé papršky ohnivé
kamsi jinam vodíváš,
srdce naše v té temnosti
musí zármutkem vadnout,
a leč přispěješ v rychlosti,
[120] pro velké hoře padnout.“

Damon:

[116] „Když se tvrdé skály potí,
jako by plakat chtěly,
střílíc z svých žíl v čas podletí
vody co křišťál stkvělý,
[125] mé ovce žízníc horkostí
mají své občerstvení,
a poskakujíc s radostí
činí mně potěšení.“

Halton:

[117] „Když se voštípem otvírá
[130] tvůj bok, drahý Ježíši,
hojnost se krve vydírá,
až se tok její slyší,
tuť já co žíznivý jelen
k té studnici pospíchám,
[135] tuť činím truňček nejeden,
a z pouhé lásky vzdychám.“

Damon:

[138] „Když se slunce nakloňuje
a za hory zachází, /
den jasný v noc proměňuje
[140] a tmy na svět přichází,
lidé spolu i hovada
mají odpočínutí,
všeliký hřmot se ukládá,
sotva slyšet pohnutí.“

Halton:

[119] 145 „Když ty, Ježíši, umíráš
a co slunce zacházíš,
hroby zemřelých otvíráš
a z nich živé vyvádíš,
všecken svět ve tmách zůstává,
[150] lkaje smutné stvoření,
slunce se hořem zatmívá,
puká tvrdé kamení.“

Damon:

[120] „Když se již k odpočínutí
večir slunce oddává,
[155] měsíc, hvězdy k vstání nutí
a s nimi blesk vydává,
byť tím bleskem pána svého,
totiž slunce, zastaly
a za něho až do rána
[160] zemi osvěcovaly.“

Halton:

[121] „Tebe, Ježíši, mrtvého
(jakž jsme často slejchali) /
mazali z kříže sňatého
a v hrobě pochovali;
[165] a vůkol hrobu stojíce
tvojí s matkou plakali,
až tě na třetí den více
světlého vstát dočkali.“

Damon:

[122] „Když slunce z odpočínutí
[170] zase ráno povstává,
všecko se k jeho pohnutí
k nové práci oddává;
ovce se z ovčince hrnou,
jdou na pastvu s radostí,
[175] trávy urosené drhnou
za chládku do sytosti.“

Halton:

[23] „Když ty po třech dnech, Ježíši,
zase z hrobu povstáváš
a mnohem než prv světlejší
180 tvým se viděti dáváš,
zajaté z pekel vyvodíš,
obveseluješ smutné,
velkou tvým radost pusobíš,
rmoutíš židy ukrutné.“

Damon:

[24] 185 „Když tak slunce zrána hraje
a své papršky střílí, /
jdu za ovcemi piskaje,
maje v tom kratochvíli,
a říkám: Milé slunéčko,
190 dnes od nás nepospíchej,
zdržuj své koně maličko,
naše spěvy přeslychej.“

Halton:

[25] „Při Ježíše z mrtvých vstání
všecko stvoření plesá,
195 neslyšet více stejskání,
jasně svítí nebesa;
já nemoha zatajiti
tu mou srdečnou radost
musím ji spěvem zjeviti,
200 ačkoliv znám svou malost.“

Damon:

[26] „Ej nuže, moje housličky,
náležitě zpravené,
zazněte libé písničky,
jsouc k tomu natažené;
205 chvalte tu jasnost slunečnou,
ty jeho zlaté střely,
prokažte muziku vděčnou,
sama to vlidnost velí.“

Halton:

[27] „I ty, má harfo libezná,
210 dej se k tomu navesti, /
a pokudž chceš slout vítězná,
hleď to dobře dovesti;
chval Pána oslaveného,
nebf jest hoden vší chvály,
215 ať zní čest a sláva jeho,
jenž jest Bůh neskonalý.“

Zavírka:

[28] 220 Tak ti dva dobří pastýří
spolu koncertovali,
v muzice zběhlí rytíři
220 chvaly vypravovali,
až je slunce nakloněné
domu jít přinutilo,
a ovce dost nasycené
zavírat poručilo.
[29] 225 Nuž vy, jinší pastuškové,
jenž jste tu přítom byli,
té pře ušití svědkové,
obou přátelé milí,
230 palmy, olivy lámejte,
a věnce z nich přistrojte,
oboum na hlavy stavějte;
a tak je ctí opojte. Amen.

(Str. 325–334)

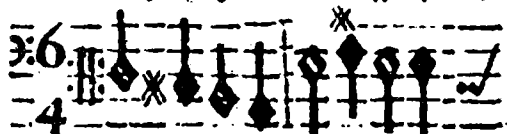
L

JINÁ ECLOGA,
KDEŽ PASTÝŘ DAMON
KRÁSNÉ VELKONOČNÍ LÉTO
A Z MRTVÝCH VSTÁNÍ
KRISTA PÁNA
VERŠOVNĚ VYPRAVUJE

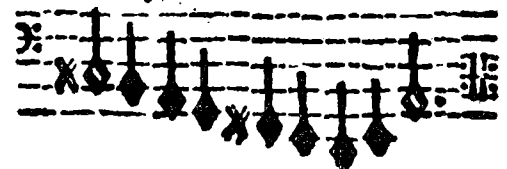
*Giná Ecloga, kdež Pastýř Da-
mon krásné Velkonoční léto / a /
mrtvých vstání Krysta Pána
Veršovně vypra-
vuje.*

Po dnech Velkonočních krásných
Vyhnali z Ovčincův šťastných

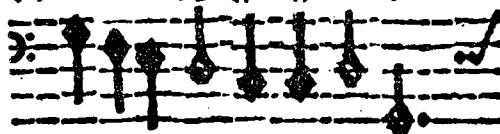

Dva Pastýři ra ni čo /
Na Pastvu své Stádečko /

Damon a Halton ře ře nj /

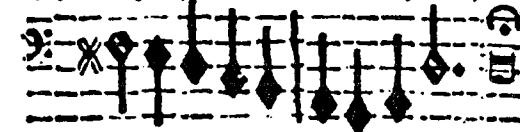

W letech ge šiz spanilých /

Damon hrál podle umění

Na Housličkách li bez nich.

- 111 Po dnech velkonočních krásných
dva pastýři raničko
vyhnali z ovčincův šťastných
na pastvu své stádečko, /
112 Damon a Halton řečení,
v letech ještě spanilých,
Damon hrál podle umění /
na housličkách libezných:

121 „Ej hle jak krásné slunýčko
10 papršky vystřeluje,
jak zas povstává raníčko,
a léto obnovuje,
všecko nabývá sličnosti,
co bleskem dosahuje,
15 hory, doly svou světlostí
co barvami maluje.

131 Ptactvo po noci přečkané
ostří své pilně pysky,
byť jich spívání slyšané
20 přešlo okršlek zemský,
sem tam se proletující
mají svou kratochvíli,
až k nebi se vznášejíce
chválí Boha z své síly.

141 25 Naše hovádka pitomá,
telátka a kravíčky, /
nechtějí dýl býti doma,
jehňátka i ovčičky,
všecko se za sluncem táhne,
30 všecko jej vidět žádá,
neb co jen bleskem zasáhne,
na to smutek nevpadá.

151 Zase spatřuji před sebou
tisíc beránek bílých,
35 zas jde, Damone, za tebou
tolik telátek milých;
o vítej, léto překrásné,
všemu stvoření milé!
Vítej, zemské oko jasné,
40 pastýřův kratochvíle!

161 Zase čistotnější vody
z hor se do dolů zpouští,
byť je kdo chce beze škody
užíval v lesní houští;
45 pramínkové vyskakují
radost ukazující,
ješto lkáli při pašiji
slzy vylévající.

171 Libě všickni potůčkové,
50 ješto se kolem točí,
z břehu vyskytlí proudové,
z nichž okřívají oči,
šustí, a louky svlažují
co křišťál se blýštíce, /
55 mrtvé trávy obživují,
tak Boha velebíce.

181 Ej hle zase borovice,
lipy, jedle, cedrové,
k nebi se pozdvihující
60 smrci i topolové
rostou bez míry všeliký
zelenaje se zhůru,
jak by skrz svůj zrost veliký
až k nebi táhli šňuru.

191 65 My také zas šnurujeme
naše v lese housličky,
a struny natahujeme
hrajíc libé písničky
Kristu, jenž jest ležel v hrobě
70 za tři dni pochovaný,
a zas dada život sobě
povstal slávou oděný.

1101 Pekelné brány stroskotal,
vysvobodil zajaté,
75 smrt přemoh, ďábla ukoval
pojma kořisti svaté,
a ještě před sluncem zrána
jako obr vítězný
z hrobu svou mocí povstana
80 zděsil žoldnýře hlásný.

1111 Jako ze sna probuzený
své lože zanechává, /
novou rychlostí vzbuzený
k běhu se odevzdává,
85 slunce, měsíc svou jasností
musí mu ustoupiti,
hvězdy té jeho sličnosti
musí se podiviti.

¹²¹ Tehdáž potřeba nebylo,
⁹⁰ byť slunce zrána vyšlo,
když jest se světlo spatřilo,
jenž by nikdy nezašlo,
onoť samo dostatečně
může svět osvítiti,
⁹⁵ ono samo užitečně
všecky tmy zapuditi.

¹¹³¹ Ono i času nočního
můž dost světla dodati,
byť měsíc, hvězdy vlastního
¹⁰⁰ blesku neměly dáti.
Ano jeho samé rány,
jež nad oblohou sází,
na vše všudy světa strany
světlé papršky hází.

¹⁰⁵ Aniž však má na tom dosti,
když tak svým milým svítí,
byť jim rozmnožil radosti,
dává se v nich najíti,
oni z jeho navštívení
¹¹⁰ jsou plní veselosti, /
jemu za své vykoupení
díky činí s vděčností.

¹¹⁵¹ Tobě, Kriste, vzkříšenému
tvoje upřímné dítky,
¹¹⁵ tak krásně oslavenému
plésajíc, činí díky.
Ano i ti beránkové,
i ta telátka v poli
skákají co jelínkové,
¹²⁰ když se pasou v oudolí.

¹¹⁶¹ A že tě obnaženého
v Velký pátek spatřili,
z svého zboží vlněného
rádí by tě přikryli;
¹²⁵ ale že jsi již pěknějí
slávou a bleskem odín,
budou za to veselejí
skákat několik hodin.

¹¹⁷¹ Ty jen, ó dobrý pastýři,
¹³⁰ jich nikdy neopouštěj,
byť jim hltaví mordýři
škodili, nedopouštěj.
Neb jsouce tak zachráněné
mohou bezpečně žiti,
¹³⁵ a tvé jméno oslavené,
jak mohou koliv, ctíti.

Amen.“

(Str. 335—341)

LI

NA DEN BOŽÍHO TĚLA
O NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTI
OLTÁŘNÍ

Na Den Božjho Těla / o Nejsvětější Svátosti Oltářní.

- ¹¹ Sem, sem, ó dcero sionská
ozdobně přistrojená,
tě miním, duše křesťanská,
tebe žádám ze jména,
⁵ pospěš rychle a nemeškej,
jest tu příčiny dosti,
tvého štěstí nezameškej,
pospěš k vzáctnému hosti.
- ¹² Dnes chce vzláště poctěn býti,
¹⁰ když z zrna pšeničného
chce na sebe oděv vzíti
(ach což to jest nového?),
chlebem za pokrm zůstává,
ač tu víc chleba není,
¹⁵ nebť Bohem být nepřestává,
aniž svou bytnost mění.
- ¹⁸ Sází se za stůl s dvanácti,
jim své tělo rozdává,
tak je před svým trápením ctí,
²⁰ a však celým zůstává;
bere chléb, bere i víno,
je v tělo, krev obrácí, /
komuž to nemá být divno?
Kdož postihne tu práci?
- ⁴¹
²⁵ Chléb se vidí, a však není
tu víc chleba žádného,
než jest hned po posvěcení
tělo Krista živého.

- Zdá se víno, však tu vína
³⁰ žádného více není,
ta jest mocnost Hospodina,
že se ty věci mění.
- ¹⁵¹ O Lásko! Kdož z nás vypraví
tvou velkou všemohoucnost?
³⁵ Kdo její sílu zastaví?
Kdo uhasí tu vroucnost?
Slovo věčné jedním slovem
chléb v pravé tělo mění,
víno v krev: chtě tím způsobem
⁴⁰ nám zříditi posílnění.
- ¹⁶¹ A aby vždy víc prokázal
k nám svou nestihlou lásku,
apoštolům svým přikázal
to činit na památku;
⁴⁵ tu moc jim zanechal vlastní,
ta trvá podnes ještě
při pravých kněžích — ach šťastní! —
jsou jí oučastní jistě.
- ¹⁷¹ Tuť tělo a krev Kristova
⁵⁰ hned se najíti dává, /
když kněz pořádný ta slova
posvátná z ust vydává;
tuť se trpká obnovuje
umučení památka,
⁵⁵ když se při mši obětuje
tato obojí částka.
- ¹⁸¹ Od rána až do večera
kněží tu obět činí,
rovně dnes jako i včera,
⁶⁰ zde ti, a jinde jiní:
sotva se najde hodina
(krom Velikého pátku),
v níž by smrti Hospodina
kněz nesvětil památku.
- ¹⁹¹ ⁶⁵ Podstata chleba a vína
svou přirozenost tratí,
v tělo a krev Hospodina
když se slovem obrátí:

- chuť, barva chleba a vína**
 70 ačkoliv se tu číje,
 však tu sama Krista Pána
 bytnost s podstatou žije.
- [10] Pouhé se tu připadnosti
 chleba, vína nachází,
 75 neb podstaty a bytnosti
 jich dokonce zachází:
 sám Bůh—člověk již tu bydlí:
 neni-liž to věc divná? /
 Že se tak v těsném obydlí
 80 klade bytnost nesmírná?
- [11] Co prv bylo, víc tu není,
 co nebylo, již tu jest;
 samé zůstává znamení,
 ač to má smysl za lest;
 85 neb to, co smysl znamená,
 již tu víc nemá místa,
 a co smysl neznamená,
 jest tu, tož jest věc jistá.
- [12] Tělo pravé požíváme,
 90 ne pod způsobou těla,
 krev Ježíše přijímáme,
 byť se krev neviděla;
 všecko se to skryté děje,
 pouhé jest to tajemství,
 95 samá tu víra prospěje
 v nestíhlém odporenství.
- [13] Ten, jenž pod chleba způsobou
 Bůh a člověk se krýje,
 on též pod vína podobou
 100 bez pochybnosti žije;
 obě částky kdo přijímá,
 nic víc nemůž přijíti,
 jako kdo jednu pojímá;
 tak má křesťan věřiti.
- [14] 105 A bys na drobty nejmenší
 podobu chleba zlámal, /
 však bys částky nejskrovnější
 těla Páně nezlámal;
- zůstává celý v zlámání
 110 tak jako v celé částce,
 nemůž být víc polámaný,
 nechť jej kdo láme, jak chce.
- [15] Jak se na nebi spatřuje
 Bůh—člověk pravý celý,
 115 tak se v těch částkách zdržuje;
 tož víra smejšlet velí;
 v mnoha tisících kostelích,
 víc než tolik oltářích,
 v kouskách i celých hostijích
 120 jest jednostejný v dařích.
- [16] V jednom čase a hodině
 zde i tam pozůstává,
 v domnělém chlebě a víně
 sebe za pokrm dává;
 124 tu svou moc smyslové tratí,
 neb co jest, to nevidí,
 samá tu jen víra platí;
 kdož to pochopí z lidí?
- [17] A sice kdož té svátosti
 130 v hříchu těžkém požívá,
 ten beze vši pochybnosti
 peklo sobě dobývá;
 kdo pak čistým srdcem k tomu
 stolu Páně přichází, /
 135 ten šťastně do jeho domu
 po časné smrti vchází.
- [18] Nu tehdy si to tajemství
 pobožně rozvažujme,
 a na Páně člověčenství
 140 s vděčností pamatujme;
 ctěme tu svátost velebnou,
 jak můžeme nejvíce,
 často smrt jeho nevinou
 sobě spomínajíce.
- [19] 145 Sem růže, lilia dejte,
 rozmaryn, žluté kvítí,
 z nich krásné věnce uvějte,
 tak chce ta svátost míti;

před ni to všechno metejte,
150 kam se koliv obrátí,
nábožné písně zpívejte,
hojněť se vám odplatí.

120 Trouby, hudebné nástroje
ať zní jak nejlíbější
155 tomu knížeti pokoje,
byť byl uctěn vroucněji.

O manno z nebe seslaná,
jenž dáváš život věčný,
160 buď ode všech velebená
na časy bezkonečný! Amen.

(Str. 342–347)

NEVĚSTA JEŽÍŠOVÁ
VZBUZUJE PTACTVO
K POCHVÁLENÍ BOHA

*Nevěsta Ježíšová vzbuzuje
Ptactvo k Pochválení
Boha.*

[1] **Probuď se, ptactvo přemilé,**
i ty, slavičku malý,
v postavě krásné, spanilé,
hodné všeliké chvály,
5 ještě zrána před svítáním
z svých loží povstáváte
a svým libezným zpíváním
slunce vyšlé vítáte.

[2] **Sem, sem se dejte najíti,**
10 do hromady se sleťte,
nechtějte času prodlíti,
rychle to splnit hleďte.
Bůh jest hoden vaší chvály,
chvalte jej, jak umíte,
15 od něho jste to dostali,
že tak zpívat trefíte.

[3] **Chvalte Boha, štěbetaví**
slavičkové, lahodně,
jeho jméno ať se slaví
20 vašim zvukem pohodně,
loutnu a libé housličky
k té muzice připusťte, /
pakli já přidám písničky
vám neznámé, odpusťte.

[4] 25 **Vám k pomoci a libosti**
mého hlasu pozdvíhnu,
když své naložím mocnosti,
snád vás v spěvu postíhnu;
a jestli loutnu připojím
30 a na harfu zahraji,
v tom vašem kůru obstojím
kde koliv v pustém háji.

[5] **Nedaleko od vodičky**
ten svůj kůr založíme,
35 u křišťálové studničky
vůkol se posadíme;
vy vaše tenké hubičky
pořád dřív omočíte,
potom své hlásky libičký
40 tím snáze zatočíte.

[6] **Jestli vám taktu potřeba,**
aby jste nezmejlili,
ať každý křídlyma hejba
za tu, když spívá, chvíli;
45 pokudž se vidí plesati
pro příčinu radosti,
můžete sem i tam skákati
zpívajíc do libosti.

[7] **A pokud snad neumíte**
50 obzvláštní melodije, /
aneb dokonce nevíte,
jak se Bůh vychvaluje,
mou notu zpívat budete,
řkoucí „Buď náš Bůh chválen“,
55 začez jistou mzdu vezmete,
když tak bude oslaven.

[8] **Nechť vám není na tom dosti,**
když jednou zaspíváte,
tisíckrát to s ochotností
60 opakovati máte:
„Buď Bůh zástupů pochválen“
hodný všeho poctění,
od svého stvoření slaven,
mocný bez proměnění.

19] 65 **Tu samou, ač krátkou sice**
píseň mi prospěvujte,
byť vás bylo na tisíce,
tu jednu opakujte;
70 **zpívejte, neb já nemohu**
pro radost více zpívat,
vám svým slzením pomohu
Boha srdečně vzývat.

110] **Sem i tam se proletujte**
v tom rozšířeném háji,
75 **„Buď Bůh chválen“ opětujte,**
nechť kdo chtí poslouchají, /
dnem i nocí tak trvejte
zrána až do večera,
80 **„Buď Bůh pochválen“ zpívejte**
dnes, zejtra jako včera.

131] **Když to libezné zpívání**
slunce, měsíc uslyší,
to časté opakování
země přijme v své uši,
85 **sotva se, dle mého zdání,**
od tancování zdrží,
zatím ďábel v těžkém lkání
bude trvat a kříží.

112] **Budou se z toho radovat**
90 **zástupové anjelští,**
zlí pak sobě hořekovat,
jak pekelní, tak zemští;
pročež vy, milí ptáčekové,
nepřestávejte zpívat,
95 **vy, subtylní slavičkové,**
Boha zástupův vzývat.

113] **Tisíc a opět tisíckrát**
„Buď Bůh chválen“ zpívejte
a zase ještě tisíckrát
100 **jméno Boha vzývejte.**
Ano pokudž možnost stačí,
potud nepřestávejte,
onť vám již mzdu chystat ráčí,
jen v té práci trvejte. Amen.

(Str. 348—351)